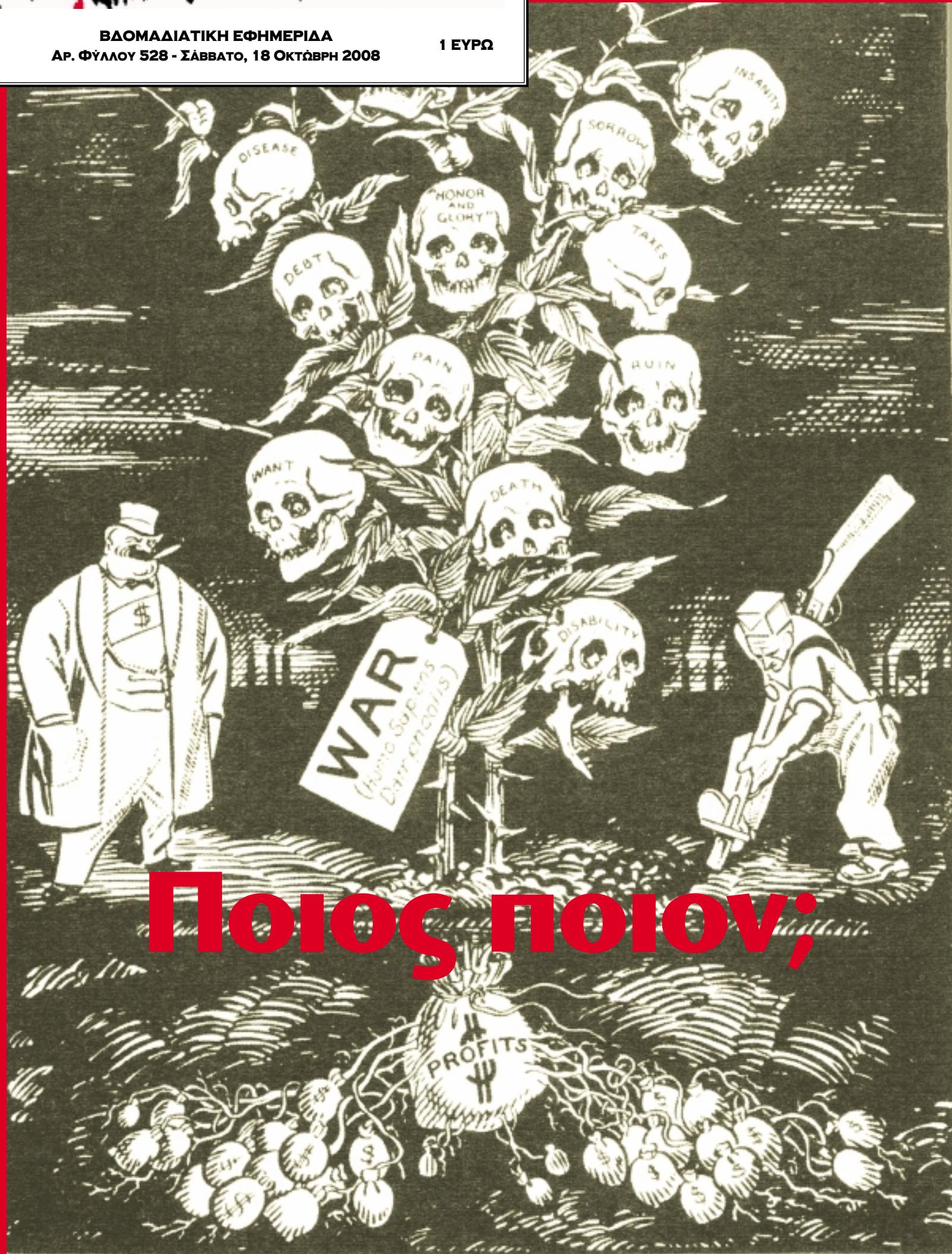

**Θα τους πληρώσουμε
για να μας ξαναληστέψουν
μόλις συνέλθουν!**

ΣΕΛΙΔΕΣ 10-11

Ποιος ποιον;

Παλιά αφίσα των Wobblies (Industrial Workers of the World – Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου)

**Αστική
φαντασίωση
το νέο New
Deal**

ΣΕΛΙΔΑ 9

**Ψευτομέτρα
για τους
δανειολήπτες**

ΣΕΛΙΔΑ 13

**Πίσω από τη
γυαλιστερή
βιτρίνα των
ενυπόθηκων
δανείων**

ΣΕΛΙΔΑ 6

■ **Νέα κυβερνητική
πρόκληση**

**Στο τζόγο τα
αποθεματικά
των Ταμείων**

ΣΕΛΙΔΑ 7

**Πάνω από 100
οι μαθητικές
καταλήψεις**

ΣΕΛΙΔΑ 20

■ **Εθνικό Πάρκο
Ανατολικής
Μακεδονίας και
Θράκης**

**Μισές
αλήθειες
και φέρματα
από τον
Γ. Σουφλιά**

ΣΕΛΙΔΑ 15

■ **Καθηγητές: Η
απεργία διάρκειας
είναι αναγκαότητα**

**Καλή οργάνωση
και διδάγματα
από το
παρελθόν**

ΣΕΛΙΔΑ 14

**ΤΟ ΕΠΙΤΕΙΟΛΟΠΟ
ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ**

18/10: Ροδεσία: Ημέρα δημοκρατίας 18/10/1947: Η κυβέρνηση Σοφούλη κλείνει τον «Ριζοσπάστη» 18/10/1977: «Αυτοκτονία» Baader, Ensslin, Raspe (Stammeim) 18/10/1969: Επτά βόμβες (ΕΔΚ) στο κέντρο Αθήνας, ελαφρός τραυματισμός έξι περαστικών 18/10/1971: Σύλληψη 33 στελεχών ΠΑΜ-ΚΚΕεσ. 18/10/1978: Τέσσερις βόμβες ακροδεξιών σε δικαιοστήρια και καταστήματα με σοβιετικά προϊόντα 19/10: Μαυριτανία, Ουγκάντα: Ημέρα ανεξαρτησίας (1960-1962) 19/10/1963: Ο Γεωργιος Α' ορκίζεται βασιλιάς Ελλήνων 19/10/1980: Επιστροφή Ελλάδας στο στρατιωτικό σκέλος NATO 19/10/2005: Αρχή δικής Σαντάμ Χουσέν 19/10/1977: Εκτέλεση Μάρτιν Σλάγιερ 19/10/1969: Ο Θεοδωράκης από τη Ζάρουνα στον Ωρωπό 19/10/1977: Βόμβες σε τράπεζα Πίστεως (Πασαλιμάνι) και υπουργείο Δημόσιας Τάξης 20/10: Ημέρα κατάστασης οπτοπόρωσης, Γουατεμάλα: Ημέρα επανάστασης (1944), Κένυα: Ημέρα Jomo Kenyatta 20/10/1969: Πρώτη εμφάνιση «20 Οκτώβρη» (βόμβα σε κάδο αποριμμάτων) 20/10/1950: Ο Μακάριος αρχιεπίσκοπος Κύπρου 20/10/1977: Δολοφονία Χρήστου Κασίμη (AEG-Ρέντη) 20/10/1991: Δημοψήφισμα Ελευσίνας (98% όχι στην Πετρόλα) 20/10/1977: Βόμβα στο γερμανικό προδενείο Πάτρας 21/10: Αγγλία: Ημέρα Trafalgar (1805), Ονδούρα: Ημέρα στρατού (1956), Λάσ: Ημέρα πανασέλινου, Σομαλία, Σουδάν: Ημέρα επανάστασης (1964), Πουέρτο Ρίκο: Ημέρα βετεράνων, Βατικανόν: Εθνική γιορτή 21/10/1918: Πρώτο εργατικό συνέδριο (βασιλικό θέατρο Αθήνας) 21/10/1952: Δήλωση Ζαχαριάδη: «Τι Πλαιστήρας, τι Παπάγος, όλοι οι στούλοι μια γενιά» 21/10/2004: 8ετής φυλάκιση αμερικανού λοχία Ιβάν Φρέντερικ ως μοναδικού ενόχου βασανισμών στο Αμπού Γκράιμπ 21/10/1988: Σύγκρουση επιβατηγάν «Jupiter» και «Adige» (Πειραιάς), διαρροή 500-1.000 τόνων πετρελαίου 22/10/1962: Γενονότα Κούβας, απειλή πυρηνικού πολέμου 22/10/1988: Επιστροφή Παπανδρέου από Χέρφιλντ 22/10/1977: Βόμβα στο γερμανικό προδενείο (Ηράκλειο) 23/10: Ημέρα οικολογικού χρέους 23/10/1927: Αποπομπή Τρότσκι-Ζηνόβιεφ από ΚΚΣΕ 23/10/1931: Μεταφορά Βελούχιώπη-70 εξόριστων στη Γαύδο 23/10/1949: Ιδρυση ΟΤΕ, αποκλειστικός μέτοχος το ελληνικό δημόσιο 23/10/1956: Ουγγρική εξέγερση, Σοβιετική εισβολή 23/10/1989: Ανεξαρτητοποίηση Ουγγαρίας μετά 33 χρόνια 23/10/1998: Θάνατος 17χρονου μαθητή Μάρκο Μπουλάτοβιτς σε «τυχαία εκπυροσκόπηση» όπου αστυνομικού Κυριάκου Βαντούλη (Θεσσαλονίκη) 23/10/1977: Βόμβα σε super market χουντικού (Ηράκλειο) 24/10: Ημέρα για αφοπλισμό, αποτίμησης γνωστικής εργασίας, κατά ποχυσφράκιας, ΟΗΕ, ακτών, Ζάμπια: Ημέρα ανεξαρτησίας (1964) 24/10/1922: Συγκέντρωση 50.000 ένοπλων μελανοχιτώνων (Νάπολι) 24/10/1968: Ταυτόχρονες εκρήξεις (ΔΕ) στις εισόδους Νομικής και Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων 24/10/1978: Βόμβες σε έκθεση AEG και στο μηχανοκίνητο χωροφυλακής (Θεσσαλονίκη) 24/10/1987: Συγκρότηση επιπροτής υποκλωπών (βουλή), ζητείται παραίτηση Τόμπρα.

● Σήμερα δα κάνουμε μια επανάληψη, για να ξέρουμε που βρισκόμαστε ●●● «Η κρίση δεν πρόκειται να περάσει τον Ατλαντικό» ●●● Σε βαθιά κρίση οι ευρωπαϊκές οικονομίες μετά από μερικές μέρες ●●● «Η κρίση περιορίζεται μόνο στη χρηματοπιστωτική σφαίρα» ●●● Πλήγηται και η «πραγματική οικονομία» μετά από μερικές μέρες ●●● Κατόπιν τούτων, δα σας βάλουμε μια άσκηση... πίστης ●●● Ρωτάμε, λοιπόν, ποια από τις παρακάτω διαβεβαιώσεις πιστεύετε ●●● «Το ελληνικό πιστωτικό σύστημα είναι δωρακισμένο και δεν έχει εκετεί σε κινδύνους» ●●● «Τα αποδεματικά των ασφαλιστικών ταμείων είναι εξασφαλισμένα» ●●● «Η αναπτυξιακή ροπή της ελληνικής οικονομίας δα συνεχίστει» ●●● Μπορείτε να προσδέσετε και μερικές ακόμη διαβεβαιώσεις μόνοι σας (γεμάτες είναι κάθε μέρα οι σελίδες των αιστοφυλλάδων) και να συνεχίσετε την άσκηση πίστης ●●● Αν δα σας βγαίνει πίστη με τίποτα, μπορείτε να απαγγείλετε το «Σύμβολον της Πίστεως» και να εναποδέσετε τις ελ-

πίδες σας «εις τον ένα δεό, πατέρα, παντοκράτορα» ●●● Αν δεωρείτε ότι σας δουλεύουμε, δεν έχετε παρά να ξεκουνηθείτε από τον καναπέ ●●● Τι ΘΑ ΓΙΝΕΙ, ΡΕ ΠΑΙΔΙΑ, έτοι αδιάβαστοι δα πάμε; ●●● Χωρίς να κουνήσουμε το δαχτυλάκι μας; ●●● Στο μεταξύ, η κυβέρνηση δεωρείτε ότι πέρασε τις Συμπληγάδες και άρχισε να ανακάμπτει ●●● Περιπατητές της Ραφήνας, συνεργάτες της στήλης, είδαν τον Καραμανλή να κάνει ποδόλατο και να τραγουδά ●●● «Θέλεις τραλαλά, δέλω τραλαλό, δέλεις γλειφίζουρι, χωνάκι παγωτό» ●●● Εντελώς

αδιάβαστους σας βλέπω, σύντροφοι ●●● Λίγη ενασχόληση με τον πολιτισμό ποτέ δεν έβλαψε κανένα ●●● Άλλιώς δα κατανήστε σαν την Κοκκινοσκουφίτσα που διαβάζει ό,τι ποιητική συλλογή κυκλοφορεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό ●●● Το άσμα που τραγουδούσε ο Καραμανλής είναι το μεγάλο σουξέ της Στέλλας Μπεζαντάκου ●●● Αδιαστάυρωτες πληροφορίες της στήλης αναφέρουν πως στο Μαξίμου εξετάζουν σοβαρά το ενδεχόμενο να φωνάξουν τη Στέλλα σε κάποια από τις κεντρικές προεκλογικές εκδηλώσεις της επόμενης σεζόν ●●● Τέρμα πια

◆ «Η Ευρώπη σε εθνικό επίπεδο και ο «σώζων εαυτόν σωθήτω». Δεν το λέμε εμείς, η βελγική «Σουάρ» το έγραψε, σε τίτλο μάλιστα, αμέσως μετά τις τελευταίες εξελίξεις στην ΕΕ (σύνοδος των «4» στο Παρίσι, σύνοδος Ecofin στο Λουξεμβούργο). Και είναι ευστοχότατος ο τίτλος. Εμείς απλά θυμίζουμε το συμπέρασμα στο οποίο είχε καταλήξει ο Λένιν, πριν από έναν αιώνα: Ο μονοπωλιακός καπιταλισμός τείνει προς ένα πογκόσμιο κρατικοκαπιταλιστικό τραστ. Ομως, οι αντιθέσεις του δεν επιπρέπουν σ' αυτή την τάση να ολοκληρωθεί.

◆ Δεν χρειαζόμασταν τον πρόεδρο της Τραπέζης της Ελλάδος για να το μάθουμε (το ακούμε και το βλέπουμε γύρω μας από φίλους και γνωστούς), όμως όταν το λέιται αυτός αποκτά άλλη σημασία. Αναδεικνύεται σε πρόβλημα του κράτους. Υπάρχουν καταγγελίες –είπε ο Προβόπουλος– ότι υπάλληλοι τραπέζων κάνουν καμάκι με φιθύρους; Σιγά τα ώα. Τι περιμένεται να κάνουν, να μην εκμεταλλευτούν τη συγκυρία; Το μόνο ζήτημα που υπάρχει είναι να μάθουμε ποιες τραπέζες είναι «επί έγκλου κρεμάμενες». Η πιάτσα βοά, όμως εσείς, πιστός εντολοδόχος της κυβέρνησης, σφυρίζετε αδιάφορα. Ο κόσμος, όμως, σκέφτεται διαφορετικά. Οταν βλέπεται τον Αλογοσκούφη να τρέχει να ψηφίσει νομοσχέδιο για την εγγύηση των καταθέσεων, αντιλαμβάνεται ότι για κάποιες του-

τους από άλλες τράπεζες, οι οποίες –όπως λένε – αντιμετωπίζουν προβλήματα. Πού είναι το κακό, κύριε Προβόπουλε; Στο ότι οι τραπέζες κάνουν καμάκι με φιθύρους; Σιγά τα ώα. Τι περιμένεται να κάνουν, να μην εκμεταλλευτούν τη συγκυρία; Το μόνο ζήτημα που υπάρχει είναι να μάθουμε ποιες τραπέζες είναι «επί έγκλου κρεμάμενες». Η πιάτσα βοά, όμως εσείς, πιστός εντολοδόχος της κυβέρνησης, σφυρίζετε αδιάφορα. Ο κόσμος, όμως, σκέφτεται διαφορετικά. Οταν βλέπεται τον Αλογοσκούφη να τρέχει να ψηφίσει νομοσχέδιο για την εγγύηση των καταθέσεων, αντιλαμβάνεται ότι για κάποιες του-

λάχιστον τράπεζες χτυπά το καμπανάκι. ◆ Πάντως, ο κυρ-Αντώνης ο Δελατόλλας, ο κουμπάρος του Θοδωρή (άραιε την κουμπαριά να την ευλόγησε ο Εφραίμ;) μια χαρά τα πάει από κρατική διαφρήμιση. Στο φύλλο του «Ποντικιού» την προηγούμενη εβδομάδα μετρήσαμε πέντε ολοσέλιδες, δύο της μισής σελίδας και μία του ενός τετάρτου κρατικές διαφρήμισες. Από φύλλα το μαγαζί πάει χάλια (μόλις που καβατζάρει τις 12.000 πανελλαδικά), αλλά έχει... κύρος και τραβάει τη διαφρήμιση σαν μαγνήτης... ◆ Ζορμπάς-Γιάννος συμμα-

χία. Η συμμοχία των πικραμένων που πετάχτηκαν εκτός πολιτικού συστήματος. ◆ «Εάν δεν είχε πιάσει απληστία τους καλόγερους να πουλήσουν το Ολυμπιακό ακίνητο, μπο-

Η ΠΑΠΑΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Κύριε και Θεέ, ζούμε σε ταρογμένες μέρες, σε όλον τον κόσμο, οι τιμές ανεβαίνουν, τα χρέη αυξάνονται, οι τράπεζες καταρρέουν, οι δουλειές αφαιρούνται και η εύθραυστη ασφαλεία απειλείται. Θεέ της αγάπης, νιώσε το φόβο μας και άκουσε την προσευχή μας: γίνε ένα οχυρό δύναμης μέσα στην κινούμενη άμφι και ένα φως στο σκοτάδι, βοήθησε μας να δεχθούμε το δώρο σου της ειρήνης και θεράπευσε τις καρδιές μας, στρέφοντάς τες εκεί όπου θα βρεθούν οι πραγματικές χαρές, στον Ιησού Χριστό τον Κύριό μας. Αμήν.

Εκκλησία της Αγγλίας
Προσευχή για την οικονομική κρίση

ΕΙΠΑΝ... ΕΓΡΑΨΑΝ... ΕΙΠΑΝ...

Η ομιλία του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης και όσα είπε για τη σπηλιά των κυβερνητικών αποφάσεων σε ό,τι αφορά την ομπρέλα στο πιστωτικό σύστημα, είναι δεήματα υπευθυνότητας. Ολοι γνωρίζουν ότι σε μια χρηματοοικονομική θύελλα δε χωρούν μικροπολιτικές σκοπούμενες και άγονοι ανταγωνιστούς, αλλά απαιτείται σοβαρότητα για την αντιμετώπιση της κρίσης.

■ Διαχείριση κουκουλώματος υπό το κράτος πανικού

Σβήσες-γράψε ολοκληρώθηκε αυτό το σημείωμα. Κάποια στιγμή απόφασίσαμε να μην παρακολουθήσουμε άλλο τη νέα εξέλιξη στο σκάνδαλο της Μονής Βατοπεδίου και να μείνουμε στην ουσία. Οταν, λοιπόν, δύο εισαγγελείς που θεωρούνταν σύγχρονοι δε μπορούν να κρατήσουν άλλο την «καυτή πατάτα» στα χέρια τους και απόφασίζουν να τη στείλουν στη Βουλή, όπου από την αρχή έπρεπε να πάρει, και αντί της εισήγησής τους να γίνει δεκτή, δέχονται τεράστιες πιέσεις που τους οδηγούν σε παραίτηση, τότε αποδεικνύεται ότι η κυβέρνηση λειτουργεί υπό το κράτος πανικού και δε μπορεί να σχεδιάσει τις κινήσεις της με στοιχειώδη αντίληψη τακτικής.

Αυτή η υπόθεση ήταν σήμουρο ότι έχει άσχημη κατάληξη για την κυβέρνηση. Αυτό φάνηκε από την αρχή, όταν ο Σανιδάς, παραβιάζοντας ωμά το ίδιο το σύνταγμα (άρθρο 86, παρ. 1 και 2), αλλά και την κοινή λογική, παρήγγειλε προκαταρκτική εξέταση για τη διερεύνηση αδικημάτων σε βαθμό κακουργήματος και την ίδια στιγμή αποφάνθηκε ότι οι υπουργοί «παραπλανήθηκαν», απαλλάσσοντάς τους... λόγω βλακείας. Ο ίδιος ο ανώτατος εισαγγελέας λειτουργός επαρβίασε τη νομιμότητα την οποία υποτίθεται ότι είναι ταγμένος να προστατεύει. Εκανε κρίση για την ουσία της υπόθεσης, την οποία δε δικαιούται να κάνει. Από τη στιγμή που οι κακουργηματικές πράξεις που διαπίστωσε φέρουν την υπογραφή υπουργών και υφυπουργών, έπρεπε ομέσως να στείλει το φάκελο (ο οποίος είχε πάρει στο αρχείο – μην το ξεχνάμε αυτό) στη Βουλή, η οποία είναι η μόνη αρμόδια για να αποφανθεί αν οι υπουργοί παραπλανήθηκαν ή αν έχουν ποινική ευθύνη και σε ποιο βαθμό.

Γιατί οδηγήθηκε ο Σανιδάς σ' αυτή την «ταρζανιά»; Γιατί η κυβέρνηση δεν ήθελε να πάρει το θέμα στη Βουλή, όπου θα αντιμετωπίζει τα πυρά της αντιπολίτευσης. Ήθελε να μείνει το θέμα στα χέρια του «συστήματος Σανιδά», που νόμιζε ότι είναι θωρακισμένο. Πλην όμως, ήταν πολύ μεγάλη η «βόμβα» για να τη συγκρατήσει αυτή η «θωράκιση». Οι δυο εισαγγελείς που πήραν την υπόθεση ήξεραν πολύ καλά την ουσία. Όλα τα έγγραφα που είχαν στα χέρια τους έφεραν υπογραφές υπουργών και υφυπουργών. Ολοι οι μάρτυρες που κάλεσαν μιλούσαν για τις ευθύνες υπουργών και υφυπουργών. Το εφετείο βούιζε. Ο νομικός κόδιμος βούιζε. Το παρασκήνιο οργίαζε. Δεν ξέρουμε μέσα από ποιες διαδικασίες έφτασαν στην απόφασή τους, το βέβαιο όμως είναι ότι έστω και αργά έκαναν αυτό που από την αρχή έπρεπε να κάνουν: πήγαν στο νεοδιορισμένο προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών Κ. Καρούτσο (γνωστό για όσα έκανε στη φάση της ανάκρισης για τις υποθέσεις 17N και ΕΛΑ) και του είπαν πως η νομική τους γνώμη είναι πως ο φάκελος πρέπει να σταλεί στη Βουλή, για να διερευνήσει τις ευθύνες υπουργών και υφυπουργών.

Και τι έκανε ο Καρούτσος (σε συνεννόηση με τον Σανιδά και το Χατζηγάκη, όπως αποδείχθηκε από τις δηλώσεις κάλυψης του που έσπευσαν να κάνουν); Πήρε το δικογραφία στο γραφείο του και ενώ η δικαιοστική πιάτσα βρούσε πως την πήρε γιατί υπήρχε διαφωνία του με τους εισαγγελείς που τη χειρίζονταν, δήλωνε ότι απλώς ήθελε να ενημερωθεί για όλες τις μεγάλες υποθέσεις, στο πλαίσιο της ανάληψης των καθηκόντων του, χωρίς να διανοείται ότι σε καναδύ μέρες το ψέμα του ενδεχομένως θα αποκαλυπτόταν. Ο Σανιδάς έσπευσε να τον καλύψει, το ίδιο και ο Χατζηγάκης που κατά τα άλλα... δεν παρεμβαίνει στο έργο της ανεξάρτητης Δικαιοσύνης! Χωρίς να σταθμίσουν καθόλου τις διαθέσεις των δύο εισαγγελέων, πήγαν με το ζόρι να τους επιβάλουν τη συνέχιση της προκαταρκτικής εξέτασης με νέες ανακριτικές πράξεις και με μια «πιο σήγουρη» εισαγγελέα ως επόπτηρια, προσβάλλοντάς τους χονδρειδέστατα ως δικαστικούς και ως ανθρώπους! Το αποτέλεσμα ήταν να τους πετάξουν στα μούτρα μια παραίτηση «δύο σε ένα» (δύο εισαγγελείς με κοινή αίτηση), η οποία κάνει λόγο για «παραβίαση των προαναφερθέντων διοικήσεων» (τα... υπέροχα ελληνικά είναι των εισαγγελέων, εμείς δε φέρουμε καμία ευθύνη) του συντάγματος.

Οι εξελίξεις αποκάλυψαν ακόμα μεγαλύτερο πανικό. Ο Καρούτσος τηλεφώνησε στο Χατζηγάκη και ζήτησε να μη κάνει δεκτές τις παραιτήσεις των εισαγγελέων! Ταυτόχρονα, άφησε να διαφανεί ότι γίνεται δεκτό το αίτημά τους για διαβίβαση του φάκελου στη Βουλή. Ο Σανιδάς κάλυψε ξανά τον Καρούτσο και εξέφρασε δυσφορία για το άδειασμα που του έκανε ο Καρούτσος, αναρωτώμενος αν αυτό δεν είναι παραβίαση της ανεξάρτησης της Δικαιοσύνης! Ο νομικός κόσμος άρχισε τις καταγγελίες και το ΠΑΣΟΚ έσπειρθωσε, προσπαθώντας να πάρει τη ρεβάνσ. Οι δυο εισαγγελείς αρνήθηκαν να αποσύρουν τις παραιτήσεις τους. Και το πρώτη της Τετάρτη, μέσα στον πανικό, ο Καρούτσος έστειλε το Ρουσό-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 12

Χωρίς «καύσιμα» ο Καραμανλής

Δεν ξέρουμε ποια ήταν η γνώμη του –δεδηλωμένου «βάζελου»– Κ. Καραμανλή, όταν η διοίκηση των «πράσινων» έδιωχνε κακήν-κακώς τον Φερνάντο Σάντος, σήμερα όμως ο «γαλάζιος» πρωθυπουργός ακολουθεί με φανατισμό την ποδοσφαιρική τακτική του συμπαθούς προτογάλου προπονητή. Οπως ξέρουν οι ποδοσφαιρόφιλοι, το «δόγμα Σάντος» απαιτεί ομάδες που ποιάζουν σκυλίσια ομαδική άμυνα, με πρώτο και βασικό σκοπό να μη δεχτούν γκολ. Μαθαίνουν δε να περιμένουν υπομονετικά πότε ο αντίπαλος θα κάνει ένα λάθος για να τον κερδίσουν έστω και με ένα γκολ στην παράταση.

Αυτό κάνει και ο Καραμανλής. Περιμένει πότε θα κάνει το λάθος ο αντίπαλος, ώστε με μια γρήγορη αντεπίθεση να του βάλει το γκολ. Να πάει σε εκλογές και να κερδίσει. Γιατί ο ίδιος ξέρει ότι έχει ξεμείνει από το καύσιμα, ότι δεν έχει άλλα βέλη στη φαρέτρα του. Οι απανωτές εμφανίσεις που έκανε το τελευταίο δεκαπενθήμερο συστείρωσαν την κομματική βάση της ΝΔ, όπως έδειξαν τα γκάλοπ, όμως και πάλι το ΠΑΣΟΚ είναι μπροστά, έστω και λίγο. Ο Καραμανλής, φοβούμενος ότι μπορεί να γίνει καμιά στραβή και ν' ανογκαστεί να πάει σε εκλογές άμεσα, άλλαξε άρδην την τακτική προ-

τους «αντάρτες». Πήρε πίσω το Δαΐλακη για να στείλει μήνυμα συμφίλωσης, φοβούμενος πως αν το προέκυπταν καναδύ ακόμα Δαΐλακης ή θα έπρεπε να τους διαγράψει και να πάρει σε εκλογές που θα τις χάσει ή θα αναγκαζόταν να κάνει το κορόδι και να εισπράξει τη χλεύη των πολιτικών του αντιπάλων (αλλά και του εσωκομματικού ακροαστηρίου).

Το τελευταίο όπλο που έχει στη φαρέτρα του ο πρωθυπουργός είναι ο ανασχηματισμός. Ομως, ένας ανασχηματισμός το μόνο που μπορεί να πετύχει είναι να αναδιατάξει τις δυνάμεις στο εσωτερικό μέτωπο. Και βέβαια, όπως κάθε ανασχηματισμός θα δημιουργήσει και γιρίνια από την πλευρά καποιών που θα χάσουν τα κυβερνητικά πόστα και κάποιων άλλων που είχαν προσδοκίες υπουργοποίησης αλλά αυτές δεν εκπληρώθηκαν. Θα έπρεπε να έχει και μερικά ψήφουλα για να πετάξει στο λαό, ώστε μ' αυτά και τον ανασχηματισμό να πάρει σε εκλογές την άνοιξη. Ομως ψήφουλα δεν έχει και τα απειλητικά σύννεφα της κρίσης διώχνουν κάθε σκέψη προς αυτή την κατεύθυνση. Από πού αλλού να αντίλησε αισιοδοξία, όταν ακόμα και στο «Μακεδονικό» δεν του βγαί-

νει τίποτα και μάλλον θα αναγκαστεί να απορρίψει τη νέα πρόταση Νίμιτς;

Κι ενώ έδειχνε να έχει κάποιες ελπίδες να εκμεταλλευτεί την κρίση σηκώνοντας τον κουρνιαστό των «εθνικών κινδύνων» και προβαλλόμενος ως σωτήρας δίπλα στους ηγέτες των ιμπεριαλιστικών χωρών της Ευρωπαϊστικής, οι οποίοι... δίνουν προσοχή στα λεγόμενά του, του 'ρθε κατακέφαλα η κατάρρευση του «ουστήματος Χατζηγάκη-Σανιδά» και τρέχει και δεν προλαβαίνει. Ολα ανάποδα του πάνε και είναι πια αναγκασμένος και τον ανασχηματισμό να κάνει πριν την ώρα του και το Ρουσόπουλο να παραμερίσει (από τη «φροντ λάιν» ή και γενικά από την κυβέρνηση). Οι ίδιοι οι δεξιοί κραυγάζουν «χάσαμε τη μάχη των καιρενίων» και δείχνουν ως υπεύθυνο το Ρουσόπουλο. Και καλά, στους βυλευτές μπορεί να βάλει φίμωτρο ο Καραμανλής, πώς να φιμώσει όμως το Νασίκα και τη... μάνα Νασίκα (τεράστιος ο χοντρός αγροτοπατέρας) ή το Ρίζο και τους άλλους που χρόνια τώρα έχουν αναγορευτεί σε «συνείδηση της παράταξης»;

Στο ΠΑΣΟΚ από την άλλη έχουν επιλέξει το «βάδισμα της γάτας». Δεν βιάζονται καθόλου, μετρούν το κάθε βήμα, δεν ανεβάζουν τους τόνους και προταντός δεν ανα-

κατεύουν την πολιτική τους με εκκλήσεις για λαϊκές κινητοποιήσεις. Πολιτεύονται σαν υπεύθυνη πολιτική δύναμη που ξέρει να βάζει πάνω από το προσωπικό της συμφέροντα σαν συμφέροντα του συντήματος. Χαρακτηριστικό πράδειγμα η στάση τους απέναντι στα προκλητικά μέτρα στρίξης των τραπεζών και λοιπών «ραντιέρων» που αποφάσισαν οι ηγέτες των χωρών της Ευρωζώνης. Χαιρέτισαν τα μέτρα προσθέτοντας κάποια «σάλτσα» περίσσεις εφαρμογής και, φυσικά, προβάλλοντας το κόμμα τους ως το πιο αξιόπιστο να τα εφαρμόσουν.

Η στάση αυτή τροφοδότησε και πάλι τα σενάρια του «μεγάλου συνασπισμού», στην περίπτω

Θερμός χειμώνας για το Πακιστάν

ΣΟΥΗΔΙΑ: 3.300 εργαζόμενους, το 13% του πρωσπικού της, ανακοίνωσε ότι θα απολύσει η σουηδική Volvo. Οι απολύσεις αυτές έρχονται να προστεθούν σε άλλες 2.700 που έγιναν τον Ιούνιο. Η Volvo μειώνει το προσωπικό της στη Σδουηδία κατά το εκπληκτικό ποσοστό του 24%, επικαλούμενη την μείωση της ζήτησης, λόγω της πολικότητας οικονομικής κρίσης.

ΗΠΑ-ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Μαζικές απολύσεις (μιλάμε για χιλιάδες εργαζόμενους) ετοιμάζουν και οι αυτοκινητοβιομηχανίες στις ΗΠΑ και τη Γερμανία. Η General Motors, η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία του κόσμου, ανακοίνωσε σημαντική πτώση των πτωλήσεων και μείωσε δραματικά τις προβλέψεις της για τον ίδιο τον πωλήσεών της. Η θυγατρική της Opel στη Γερμανία ανακοίνωσε ότι αναστέλλει προσωρινά την παραγωγή σε δύο εργοστάσια της όπου απασχολούνται 7.000 άτομα. Την ίδια μέρα η Ford ανακοίνωσε μείωση της παραγωγής στο εργοστάσιό της στη Γερμανία. Το ίδιο ανακοίνωσαν η Daimler AG (Mercedes) και η BMW. Σύμφωνα με εταιρίες αναλύσεων του κλάδου, οι πωλήσεις αυτοκινήτων το 2008 θα πέσουν κατά 15,6% σε σχέση με το 2007, ποσοστό εξαιρετικά μεγαλύτερο από αυτό που είχε εκτιμηθεί στις αρχές του χρόνου. Κατά τα άλλα, ακούμε και διαβάζουμε, ότι η κρίση μπορεί να περάσει στην «πραγματική οικονομία».

NATO: Την αποστολή πολεμικού στόλου στη θαλάσσια περιοχή της Σομαλίας, με πρόσχημα την προστασία της ναυσιπλοΐας από την πειρατεία, αποφάσισαν οι υπουργοί Πολέμου των κρατών-μελών του NATO στη διήμερη άστυπη σύνοδο τους στη Βουδαπέστη. Οπως ανακοίνωσε το ελληνικό υπουργείο Πολέμου, αποφασίστηκε «να συμμετάσχει η Ατλαντική Συμμαχία με κάποια πλοία της Μόνιμης Ναυτικής Διασυμμαχικής Δύναμης (Alliance's Standing Naval Maritime Group) σε επιχειρήσεις κατά των πειρατών που δρουν στη θαλάσσια περιοχή στα ανοιχτά της Σομαλίας για να αντιμετωπίσουν την πειρατεία και, παράλληλα, να συνοδεύουν πλοία του Παγκόσμιου Επισιτιστικού Προγράμματος (WFP)». Σ' αυτή τη δύναμη του NATO συμμετέχουν σε μόνιμη βάση και ελληνικά πολεμικά (φρεγάτες, υποβρύχια, ναρκολιμενικά). Εποι, το NATO απλώνει τα πλοκάμια του σε μια ακόμη περιοχή του πλανήτη. Πειροχή «ευαίσθητη» για τη διεξαγωγή του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας».

ΣΟΜΑΛΙΑ: Άλλοι 100 σομαλοί πρόσφυγες πετάχτηκαν στη θάλασσα από τους δουλέμπορους που τους μετέφεραν στην Υεμένη και το πιθανότερο είναι ότι πνίγηκαν. Τουλάχιστον 30 πτώματα έχουν, ήδη, εντοπιστεί στα ανοιχτά του κόλπου του Αντεν. Η Επιτροπή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες τόνισε σε έκτακτη συνέντευξη Τύπου, ότι μόνο φέτος έχουν φτάσει στην Υεμένη 32.000 πρόσφυγες. 230 έχουν πεθάνει (κυρίως πνίγηκαν και 365 αγνοούνται).

ΤΑΙΡΙΑΣΤΟ ΝΟΜΠΕΛ: Στον 71χρονο Μάρτι Αχτισαάρι, πρώην πρόεδρο της Φινλανδίας, δόθηκε το φετινό βραβείο Νόμπελ για την Ειρήνη. Η παράδοση συνεχίστηκε: το κατόλληλο βραβείο στον κατόλληλο άνθρωπο. Εδώ και κόμπισσα χρόνια ο Αχτισαάρι έχει εξελιχθεί σ' έναν από τους καλύτερους διπλωμάτες της Δύσης, ρυθμίζοντας διπλωματικά τα ζητήματα που πρώτα ρυθμίστηκαν με τον πόλεμο (Βοσνία, Κόσοβο, Ινδονησία-Ατσεχ, Ιρλανδία είναι μερικές από τις περιοχές όπου αναμίχτηκε).

ΙΤΑΛΙΑ: Θεριζει η «πλάγια μυσοατροφική σκλήρυνση», γνωστή και ως «νόσος Λου Γκέρινγκ» τους ποδοσφαιριστές στη γειτονική μας Ιταλία. Η νόσος χτυπά τους κινητήριους νευρώνες με αποτέλεσμα ο ασθενής να παραλύει και να μη μπορεί ούτε να μιλήσει. Την περασμένη εβδομάδα έγινε στη Φλωρεντία ένας φιλικός αγώνας μεταξύ παλαιόμαχων, που οργάνωσε ο πρώην διάσημος επιθετικός Στέφανο Μποργκονόβο, που έχει χτυπηθεί από τη νόσο, με στόχο να συγκεντρωθούν χρήματα για να ενισχυθεί η έρευνα για τη νόσο. Το «παράδοξο» είναι πως ενώ η νόσος στο γενικό πληθυσμό πλήττει δύο ανθρώπους στους 100.000, μεταξύ των ποδοσφαιριστών του ιταλικού campionato το ποσοστό εξαιρετικά ζεται. 51 ποδοσφαιριστές έχουν ήδη πεθάνει απ' αυτή. Τα εισαγωγικά από τη λέξη «παράδοξο» μπορεί να εξαφανιστούν, αν αναλογιστούμε τη χρήση αναβολικών και άλλων «δυναμωτικών» σκευασμάτων, προκειμένου οι ανθρώπινες μηχανές να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αθλητικής «σόου μπζ».

Mε κλιμάκωση των μεταπέσεων στα μεγάλα αστικά κέντρα από τη μια και από την άλλη εναντίον των φυλάρχων που προσυμποιούνται να συνεργαστούν με τον πακιστανικό στρατό στις παραμεθόριες φυλετικές περιοχές του βορειοδυτικού Πακιστάν εναντίον των Ταλιμπάν απαντούν οι τελευταίοι στην πακιστανική κυβέρνηση, η οποία προχωρεί με εντατικό ρυθμό στις προετοιμασίες, σε στρατιωτικό και πολιτικό επίπεδο, για ένα ολομέτωπο πόλεμο εναντίον των Ταλιμπάν, σε στενή συνεργασία με το Λευκό Όικο και τον αμερικανικό στρατό.

Προς το παρόν, ο πακιστανικός στρατός συνεχίζει από τις αρχές Αυγούστου τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην κοιλάδα Swat και ιδιαίτερα στην ημιαυτόνομη παραμεθόρια περιοχή Bajaur. Παρόλο που ο στρατός υποστηρίζει ότι έχει εκκαθαρίσει τη Bajaur από τους ισλαμιστές μαχητές και ότι η περιοχή θα τεθεί ύπο τον έλεγχό του τις ερχόμενες βδομάδες, οι πάντα καλά ενημερωμένοι για τα τεκταινόμενα «Asia Times» (11/10/08) αναφέρουν ότι μέχρι στιγμής δεν έχουν αναπτυχθεί πακιστανικά στρατεύματα στην περιοχή, γιατί φοβούνται ότι θα υποστούν σοβαρές απώλειες, και ότι γίνονται μόνο αεροπορικοί βομβαρδισμοί, με αποτέλεσμα να έχουν εγκαταλείψει τα σπίτια τους περίπου 500.000 άνθρωποι.

Και επειδή δεν αρκούν οι αεροπορικοί βομβαρδισμοί για να ελέγξουν τις παραμεθόριες φυλετικές περιοχές, οι οποίες, συντοις άλλοις, και λόγω της γεωγραφικής τους θέσης και διαμόρφωσης είναι εξαιρετικά δυστρόπιστες και αφιλόξενες, η πακιστανική κυβέρνηση επιχειρεί να εφαρμόσει το «ιρακινό μοντέλο». Δηλαδή να χρηματοδοτήσει τοπικούς φυλάρχους για να οργανώσουν πολιτοφυλακές, οι οποίες θα συνεργάζονται και θα πληρώνουν το μέτωπο των συγκρούσεων πολλαπλασιάζοντας τις επιθέσεις στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Μετά την πολύνεκρη επίθεση στο ξενοδοχείο της αμερικανικής αλυσίδα Marriott, έγινε στις 9 Οκτωβρίου επίθεση σε ένα ακόμη αυτοπρότατα φρουρούμενο στόχο, στο κεντρικό κτίριο της Αντιτρομοκρατικής Δύναμης στην

πακιστανική πρωτεύουσα. Ενα αυτοκίνητο με δύο επιβάτες μπήκε στο προαύλιο του κτιρίου, έδωσαν στους φρουρούς μια βόμβα σε μια κούτα με γλυκά και τους ζήτησαν να την παραδώσουν στον αξιωματικό υπηρεσίας. Ύστερα από λίγα λεπτά το κτίριο, στο οποίο είχαν ανακριθεί και βασανιστεί εκατοντάδες μαχητές, ανατινάχτηκε και μετατράπηκε σε ερείπια, με αποτέλεσμα το θάνατο ενός και τον τραυματισμό 9 αντιτρομοκρατών. Το μήνυμα της επίθεσης είναι σαφές: «Μπορούμε να χτυπάμε ακόμη και τους αυτορρότερα φρουρούμενους στόχους».

Παράλληλα, γίνονται πυρετώδεις προετοιμασίες από την αμερικανική πλευρά ενόψει της διεύρυνσης του πολεμικού μετώπου στο Πακιστάν. Ο αμερικανός ναύαρχος Μάικ Μουλέν δήλωσε στους «Los Angeles Times» ότι οι αμερικανικές δυνάμεις έχουν εξασφαλίσει βάσεις βρέσια της Ισλαμαπάντ για να εφαρμόσουν ένα μεγάλο πρόγραμμα εκπαίδευσης του πακιστανικού στρατού. Ομως οι προετοιμασίες και τα έργα που γίνονται αποκαλύπτουν ότι πρόκειται για κάτι πολύ σημαντικότερο από ένα εκπαίδευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τους «Asia Times», που αναφέρουν συγκεκριμένα ότι στην πόλη Hasapur, τις τελευταίες βδομάδες, έχει αναβαθμιστεί ο αεροδιάδρομος, έχουν κτιστεί νέα υπόστεγα για τα πολεμικά αεροπλάνα και έχουν κατασκευαστεί υπόγεια καταφύγια, οχυρά και υπόγειες σήραγγες, ενώ 300 ακόμη αμερικανοί αξιωματικοί βρίσκονται στη στρατιωτική βάση της Tarbella για εκπαίδευτική υποτίθεται αποστολή.

■ Μελαμίνη στο γάλα

Σκάνδαλο με βάθος

Eνας ακόμη τύπος κινέζικου γάλακτος, ο τρίτος από τότε που αποκαλύφθηκε το νέο διατροφικό έγκλημα, βρέθηκε μολυσμένος με μελαμίνη, από τις αρχές των Φιλιππίνων αυτή τη φορά. Στο μεταξύ, η κινέζικη κυβέρνηση, ακολουθώντας τα βήματα των ευρωπαϊκών δασκάλων της, άρισε «επίσημα ανώτατα επιτρεπτά όρια μελαμίνης στα τρόφιμα». Και γιατί όρισαν ανώτατα όρια αντί για πλήρη απαγόρευση; Διότι –όπως έχουν δηλώσει οι αρμόδιες ευρωπαϊκές υπηρεσίες– η μελαμίνη υπάρχει σε μια σειρά συσκευασίες και είναι δυνατόν ίχνη της να εμφανιστούν στα τρόφιμα!

Οπως κατ' επαναληψη έχουμε γράψει, ο καθορισμός ανώτατων τιμών για μια σειρά βλαπτικού παράγοντας στην τροφική αλυσίδα ή το εργασιακό περιβάλλον είναι αυθαίρετος και αντεπιστημονικός, διότι οι βλαπτικοί παράγοντες δρουν σωρευτικά και δε μπορείς να τους απομονώνεις έναν-έναν.

■ Αφγανιστάν

Ωδυνεν όρος και έτεκεν μυν

Σε μια περίοδο που γίνεται πολύ λόγος για την αναγκαιότητα αλλαγών στη στρατηγική του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας» στο Αφγανιστάν και διαπραγματεύσεων με τους Ταλιμπάν, η σύνοδος των υπουργών Αμυνας του ΝΑΤΟ στη Βουδαπέστη στις 10 Οκτωβρίου ήρθε να επιβεβαιώσει το αδιέξodo στο οποίο έχουν παριδεύει τα νατοϊκά στρατεύματα. Τι αποφάσισαν; Ουσιαστικά τίποτα. Κατέληξαν σε μια συμφωνία που επιτρέπει στα νατοϊκά στρατεύματα που επιχειρούν στο Αφγανιστάν να χτυπήσουν τα δίκτυα ηρώινης που χρηματοδοτούν τους Ταλιμπάν, ζήτημα που θεωρείται κρίσιμο από το αμερικανικό Πεντάγωνο για την καταστολή της εξεγερσής τους. Μόνο που η ανάληψη τέτοιας δράσης δεν είναι υποχρεωτική, αλλά επιφέρεται στη βούληση των χωρών μελών. Η Γερμανία και η Ισπανία δήλωσαν εξαρχής ότι η αποστολή αυτή δεν περιλαμβάνεται στην εντολή των στρατευμάτων τους στο Αφγανιστάν και επιπλέον θα εξοργίσει τους φτωχούς Αφγανούς που το εισόδημά τους εξαρτάται από την καλλιέργεια παταρούνας.

Η απόφαση αυτή δεν είναι μόνο άνευ ουσίας, αλλά αικόνη γεγούται και γελοία, αν σκεφθεί κανείς ότι κυβερνητικοί αξιωματούχοι,

Το Αφγανιστάν είναι σήμερα μια από τις πιο φτω-

■ Μεξικό: Σε κινητοποίηση

οι δάσκαλοι

Για δεύτερη βδομάδα συνέχισε την κατάληψη του περιβάλλοντα χώρου του υπουργείου Παιδείας το Εθνικό Συντονιστικό των Εργαζομένων στην Εκπαίδευση (CNTE), καταγγέλλοντας το σχέδιο «Συμμαχία για την ποιότητα της Παιδείας» (ACE), που πρωθεί η κυβέρνηση, ανοίγοντας το δρόμο στην διωτικοποίηση και χτυπώντας άγρια τα δικαιώματα των δασκάλων.

Οι κινητοποιήσεις έχουν απλωθεί σε όλη τη χώρα και έχουν ήδη κερδίσει ευρύτερη λαϊκή υποστήριξη. Την προηγούμενη εβδομάδα η κυβέρνηση χρησιμοποίησε το στρατό για να επιτεθεί, με τη συνδρομή ελικόπτερων (!), ενάντια στους απεργούς δασκάλους την

υπουργοί, διοικητές του αργανού προέδρου έχουν εμπλοκή και θησαυρίζουν από το εμπόριο ναρκωτικών, όπως έχουν καταγγείλει επανειλημένα εκπρόσωποι του ΟΗΕ και ανθρωπιστικών οργανώσεων. Και το σημαντικότερο. Η συνεχής αύξηση της επιρροής και της δύναμης των Ταλιμπάν δεν οφείλεται στο χρήμα από το εμπόριο ναρκωτικών. Η τεράστια διαφθορά στην κυβέρνηση και στον κρατικό μηχανισμό, ο προκλητικός πλουτισμός των πολέμαρχων από το εμπόριο ναρκωτικών και την καταλήστευση του χρήματος των δωρητηριών χωρών που υποτίθεται ότι προορίζεται για την ανοικοδόμηση της χώρας, οι υπερπολυτελείς βίλες, οι ιδωτικοί στρατοί και τα πανάκριβα αυτοκίνητα στην Καμπούλ. Η επίσημη ανεργία, το 2005 που υπολογίστηκε για τελευταία φορά, ήταν γύρω στο 40%. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, μπορεί να φτάνει σήμερα μέχρι και στο 80% σε μερικές περιοχές της χώρας. Περίπου το 45% του πληθυσμού δεν μπορεί να αγοράσει ούτε τα στοιχειώδη για την επιβίωσή του, σύμφωνα με το Brookings Institute. Αφγανοί αξιωματούχοι ισχυρίζονται ότι αυτό το χειμώνα η πείνα μπορεί να σκοτώσει μέχρι και το 80% του πληθυ-

χές χώρες του πλανήτη, ανάμεσα στα πιο απελπισμένα και στερημένα έθνη, όπως η Μπουρκίνα Φάσο και η Σομαλία – αναφέρει, μεταξύ άλλων, σε ένα μακροσκελές άρθρο του, με τίτλο «Η surge που απέτυχε», ο Anand Gopal, ανταποκριτής της «Christian Science Monitor» στην Καμπούλ. Η επίσημη ανεργία, το 2005 που υπολογίστηκε για τελευταία φορά, ήταν γύρω στο 40%. Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, μπορεί να φτάνει σήμερα μέχρι και στο 80% σε μερικές περιοχές της χώρας. Περίπου το 45% του πληθυσμού δεν μπορεί να αγοράσει ούτε τα στοιχειώδη για την επιβίωσή του, σύμφωνα με το Brookings Institute. Αφγανοί αξιωματούχοι ισχυρίζονται ότι αυτό το χειμώνα η πείνα μπορεί να σκοτώσει μέχρι και το 80% του πληθυ-

ρα εκατομμύρια, που ως επί το πλείστον συνωστίζονται σε πρόχειρες εγκαταστάσεις και καλύβες.

Η Ουάσιγκον δαπανά περίπου 100 εκατομμύρια δολάρια την ημέρα γι' αυτό τον πόλεμο – περίπου 36 δισ. το χρόνο – αλλά μόνο 5 σεντ από κάθε

δολάριο πηγαίνει για βοήθεια. Απ' αυτό το ασήμαντο ποσό, περίπου το 40% επιστρέφει στις δωρήτριες χώρες σε ενσωματωμένα κέρδη και μισθώσις, σύμφωνα με το «Agency Coordinating Body for Afghan Relief». Τα λίγα χρήματα που πηγαίνουν για την ανοικοδόμηση επιστρέφουν στις αμερικανικές πολυεθνικές, που μισθώνουν υπεργολάβους, οι οποίοι με τη σειρά τους κλέβουν ό, τι μπορούν χτίζοντας φτηνές και πρόχειρες κατασκευές. Κακοχιτισμένες γέφυρες, δρόμοι που δεν οδηγούν πουθενά, κλινικές που κινδυνεύουν να καταρρεύσουν με την πρώτη δυνατή θύελλα, κτίρια και σχολεία που κατέρρευσαν από το βάρος του πρώτου χιονιού. Αυτή είναι η εικόνα της περιβότης ανοικοδόμησης που συναντά κανείς σ' όλη τη χώρα.

Αμερικάνοι και ιρακινοί αξιωματούχοι επιτημούν ότι παρατηρείται μια αλλαγή στα μέσα που χρησιμοποιούν οι ιρακινοί αντάρτες στις επιθέσεις τους φέτος, περνώντας από τις πολύνεκρες επιθέσεις με αυτοκίνητα – βόμβες σε επιθέσεις ενοντίον επιλεγμένων στόχων, κυβερνητικών αξιωματούχων, αμερικανών και ιρακινών αξιωματούχων, τοπικών φύλαρχων και διοικητών πολιτοφύλακών που συνεργάζονται με τους Αμερικανούς κ.ά.

Το νέα όπλα που χρησιμοποιούν όλοι και περισσότερο είναι οι μαγνητικές βόμβες και τα όπλα με σιγαστήρες. Οι μαγνητικές βόμβες κατασκευάζονται με την προσθήκη ενός μαγνήτη στο σώμα τους και τοποθετούνται πολύ εύκολα και γρήγορα κάτω από τα αυτοκίνητα είτε όταν είναι παρκαρισμένα είτε όταν κινούνται αργά σε ώρες κυκλοφοριακής συμφόρησης στους κεντρικούς δρόμους. Στη συνέχεια ανατινάζονται από μακριά με τη χρήση συνήθως κινητού τηλεφώνου, την ώρα και στο χώρο που θέλει ο βομβιστής. Γι' αυτό θεωρούνται πολύ επικίνδυνες και πολύ δύσκολο να εντοπιστούν, αφού μπορούν να τοποθετηθούν ανά πάσα στιγμή από ένα περαστικό. Οι βόμβες αυτές έκαναν την εμφάνισή τους το 2005, αλλά μέχρι φέτος χρησιμοποιούνται σπάνια, για αυτό και δεν είχαν προκαλέσει την προσοχή και την ανησυχία των δυνάμεων κατοχής.

Η κυβέρνηση έχει προειδοποιήσει με ανακοίνωση όλους τους κυβερνητικούς υπαλλήλους να ελέγχουν κάθε πρώτη αυτοκίνητα τους και να μην τα αφήνουν σε απροστάτευτους δημόσιους χώρους, ενώ οι Αμερικανοί έχουν αρχίσει να ελέγχουν τα αυτοκίνητα τους ακόμη και όταν είναι παρκαρισμένα μέσα στην αυτοτρόπατα φρουρούμενη «Πράσινη Ζώνη».

Παράλληλα, αιχάνονται οι εκτελέσεις κυβερνητικών αξιωματούχων με τη χρήση όπλων εφοδιασμένων με σιγαστήρες από ένοπλους, που συνήθως επιβάνουν σε μεγάλες μηχανές και μπορούν να διαφεύγουν εύκολα και γρήγορα. Τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο έγιναν τουλάχιστον 10 εκτελέσεις κάθε μήνα μ' αυτόν τον τρόπο, κυρίως στη Βαγδάτη, και όλα τα θύματα ήταν επιφανείς κυβερνητικού αξιωματούχοι. Ο φόβος που τους έχει καταλάβει είναι τέτιος που όταν κινούνται αυτοκίνητα με κυβερνητικούς αξιωματούχους ή αξιωματούχους του στρατού και της αστυνομίας σε κεντρικούς δρόμους με πολλή κίνηση τρέχουν με τις σειρήνες ανοιχτές για να μην μπλοκαριστούν μέσα στην κίνηση και τους φυτέψουν καμιά σφαίρα ή καμιά μαγνητική βόμβα. Σύμφωνα με δημοσίευμα των «Sunday Times» (12/10/08), έχουν φτάσει μέχρι το σημείο να απογορέψουν από τον περασμένο Σεπτέμβριο την κυκλοφορία στη Βαγδάτη των μεγάλων μηχανών, με εξαίρεση προς το παρόν τα σκούτερ και τα μηχανάκια μικρού κυβισμού. Οι κάτοχοι μεγάλων μηχανών που θα τολμήσουν να παραβούν την απαγόρευση, ελέγχονται, κι αν δεν συληφθούν ως ύποπτοι, το πιθανότερο είναι να χάσουν τη μηχανή τους, γιατί οι περισσότεροι δεν έχουν τα νόμιμα έντυπα, οπότε η μηχανή τους κατασχέται. Μέχρι τώρα έχουν κατασχεθεί περισσότερες από 1.000 μηχανές.

■ Με τους συμμάχους του τα βάζει ο Τσάβες

«Αντεπαναστάτες και προδότες» χαρακτήρισε ο Ούγο Τσάβες το «Κύκλων Επανάστασης» σε συγκέντρωση στο Μαρακαΐμπο, ενώπιον των εκλογών κυβερνητών της Βενεζουέλας, που θα γίνουν το Νοέμβρη. «Δεν συμβάλλουν στη νίκη της επανάστασης και κινούνται από προσωπικά και αφελμιοτικά κίνητρα και θα εξαιρείται από το πολιτικό σκηνικό, και εγώ θα φροντίσω γι' αυτό», είπε ο Τσάβες, χολωμένος από το γεγονός ότι τα κόμματα αυτά αρνήθηκαν να αυτοδιαλυθούν και να εντοχθούν στο κόμμα του (Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα – P.SUV). «Κανένας αντεπαναστάτης και προδότης δεν έχει προέλθει από τις γραμμές του Κόμματος. Είναι μια ιστορική προγραμματικότητα που φαίνεται και από την πράξη ότι δεν είναι το ΚΚ αυτό που προδίδει και συνωμοτεί ενάντια στην επανάσταση, απάντηση στον Τσάβες από τις στήλες της «Τριμπούνα Ποπούλαρ» ο Οσκαρ Φιγέρα, γεν. Γραμματέας του «Κ.Κ.Βενεζουέλας. Τι ακριβώς φοβάται ο Τσάβες και επι-

<p

Πίσω από τη γυαλιστερή βιτρίνα των ενυπόθηκων δανείων

Οθόρυβος που έχει ξεσπάσει γύρω από την κατάρρευση του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι μεγάλος. Δυστυχώς, όμως, αυτός ο θόρυβος κάθε αλλο παρά βιοθάει τον κόσμο να καταλάβει τις αιτίες αυτής της κρίσης. Διαβάζει για «μονάδες βάσης», «πιστωτικά παράγωγα», «έλλειψη εμπιστοσύνης» και «ενέσεις ρευστότητας», χωρίς να τον βιοθούν να κατανοήσει τα γεγονότα, αλλά εκτελώντας τη σκέψη του με ένα βομβαρδισμό πληροφοριών, πολλές φορές ακατανόητων για τους αμύητους στα χρηματοπιστωτικά παιχνίδια. Σ' αυτό το φύλλο της «Κ» θα επιχειρήσουμε να διερευνήσουμε κάποιες πλευρές από αυτό το βρόμικο παιχνίδι που παίζεται –χρόνια τώρα– από το χρηματιστικό κεφάλαιο, με στόχο –τι άλλο;– την αποκόμιση του μέγιστου κέρδους. Δεν διεκδικούμε κανένα σκήπτρο «ειδικού», δεν παρέχουμε «εμπιστευτικές πληροφορίες». Απλά, θέλουμε να συμβάλλουμε στην κατανόηση του φαινομένου, όχι για να δώσουμε «οδηγίες προς επενδυτές», αλλά για την καλύτερη κατανόηση των εξελίξεων και των αιτιών που οδήγησαν σ' αυτές.

Φυσικά, στο πλαίσιο ενός άρθρου εφημερίδας δεν είναι δυνατό ν' αναλυθούν φαινόμενα για τα οποία γράφονται εκατομμύρια σελίδων παγκόσμια. Τις βασικές κατευθύνσεις θέλουμε να επισημάνουμε, βασιζόμενοι στις περιγραφές των πιστωτικών ανταλλαγών από τα διεθνή οικονομικά έντυπα. Σ' αυτό το φύλλο θ' ασχοληθούμε με τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια. Αυτό δε σημαίνει ότι η κατάρρευση αυτών των δανείων είναι η αποκλειστική πηγή της παγκόσμιας κρίσης, έπαιξαν όμως σημαντικό ρόλο στην επιτάχυνσή της.

■ Ωρολογιακή βόμβα

Η πρωτοφανής παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ξεκίνησε εδώ και περίπου ενάμιση χρόνο. Πηγή ήταν τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια «χαμηλής εξασφάλισης» (subprime mortgage loans). Δανειολήπτες ήταν έξι περίπου εκατομμύρια Αμερικανοί με χαμηλή πιστωτική φρεγγυότητα (δηλαδή οι φτωχότεροι), που δανειστηκαν μέχρι και το 100% της αξίας του σπιτιού που αγόρασαν^[1]. Δανειοτές ήταν οι τράπεζες, αρκετές από τις οποίες είτε εξαγοράστηκαν είτε κρατικοποιήθηκαν τον τελευταίο ενάμιση χρόνο (όπως η αμερικανική Bear Stearns, η οποία εξαγοράστηκε αντί πινακίδου φακής από την JP Morgan, και οι επίσης αμερικανικές Fannie Mae και Freddie Mac, που κρατικοποιήθηκαν τον περασμένο μήνα).

Το γιατί αυτές οι τράπεζες «φρουνταραν» δεν χρειάζεται να είναι κανείς «ειδικός» για να το καταλάβει. Οταν το 2005 τα ενυπόθηκα στε-

γαστικά δάνεια ισοδυναμούν με το 95,8% του διαθέσιμου απομικού εισοδήματος^[2] (έχοντας αυξηθεί κατά 45% μέσα σε μία πενταετία) και ένας στους πέντε Αμερικανούς ξοδεύει πάνω από το 40% του εισοδηματός του για τα έξιδα κατοικίας (λογαριασμοί, πετρέλαιο, έξοδα συντήρησης κτλ)^[3], δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς ότι κάποια στιγμή θα σκάσει η βόμβα, όταν τα νοικοκυριά θα έχουν «στεγνώσει» από χρήμα.

Κι ήταν πολύ το χρήμα που δανείστηκαν τα φτωχότερα αμερικάνικα νοικοκυριά σ' αυτό τον τομέα. Σύμφωνα με παλαιότερο

άρθρο του Associated Press^[4], το συνολικό ποσό των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων «χαμηλής εξασφάλισης» διπλασιάστηκε μέσα σε ένα μόλις χρόνο, φτάνοντας τα 1.3 τρισ. δολάρια (δηλαδή κοντά στο 10% του ετήσιου αμερικάνικου ΑΕΠ) το 2007. Ποσό που ισοδυναμεί με το σύνολο της ετήσιας οικονομικής δραστηριότητας της πολιτείας της Καλιφόρνια! Η ποινή γ' αυτούς που θα καθυστερούσαν τις δόσεις τους ήταν αρκετά «τσουχτερή». Κρατώντας τα επιτόκια χαμηλά τα πρώτα χρόνια (προκειμένου να «τσιμπήσουν» πελάτες) οι τράπεζες φύλαγαν το «καλό» για το τέλος. Εφτασαν να απαιτούν επιτόκιο πάνω από 12% από τους δανειολήπτες που καθυστερούσαν τις δόσεις τους^[5]. Επιτόκιο υπερδιπλάσιο από αυτό της αμερικάνικης Ομοσπονδιακής Τράπεζας (FED), που εκείνη την περίοδο δεν ξεπερνούσε το 5.5%.

Φτηνό χρήμα για τους καπιταλιστές δανειολήπτες και ακριβό για τους φτωχότερους Αμερικάνους. Αυτή είναι η δικαιοσύνη της «ελεύθερης αγοράς»!

Ομως οι τράπεζες που δανειστούν όλο αυτό το αστρονομικό ποσό, γνώριζαν το ρίσκο της επένδυσής τους. Μπορεί να έβγαζαν τεράστια κέρδη στραγγαλίζοντας τους δανειστές τους, γνώριζαν όμως ότι αυτό δε μπορεί να γίνεται επ' ἄπειρο. Γ' αυτό και φρόντισαν να μοιραστούν αυτό το ρίσκο με άλλες τράπεζες, ιδρύματα (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία) και διάφορους επενδυτές. Το πώς γινόταν αυτό θα διερευνήσουμε παρακάτω.

■ <<Αεροπλανάκι>>

Σε παλαιότερο άρθρο του βρετανικού βδομαδιάτικου οικονομικού περιοδικού Moneyweek, πριν μάλιστα σκάσει η πρώτη «πιστωτική βόμβα» τον Αύγουστο του 2007, περιγράφοταν αυτό το μοίρασμα του ρίσκου ως εξής: «Οι δανειοτές ωστόσο δεν είχαν να ανησυχήσουν πάρα πολύ για το ρίσκο της πτώχευσης (σ.σ. των οφειλετών), γιατί μετακί-

νησαν αυτές τις υποθήκες σε ομόλογα αποκαλούμενα Mortgage-backed Securities (MBS), που στη συνέχεια τα πουλούσαν^[6].

Δηλαδή, αυτοί που διέθεσαν τα χρήματα για ν' αγοράσουν σπίτι τα αμερικάνικα νοικοκυριά (που έβαζαν υποθήκη το σπίτι τους και πλήρωναν τους χρέους της επιπόκαια) εξέδωσαν ομόλογα που συνδέονταν με τα ενυπόθηκα δάνεια.

Τα ομόλογα αυτά τα πουλούσαν σε άλλες τράπεζες, ιδρύματα ή άτομα κι έτσι έπαιρναν πίσω τα χρήματα που δανειστούσαν στα αμερικάνικα νοικοκυριά. Αν μια τράπεζα είχε δανείσει για το παρόντα διάρκεια 1 εκατ. δολάρια σε ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια, εξέδιδε ας πούμε 10 ομόλογα αξίας 100.000 δολαρίων το ένα και τα πουλούσε. Ταυτόχρονα, όμως, αυτή η τράπεζα (από δύο και πέρα θα την αποκαλούμε «τράπεζα-δανειστή») το σέπτιμο τηραντάκι επιτόκιο από τις δανειολήπτες που καθυστερούσαν τις δόσεις τους^[7]. Επιτόκιο υπερδιπλάσιο από αυτό της αμερικάνικης Ομοσπονδιακής Τράπεζας (FED), που εκείνη την περίοδο δεν ξεπερνούσε το 5.5%.

Ποιος όμως θα αγόραζε αυτά τα ομόλογα, ιδιαίτερα αν συνδέονταν με τα ενυπόθηκα δάνεια υψηλού ρίσκου; Αυτό γινόταν με τη βοήθεια των «επενδυτικών τράπεζών»: «Οι επενδυτικές τράπεζες τεμάχιζαν τα MBS σε ποικίλους "títulos". Αυτοί είναι γνωστοί ως "Eγγυημένες Δανειακές Υποχρεώσεις" (Collateralized Dept Obligations) ή CDO σε σύντμηση. Η ιδέα ήταν να δημιουργηθούν κάποια υψηλού ρίσκου χρέος και κάποια πιο ασφαλή, τεμαχίζοντας τα MBS σε αυτό που αποκαλείται "κεφαλαιακά μερίδια"-equity (υψηλό ρίσκο), "χαμηλότερους όροφους"-mezzanine (μεσαίο ρίσκο) και τα ομόλογα «επενδυτικής διαβάθμισης»-investment grade bonds (χαμηλό ρίσκο)^[8].

Ολα αυτά τα χαρτιά ήταν δηλαδή διάφοροι τύποι hedge funds^[9] που αποτελούσαν τρέις τρόπους: 1. Με την ιδρυση hedge funds 2. Με την πώληση των ομόλογων σε «ανυποψίαστους» αγοραστές (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία), που σύμφωνα με το Moneyweek αποτελούν «επενδυτικά σκουπιδιά» και την αντανακλαση του κινδύνου μέσω των «Πιστωτικών Συμφωνιών Ανταλλαγής» (credit default swaps) που απαρτίζουν τα σύνθετα CDO. 3. Με την αντανακλαση του κινδύνου μέσω των «πιστωτικών Συμφωνιών Ανταλλαγής» (credit default swaps) που απαρτίζουν τα σύνθετα CDO.

ματα πριν τη λήξη του ομολόγου) ή αποπλήρωνε το σύνολο της ονομαστικής αξίας συν τους τόκους στα ομόλογα που έληγαν (για τα ομόλογα «μηδενικού επιτοκίου», δηλαδή αυτά που ο κάτοχος του δεν έπαιρνε τους τόκους σε τακτά χρονικά διαστήματα αλλά όλους μαζί με τη λήξη του).

Επειδή όμως τα ομόλογα είχαν χρόνο λήξης μετά από κάποια χρόνια (συνήθως πενταετία και βάλε), αυτά που έληγαν μετριούντων στα δάχτυλα του ενός χεριού. Ετσι, η τράπεζα-δανειστής είχε αρκετά χρήματα με τα οποία δάνειζε και άλλους Αμερικανούς για να αγοράσουν σπίτι. Δημιουργούντων έτσι ένας κύκλος υπερδανεισμού. Οι αμερικανοί πολίτες δανείζονταν από τις τράπεζες, και οι τράπεζες –με τη διαμεσολάβηση των επενδυτικών τραπέζων– από άλλες τράπεζες, ιδρύματα (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία) ή άτομα. Αν κάποιοι δανειολήπτες δε μπορούσαν να ξεπληρώσουν τις δόσεις τους, η τράπεζα έκανε κατάσχεση και πουλούσε το σπίτι ακριβότερα από την τιμή αγοράς του.

Εδώ πρέπει να σημειωθούμε ότι πολλές φορές η διάκριση ανάμεσα στην τράπεζα-δανειστή και την επενδυτική τράπεζα εξαφανίζόταν, καθώς όλο και περισσότερες επιπορικές τράπεζες προσφέρουν υπηρεσίες τραπέζικης επένδυσης.

■ Το μοιρασμα της πίτας

Η επενδυτική τράπεζα διαχειρίζόταν έτσι τα ομόλογα που βασίζονταν στα ενυπόθηκα δάνεια. Για το πώς πρωθυπότερος της ομόλογα αυτά στην αγορά, το βρετανικό περιοδικό Moneyweek αναφέρει ότι υπήρχαν τρεις τρόποι: 1. Με την ιδρυση hedge funds 2. Με την πώληση των ομόλογων σε «ανυποψίαστους» αγοραστές (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία), που σύμφωνα με το Moneyweek αποτελούν «επενδυτικά σκου

Ζας για να προωθηθούν κυρίως τα ομόλογα «υψηλού ρίσκου»-equities (αυτά που σήμερα τα λένε «τοξικά ομόλογα»), που ήταν και τα πιο «ενδιαφέροντα», εφόσον υπόσχονταν μεγάλα κέρδη, αλλά και τα πιο δύσκολα να πουληθούν, αφού εξέθεταν τον αγοραστή τους σε μεγάλο κίνδυνο (να χάσει όχι μόνο τους τόκους αλλά και το αρχικό του κεφάλαιο).

Ας γυρίσουμε όμως στο παράδειγμα μας. Η τράπεζα-δανειστής που εξέδωσε μέσω της επενδυτικής τράπεζας ένα ομόλογο "equity" (υψηλού ρίσκου) ονομαστικής αξίας 100.000 δολαρίων, το έδωσε στην επενδυτική τράπεζα για να το προωθήσει στην αγορά κι αυτή το «πτούλησε» στο hedge fund που δημιούργησε η ίδια. Το hedge fund πουλήσε το ομόλογο σε μία άλλη τράπεζα με την υπόσχεση ότι το ομόλογο αυτό στη λήξη του (έστω σε πέντε χρόνια) θα αξίζει ας πούμε 150.000 δολάρια. Αν τα πρόγραμμα πάνε καλά, η τελευταία θα βγάλει 50.000 δολάρια (αφού έδωσε 100.000 και πήρε 150.000) μέσα σε πέντε χρόνια. Ενώ αν είχε δανείσει τα χρήματά της στην αγορά με επιτόκιο 5.25% (δηλαδή το βασικό επιτόκιο που καθόρισε η FED το 2007) θα κέρδιζε μόλις 26.250 δολάρια ($5.25/100 \times 5$ χρόνια $\times$ 100.000 δολάρια) κι αυτό με την προϋπόθεση ότι τα επιτόκια θα έμεναν υψηλά (πρόγραμμα που δεν είναι καθόλου εξασφαλισμένο, καθώς η FED μείωσε πολλές φορές το επιτόκιο από πέρσι).

Από πού βγήκαν αυτά τα 50.000 δολάρια που απέκτησε ο αγοραστής του ομολόγου; Φυσικά από τον κακόμοιρο αμερικάνικο δανειολήπτη που όχι μόνο έβαλε υποθήκη το σπίτι του αλλά πληρώνει και υπέρογκα επιτόκια. Η τράπεζα-δανειστής επέβαλε επιτόκιο 12% στον αμερικάνικο δανειολήπτη και μέσα σε πέντε χρόνια πήρε 60.000 δολάρια ($12/100 \times 5$ χρόνια $\times$ 100.000 δολάρια). Τσέπωσε τα 10.000 δολάρια (τα μοιράστηκε με την επενδυτική τράπεζα ή τα πήρε όλα, αν έπαιζε η ίδια και το ρόλο της επενδυτικής τράπεζας) και έδωσε τα υπόλοιπα 50.000 στον αγοραστή του ομολόγου.

Ομως, μέσα σ' αυτή την πενταετία η τράπεζα-δανειστής δεν έβγαλε μόνο 10.000 δολάρια. Εχοντας πάρει πίσω το αρχικό της κεφάλαιο των 100.000 δολαρίων από τον αγοραστή του ομολόγου, είτε το προωθήσει στην αγορά δανείζοντας το αλλού (π.χ. σε έναν καπιταλιστή) και κερδίζοντας άλλα 26.250 δολάρια, είτε το επανεπένδυσε στην αγορά των στεγαστικών δανείων. Επομένως, όλοι είναι ευχαριστημένοι. Η τράπεζα-δανειστής για το κεφάλαιο των 100.000 δολαρίων κέρδισε τουλάχιστον 36.250 δολάρια (δηλαδή 10.000 από τα στεγαστικά δανεία και 26.250 από άλλο δάνειο), ο αγοραστής του ομολόγου κέρδισε 50.000 δολάρια και η επενδυτική τράπεζα πήρε κάποιο ποσό από την πρώτη για τις υπηρεσίες της. Ο μόνος χαμένος είναι αυτός που πήρε το δάνειο για να αγοράσει σπίτι, που έτρεχε λαχανισμένος για να πληρώσει τις δόσεις...

Βέβαια, στην πραγματικότητα τα πρόγραμματα είναι λίγο πιο σύνθετα από το παραπάνω παράδειγμα, καθώς είτε η επενδυτική τράπεζα μπαίνει και αυτή στο παιχνίδι βάζοντας λεφτά για το στήσιμο του hedge fund και αγοράζοντας έτσι ένα τμήμα των CDO, είτε το hedge fund είναι ανεξάρτητο ιδρυμα, ενώ παράλληλα χρησιμοποιείται και η «κινδύνευση» (δηλαδή ο λόγος των δανείων που παίρνονται προς το κεφάλαιο που επενδύεται αρχικά) για να παρθούν δανεία από άλλες τράπεζες (εμπορικές και επενδυτικές) προκειμένου να επενδύθουν σε CDO.

Για παράδειγμα, η Merrill Lynch (που εξαγοράστηκε από την Bank of America) φαίνεται ότι είχε δώσει αρκετά λεφτά σε τέσσαρα δανεία^[1]. Σ' αυτά, όμως, δεν είναι δυνατόν να επεκταθούμε παραπέρα στο πλαίσιο της εφημερίδας. Για μια γενική περιγραφή θα αρ-

κεστούμε στο πως παρουσιάζει αυτό τον κύκλο υπερδανεισμού το Moneyweek:

«Ετσι τα χρήματα που δανείστηκαν από την τράπεζα για την αγορά των CDO υψηλού ρίσκου πάνε πίσω στο hedge fund, το οποίο αγοράζει περισσότερα CDO από την επενδυτική τράπεζα, που αγοράζει περισσότερα MBS από τον ευποδήθηκο δανειστή (σ.σ. την τράπεζα-δανειστή όπως την αποκαλέσαμε παραπάνω), που δίνει περισσότερο χρήμα στους δανειστές χαμηλής εξαισιφάλισης, που αγοράζουν περισσότερα σπίτια ωθώντας τις τιμές των κατοικιών ξανά προς τα πάνω. Αυτή η λύση αντιμετωπίζει προβλήματα μόνο όταν οι τιμές των κατοικιών ξαφνικά πέφτουν. Οι τράπεζες που δανεισαν ζητάνε τα χρήματά τους πίσω αλλά τα hedge funds δεν τα έχουν. Όλα επενδύθηκαν σε τίτλους CDO. Ετσι τα ομόλογα θα πρέπει να πουληθούν. Κανένα πρόβλημα σίγουρα. Είναι άλλωστε στα βιβλία σε μερικά δισεκατομμύρια δολάρια εκτός των άλλων»^[1].

■ Αντασφάλιση

Ομως το μοίρασμα του ρίσκου δε γίνεται μόνο με την πώληση των δομημένων ομόλογων CDO (είτε με τον πρώτο τρόπο, μέσω των hedge funds, προσφέροντας ως αντάλλαγμα μεγάλα κέρδη, είτε «θάβοντάς τα στα σκουπίδια», δηλαδή πουλώντας τα για παράδειγμα σε «ανυποψίαστα» ασφαλιστικά ταμεία, με δυσμενείς φυσικά όρους για τα ταμεία). Γίνεται και με τα λεγόμενα «σύνθετα CDO». Για να μη σας κουράσουμε περισσότερο, θα αρκεστούμε να αναφέρουμε ότι τα σύνθετα CDO δεν είναι τίποτε άλλο παρά αντασφάλιση κινδύνου. Αποτελούνται από τις «πιστωτικές συμφωνίες ανταλλαγής» (credit default swaps), που γίνονται μεταξύ της τράπεζας-δανειστή (αυτής δηλαδή που δανειστεί στα αμερικανικά νοικοκυριά χρήματα για να αγοράσουν σπίτι) και των τράπεζών, ιδρυμάτων ή ατόμων που είναι οι «εγγυητές». Σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές, η τράπεζα-δανειστής δεν πουλάει ομόλογα για να πάρει μετρητά, αλλά αγοράζει «εγγύηση».

Τι σού εγγύηση είναι αυτή; Ο εγγυητής δεσμεύεται να πληρώσει το σύνθετο χρήμα σε τακτά χρονικά διαστήματα από την τράπεζα-δανειστή. Στο παρόντερο μας, δηλαδή, η τράπεζα-δανειστής δεν παίρνει πίσω το αρχικό της κεφάλαιο. Με τη μεσολάβηση της επενδυτικής τράπεζας εκδίδεται ένα σύνθετο CDO, ονομαστικής αξίας 100.000 δολαρίων. Ο εγγυητής που αγοράζει αυτό το σύνθετο ομόλογο δεν δίνει χρήματα, αλλά πουλάει προστασία αν το ομόλογο με το οποίο είναι συνδεδέμενό το σύνθετο-CDO (δηλαδή το ομόλογο «υψηλού ρίσκου»-equity, για παράδειγμα) καταπέσει. Σ' αυτή την περίπτωση, ο εγγυητής θα πρέπει να πληρώσει στην τράπεζα-δανειστή τα 100.000 δολάρια. Σε αντάλλαγμα η τράπεζα-δανειστής πληρώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα κάποια αρχήματα που υπολογίζονται με σύνθετους μαθηματικούς τύπους, βάσει της πιθανότητας να καταπέσει το αρχικό ομόλογο στο οποίο βασίζεται το σύνθετο ομόλογο (παράγωγο).

Με τον τρόπο αυτό η τράπεζα-δανειστής εξαπλώνει το ρίσκο σε άλλες τράπεζες (επενδυτικές ή εμπορικές), ασφαλιστικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές σε όλο τον κόσμο. Ετσι, αρκεί μια σπίθα για να ανάψει η φωτιά σε όλο τον κόμπο...

■ Η πρόσκρουση

Κατολαβαίνετε τι μπορεί να συμβεί όταν αυτοί που πήραν το δάνειο για να αγοράσουν σπίτι πωτωχεύουν σε μαζική κλίμακα.

Αυτό ξεκίνησε τον τελευταίο χρόνο, με τις κατασχέσις κατοικιών να αυξάνονται συνεχώς φτάνοντας στις 750.000 από τις αρχές του χρόνου (αναμένεται να ξεπεράσουν το εκατομμύριο μέχρι το τέλος του χρόνου), ενώ οι κατοικίες που είναι ένα βήμα πριν την κατάσχεση υπολογίζεται ότι θα φτάσουν τα 2 εκατομμύρια μέχρι το τέλος του χρόνου^[5]. Μπορεί το ποσοστό των κατασχέσεων στο σύνολο των αμερικανικών κατοικιών να είναι μόλις 1.3% (ποσοστό φαινομενικά μικρό, γιατί συγκρίνεται με το σύνολο των κατοικιών των ΗΠΑ, και σίγουρα είναι πολύ μεγαλύτερο στο σύνολο των κατοικιών που αγοράστηκαν τα τελευταία χρόνια), αυτό που έχει σημασία όμως είναι η αυξητική τάση. Κι αυτή είναι εξαιρετικά ανοδική, φτάνοντας το 82.6% σε σχέση με την ίδια χρονική περίοδο πέρσι^[5].

Το χειρότερο για το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ότι δεν κατέρρευσαν μόνο τράπεζες που εκτέθηκαν σε ομόλογα υψηλού ρίσκου. Σύμφωνα με το Moneyweek^[1], η Bear Stearns (η πρώτη τράπεζα που κατέρρευσε στις ΗΠΑ) δεν έκανε επενδύσεις σε «τοξικά ομόλογα» αλλά σε ομόλογα «επενδυτικής διαβάθμισης», δηλαδή χαμηλού ρίσκου. Το πρόβλημα όμως δεν είναι μόνο αμερικανικό ή από το χρηματοπιστωτικό στην Κίνα^[6], τα credit default swaps, που γνώρισαν τεράστια ανάπτυξη στην Ευρώπη, αφορούσαν συνολικά τις πιστωτικές ανταλλαγές σε ένα ευρύ φάσμα που ξεπερνούσε την αγορά κατοικίας.

Κανένας δε μπορεί να εκτιμήσει με ακρίβεια πού θα σταματήσει η πρόσκρουση που τώρα συντελείται. Τα MME και οι κυβερνήσεις σκόπιμα προβάλλουν σαν κύριο κίνδυνο την κατάρρευση των καταθέσεων στις τράπεζες με την έννοια ότι μπορεί να φαλιρίσει μια εμπορική τράπεζα και οι καταθέτες να μη μπορούν να σηκώσουν δεκάρα τσακιστή από τις αποταμιεύσεις τους. Ομως, ούτε στην Αμερική έχασαν τις καταθέσεις τους οι μικροκαταθέτες ούτε και στην Ισλανδία που τώρα συντελείται την πρόσκρουση της καταθέσης στις τράπεζες με την έννοια ότι τα Ταμεία δε θα υποχρεωθούν να πουλήσουν «χαρτιά» προκειμένου να ανταποκριθούν στις ταμειακές τους ανάγκες, οι οποίες γίνονται ολόνα πιο πιεστικές λόγω της εκτεταμένης εισφοροδιαφυγής-εισφοροκλοπής και της συστηματικής υποχρηματοδότησης των

Ποιος ποιον;

Κρίση και στην «πραγματική οικονομία». Ομολογημένη πλέον. Και με τη βούλα του πιο έγκυρου οργανισμού της διεθνούς κεφαλαιοκρατίας. Το ΔΝΤ είναι σαφές: ολόκληρος ο καπιταλιστικός κόσμος θα αντιμετωπίσει κρίση και ο ρυθμός ανάπτυξης θα είναι ακόμη και μπδενικός σε πολλές χώρες.

Αυτό που μέχρι στιγμής εμφανίζεται ως κρίση της χρηματοπιστωτικής σφαίρας περνάει τώρα σε όλο το φάσμα της παραγωγής και της κυκλοφορίας. Τα συμπτώματα δεν τα έχουμε δει ούτε σε όλη τους την έκταση ούτε σε όλη τους την ένταση. Τώρα αρχίζει το «φορτσάρισμα» και ο ορίζοντας εξόδου ακόμη δε φαίνεται.

Βέβαιο είναι ακόμη, ότι οι ιμπεριαλιστικές κυβερνήσεις δεν πρόκειται να παρέμβουν στην κρίση στηρίζοντας την παραγωγή και τις θέσεις εργασίας, ώστε μέσω αυτών να στηρίξουν τη ζήτηση. Παρεμβαίνουν και θα συνεχίσουν να παρεμβαίνουν μόνο για να στηρίξουν το χρηματιστικό κεφάλαιο, τη ναυαρχίδα του μονοπωλιακού καπιταλισμού. Καλύπτουν με ζεστό κρατικό χρήμα τις ζημιές των αρπακτικών του διεθνούς χρηματιστικού τζόγου. Με χρήμα που προέρχεται από τη φορολόγηση των λαϊκών στρωμάτων και από περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες.

Αυτά πλέον είναι δεδομένα. Φύγαμε από τη φάση των ψευτικών καθησυχασμών και μπήκαμε στη φάση των απειλητικών προειδοποίησεων. Οι εργαζόμενοι προειδοποιούνται για τα νέα δεινά που έρχονται και καλούνται να τα υπομείνουν αδιαμαρτύρητα. Άλλιώς –αυτό δεν λέγεται, αλλά ενοείται– τα κράτη θα κινηθούν με τους κατασταλτικούς τους μηχανισμούς, για να υπερασπιστούν με τη βία τα συμφέροντα της κεφαλαιοκρατίας.

Σ' αυτές τις καθαρές συνθήκες, χωρούν μόνο καθαρές απαντήσεις. Το παλιό, στοιχειωμένο ερώτημα επανέρχεται με δραματική ένταση: ποιος ποιον; Η αστική τάξη ή το προλεταριάτο;

Μέσος δρόμος δεν υπάρχει. Ο καπιταλισμός μπορεί να διαχειριστεί την κρίση του μόνο μέσα από μεγάλες καταστροφές παραγωγικών δυνάμεων και εξανδραποδισμό των εργαζόμενων. Η ανεργία θα φτάσει στα ύψη και λεφτά στα κρατικά ταμεία δεν περισσεύουν, γιατί προορίζονται για την κάλυψη των ζημιών των τραπεζών. Οσοι μείνουν στη δουλειά θα πρέπει να εργάζονται περισσότερο και να πληρώνονται λιγότερο. Η απόλυτη εξαθλίωση θα κάνει μαζικά την εμφάνισή της ακόμα και στην καρδιά των μπροπόλεων.

Η εργατική τάξη ή θα αποδεχτεί αυτή την κατάσταση ή θα ξεσπωθεί για να την αντιπαλέψει. Μόνο που τα συνίθιτα εργαλεία δε φτάνουν αυτή την εποχή. Σκόρπιες απεργίες και νομιμόφρων δράσης οδηγούν κατευθείαν στην πότα. Οι επαναστατικές σημαίες πρέπει να σπικωθούν και πάλι. Τα αιτήματα δεν πρέπει να αμφισβητούν μόνο τη μια ή την άλλη πλευρά της διαχείρισης, αλλά να αμφισβητήσουν συνολικά τον καπιταλισμό, να τείνουν στην ανατροπή του.

■ Καμπάνα

«Η ανάπτυξη του δεσμού των βαρέων και ανδυγεινών επαγγελμάτων δε δα ήταν σύμφωνη με τους στόχους της σχετικής πολιτικής της ΕΕ, δεδομένου ότι η προσέγγιση της είναι να επιτευχθεί υγιείς και ασφαλές περιβάλλον εργασίας με την πρόληψη και τη βελτίωση των συνδηκών εργασίας».

Ετοι απάντησε η Κομισιόν σε ερώτηση του ευρωβουλευτή του Περισσού Γ. Τούσσα. Το καμπανάκι που χτυπά για τα ΒΑΕ έχει γίνει καμπάνα και ο ήχος της εκκωφαντικός.

■ Θαυματοποιός

«Οι τελευταίες διεθνείς εξελίξεις αποδεικνύουν ότι δεν μπορεί να υπάρχει τραπεζικό σύστημα χωρίς ισχυρή κρατική εγγύηση και ευεργεία κοινωνική υποστήριξη». Με μια απλή δήλωση στην «Αυγή ο Αλέξης Τσίπρας εξαφάνισε τον καπιταλισμό, εξαφάνισε τον εκμεταλλευτικό –σε κάθε περίπτωση– χαρακτήρα των τραπεζών [της κορωνίδας του μονοπωλιακού καπιταλισμού, για να δυμηθούμε τον... ντεμοντέ Λένιν], εξαφάνισε τον ταξικό χαρακτήρα του κράτους και μας άφησε ένα ωραιότατο δίπολο: κράτος-τράπεζες, το οποίο μπορεί κάλλιστα να λειτουργήσει υπέρ της κοινωνίας. Ούτε επαναστάσεις και άλλα τέτοια αιματηρά, ούτε απαλλοτριώσεις και άλλα τέτοια μοχθηρά χρειάζονται. Κεφάλαιο και εργαζόμενοι μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικότατα, υπό την ευεργητική εποπτεία του κράτους.

Ρε παιδιά, μαζευτείτε λίγο, αυτά τα λέει η σοσιαλδημοκρατία εδώ και έναν αιώνα. Μπαγιάτικο φαγητό μας σερβίρετε κι ούτε καν ξαναζεσταμένο.

■ Υπεύθυνα και έκσυγχρονιστικά

Βουλή, 3 Οκτώβρη, συζήτηση επίκαιρης ερώτησης του ΣΥΡΙΖΑ για το σκάνδαλο του Βατοπεδίου. Κύριος αγωρήτης ο Γ. Δραγασάκης, λέει πολλά και διάφορα, μέχρι που φτάνει στο ζουμί:

«Καταργείστε αυτά τα περί αναπτυξιακού νόμου. Η ίδια η Εκκλησία πρέπει να ζητήσει την κατάργησή του. Είναι ντροπή!... Να υπάρξει ειδικό πρόγραμμα από το υπουργείο Πολιτισμού με δημόσιο χρήμα και με διαφάνεια να επιχορηγούνται ναοί, μοναστήρια, εκκλησίες, οιτιδήποτε για έργα ανακαίνισης, για έργα ανάδειξης της παράδοσης, για οπήποτε έργα είναι σε σχέση με την αποστολή της Εκκλησίας. Δεν είμαστε αντίθετοι. Άλλα να μη γίνονται όλα αυτά τα πράγματα τα οποία είναι δερμοκήπια σκαν-

δάλων, διαπλοκής κ.λπ.».

Ετοι υλοποιείται ο... διαχωρισμός Εκκλησίας-κράτους. Με... εκσυγχρονιστικό τρόπο. Να πάρουν οι παπάδες, οι δεσποτάδες, οι καλόγεροι ζεστό κρατικό παραδάκι για οιτιδήποτε έχει σχέση με τη δουλειά τους. Με τις μπίζνες τους, δηλαδή, γιατί μπίζνες κάνουν, ακόμα και όταν λειτουργούν τους ναούς. Και βέβαια, να εισπράπουν και τους μισθιστούς τους ως δημόσιοι υπάλληλοι, πράγμα με το οποίο συμφωνεί και η... ultra επαναστατική δύναμη του Περισσού.

Ακόμα και σε ένα στοιχειώδες αστικοδημοκρατικό μέτρο, το οποίο έχει πρωτοδεσπίσει η γαλλική αστική επανάσταση πριν από δυο αιώνες, εμφανίζονται μικροί, μιζέροι, υποταγμένοι στο παπαδαριό, μη τυχόν και χάσουν καμιά ψήφο από το εκκλησίασμα. Άλλα στα μεγάλα λόγια και στα «χάπενινγκ» (όπως π.χ. η απουσία τους από τον αγιασμό της Βουλής), είναι πρώτοι.

Αν δέλετε, τέτοιες τοποθετήσεις είναι και ένα μέτρο για την πρακτική πολιτική τους, αν ποτέ βρεδούν στην εξουσία. Αυτοί που δεν τολμούν, τώρα που είναι στην αντιπολίτευση, να ζητήσουν τον πλήρη διαχωρισμό της Εκκλησίας από το κράτος, να ζητήσουν να μη πηγαίνει ούτε δεκάρα τοσακιστή στις εκκλησιαστικές μπίζνες, που δεν τολμούν να το πουν αυτό ούτε τώρα, που βοά στο τόπος από το σκάνδαλο του Βατοπεδίου, λέτε να έχουν τα κότσια (για να μην πούμε τη διάθεση, που και γι' αυτή αμφιβάλλουμε) να συγκρουστούν με το μεγάλο κεφάλαιο υπερασπίζοντας τα συμ-

φέροντα των εργαζόμενων;

■ Και ο Μητσοτάκης κατά των καπούγερων!

Δεν χρειάζεται να καταφύγουμε στον Καντ, που είχε διακρίνει ότι κανείς δεν δικαιούται να επικαλείται ιδιοκτησιακά προνόμια της εποχής της φεουδαρχίας. Δεν χρειάζεται να καταφύγουμε στους νομικούς που αρδρογραφούν για την ακυρότητα των βυζαντινών χρυσόσβουλων που επικαλείται το παπαδαριό, ούτε στους ιστορικούς που επιχειρηματολογούν (βασισμένα) για την ιστορική αρχαιολογική και μόνο αξία αυτών των χρυσόσβουλων. Οταν υπάρχει ο Μητσοτάκης «τι χρείαν άλλων μαρτύρων έχομεν»;

Ιδού τι έλεγε ο πατριάρχης της Ιντριγκας και υπερασπιστής όλων των καταπατητών και δασφάγων (δασοφάγος είναι και ο ίδιος, άλλωστε), μιλώντας στη Βουλή στις 26 Φλεβάρη του 2003 (επί «πράσινης» διακυβέρνησης), κατά τη διάρκεια συζήτησης για νομοσχέδιο που αναφέροταν στο Εθνικό Κηματολόγιο. Αντηγράφουμε από τα επίσημα πρακτικά της Ολομέλειας της Βουλής:

«Πρέπει να σας πω ότι το τεκμήριο ιδιοκτησίας (σ.σ. του κράτους) ξεκίνησε από την παλαιά Ελλάδα, από την Ελλάδα του 1830. Από εκεί και πέρα εξεπετάθη άνευ οιουδήποτε λόγου, διότι επιτέλους στην παλαιά Ελλάδα είχαμε τους λεγόμενους «εθνικούς τίτλους», που σήμερα σαπίζουν σε κάποιο ντουλάπι και σε κάποιο υπόγειο του υπουργείου Οικονομικών. Η γη ήταν τούρκικη και κατά τεκμήριο περιήλθε όλη εις την ιδιοκτησία του ελληνικού κράτους. Δεν υπήρχαν ιδιοκτησίες. Είχε, λοιπόν, κάποια λογική στο ξεκίνημα, μιλάμε όμως για πριν από εκατόν εβδομήντα χρόνια».

Να τα βάλλουν, λοιπόν, εκεί που ξέρουν τα βυζαντινά χρυσόσβουλα οι καλόγεροι. Άλλωστε, τη μία και μοναδική φορά που τους στρίμωξε λίγο το ελληνικό κράτος (το 1930) αποδέχτηκαν ότι έχουν τη χρήση και όχι την κυριότητα της Βιστωνίδας.

■ Πραγματικό σύστημα

Υπάρχει ένας υπουργός που πιέζει τον Καραμανλή να πάει σε πρώωρες εκλογές κι αυτός είναι ο Ρουσόπουλος. Τι τον ενδιαφέρει; Η τύχη της κυβέρνησης και το μέλλον της ΝΔ; Μπα, το προσωπικό του μέλλον βάζει πάνω απ' όλα και αυτό εξασφαλίζεται με τις πρώωρες εκλογές. Πρώτο, γιατί ο Καραμανλής δε δα δελήσει να τον απομακρύνει σε ενδεχόμενο ανασχηματισμό, ενώ διαφορετικά φοβάται πως σ' έναν ευρύ ανασχηματισμό δα βρεθεί εκτός Μαξίμου και ενδεχομένως εκτός κυβέρνησης. Δεύτερο, γιατί αν οι εκλογές γίνουν με λίστα έχει εξασφαλισμένη την επανεκλογή του, ενώ σε περίπτωση που πάει με σταυρό (για τρίτη φορά στο Επικρατείας το κόβουμε λιγουλάκι δύσκολο) φοβάται ότι δια τον ξεσκίσουν με τα εφραιμικά, τις βίλες και τα λοιπά. Ασε που αν η ΝΔ δε βγει πρώτο κόμμα, όπως είναι σφόδρα πιθανό πλέον, δια είναι καμία σαρανταριά οι βουλευτές που δια βρεθούν εκτός νυμφώνος. Επειδή οι προσωπικές του εισηγήσεις μάλλον δεν εισακούνται, έχει βάλει μπροστά το σύστημα με τα «παπαγαλάκια» του, που απλώνονται σε όλο το φάσμα του Τύπου, και παιζει με μαεστρία που δια τη ζήλευε ακόμα και ο Γέμπελς. Οχι πως μας νοιάζει, αλλά πραγματικά έχουμε περιέργεια να δούμε πού δια τον βγάλει η εκστρατεία που έχει οργανώσει.

■ Το ψέμα έχει κοντά ποδάρια

Φυσικά, δε μπορούσε να μην απαντήσει το ΠΑΣΟΚ στο νεοδημοκρατικό-ερώτημα πρόκληση «πού δια βρείτε τα λεφτά που ανεύδυνα υπόσχεστε?». Βγήκε, λοιπόν, ο Παπακωνσταντίνου, με ύφος μεγαλομπακάλη της δεκαετίας του '50, και ανακοίνωσε ότι το κόστος των μέτρων που προτείνει έκτακτο επίδομα αλληλεγγύης, επίδομα δέρμανσης, αύξηση της επιστροφής ΦΠΑ στους αγρότες] ανέρχεται στα 2 δισ. ευρώ. Και πού δια βρείτε τα λεφτά, δια επιβάλλετε φόρους, όπως είπε η Διαμαντοπούλου; του αντέτεινε ο πονηρός δεξιός δημοσιογράφος. Χωρίς να κομιάσει καδόλου (έχει πάρει πλέον το κολάι) ο εκπρόσωπος Τύπου απάντησε: «Είναι προφανές πως κάθε κυβέρνηση φορολογεί, αλλά η διαφορά είναι πως η Ν.Δ. φορολογεί τους πολλούς και κάνει φορολογικές ελαφρύνσεις στους λίγους, ενώ το ΠΑΣΟΚ έχει διαφορετικές προτεραιότητες. Θα πληρώσουν οι έχοντες και κατέχοντες». Ναι, ρε μεγάλε, αλλά ο αρχηγός σου έχει δηλώσει κατηγορηματικά ότι δεν ακοπεύει να αυξήσει το συντελεστή φορολόγησης των κερδών, που από το 35% έχει κατέβει στο 20% (μια μείωση 5% το ΠΑΣΟΚ και δυο φορές από 5% η ΝΔ); Πώς δια τα πάρετε, λοιπόν, από τους «έχοντες και κατέχοντες?» Με ποιο τρόπο, με ποια μορφή φορολογίας; Για να μη το βασανίζουμε, να σου πούμε εμείς τι δια κάνετε. Θα ταράξετε τους εργαζόμενους στη φορολογία και δια μοιράσετε μερικά φιλανθρωπικά βοηθήματα, όπως κάνει τώρα ο Καραμανλής. Οταν μάλιστα έρθει η ώρα να κυβερνήσετε, δια ξέχασετε πολλά απ' αυτά που τάζετε τώρα, όπως τα ξέχασε και ο Καραμανλής, όπως τα ξέχασαν και οι δικές σας κυβερνήσεις παλαιότερα.

■ Ax, αυτές οι μπιζνές

Στηριγμένοι σε δημοσίευμα του «Εδουών» 25 Πασόκοι υπό τον Καρχιμάκη, κατέθεσαν ερώτηση ζητώντας να μάθουν αν η off shore εταιρία Lentmar Holdings LTD, της οποία εκπρόσωπος υπήρξε ο Βουλγαράκης, είναι εντάξει με τις φορολογικές της υποχρεώσεις (υποβοή ισολογισμών επειδή διαδέτει ΑΦΜ και στην Ελλάδα κ.λπ.). Και τι απάντησε ο Βουλγαράκης; Παραδέχτηκε ότι η εταιρία μόλις φέτος διαγράφηκε από τα μητρώα της ΦΑΕΕ Αδηνών (άρα διέπραξε παράβαση μη καταδένοντας ισολογισμούς), αλλά δεν ήταν δική του. Ήταν των πεδερικών του και ο ίδιος υπήρξε εκπρόσωπός της στην Ελλάδα για περίοδο 14 ημερών το 2000.

Ας πούμε ότι είναι έτοι κι ότι ο Βουλγαράκης δεν είναι φορολογικά υπόλογος. Πολιτικά, όμως, τι γίνεται; Η σχέση του με την εταιρία είναι προφανέστατη. Και ο Καραμανλής στη Θεσσαλονίκη τον κάλυψε απόλυτα. Αυτή η κάλυψη ισχύει μέχρι και σήμερα, διότι όταν ο Βουλγαράκης παραιτήθηκε ως δικαιολογία πρόβαλε ότι δε δέλει να προκαλέσει προβλήματα στην κυβέρνηση. Ψιλά γράμματα, δια πείτε, αλλά πρέπει να μεγεδύνουμε και τα ψιλά, γιατί αυτοί οι άνθρωποι γίνονται τιμητές και κατήγοροι ανθρώπων του μεροκάμπου, όταν αυτοί υπερασπίζονται τη δέση εργασίας, το μισθό τους, τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα.

■ Απαγορευμένη πλέξη

Ξεφυλλίζεις καθημερινά το «Ρίζοσπάστη», διαβάζεις για τα προβλήματα στο σχολείο, διαβάζεις για αγωνιστικό κλίμα στους μαθητές και το μόνο που δε διαβάζεις είναι η λέξη «κατάληψη». Κι ας είναι δεκάδες τα κατειλημμένα σχολεία σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, όπως μπορεί να διαβάσει κανείς σε ολόκληρο τον υπόλοιπο Τύπο. Για την εφημερίδα του Περισσού το μόνο που γίνεται στα σχολεία (από αγωνιστική άποψη) είναι ότι συγκροτούνται «κατά τόπους συντονιστικά». Μόνο που αυτά τα συγκροτεί η ΚΝΕ, ενώ τις καταλήψεις τις κάνουν οι μαθητές που ασφυκτιούν μέσα στο σχολικό περιβάλλον. (Η απαγορευμένη λέξη εμφανίστηκε, ως διά μαγείας, το περασμένο Σάββατο. Δε μπορούσε να κρυφτεί πλέον).

Aν η υπόθεση δεν ήταν τόσο σοβαρή, θα σκάγαμε στα γέλια μ' αυτά που διαβάζουμε και αικούμε τούτες τις μέρες για τα αίτια της κρίσης. Φταίνε κάποια golden boys των μεγάλων χρηματοπιστωτικών οίκων, που «λαιμάργησαν» και τα 'καναν όλα μαντάρα, λένε οι ακραίφεροίς νεοφιλεύθεροι, που έχουν καταπλακωθεί από τα βιβλία του Φρίντμαν και των άλλων αστέρων της σχολής του Σικάγου. Φταίει η ιδεολογία του νεοφιλεύθερισμού, που κατήργησε κάθε διακρίσιμη από τη μια πας δικές τους διακυβερνήσεις διαχειρίστηκαν τα κράτη για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά την τελευταία τριακονταετία και μετατρέποντας, από την άλλη, μια ιδεολογία σε... οικονομικό παράγοντα. Αυτή η απολογητική καθόλου δεν μας εκπλήσσει. Ο Μαρξ μας έχει προειδοποιήσει σχετικά στο «Κεφάλαιο» του, ότι αυτή η τάση είναι μόνιμη στην αστική πολιτική οικονομία, η οποία εμφανίζει τα συμπτώματα της κρίσης σαν αιτίες

μιλούν πια. Και τι να πουν; Οι κατά μέση όρο τα χρέη των αμερικανικών νοικοκυριών αντιστοιχούσαν στο 133% του διοικητικού εισοδήματός τους; Οι οι τράπεζες χρηγούσαν στεγαστικά δάνεια σ' αυτά τα νοικοκυριά, χωρίς να έχουν καμιά εξασφαλιση ότι θα τα αποπληρώσουν; Οι δεν περιορίζονταν σ' αυτό, αλλά δημιουργούσαν παράγωγα προϊόντα από τα δάνεια, τα οποία έκαναν «βόλτα» στην ογορά αλλάζοντας χέρια κάθε φορά σε ψηλότερη τιμή, με αποτέλεσμα να δημιουργήθηκε μια τεράστια «φρύσκα» που δε διαφέρει σε τίποτα από το κλασικό «αεροπλανάκι» ή τις αλβανικές «πυραμίδες» των μέσων της δεκαετίας του '90; Οι όταν έσκασε αυτή η «φρύσκα» άρχισαν οι αλυσιδωτές αντιδράσεις, με αποτέλεσμα ουσιαστικά να «παγώσει» ο διατραπεζικός δανεισμός και ν' αρχίσουν οι καταρρεύσεις;

Καμία κρίση δεν είναι ίδια με τις προηγούμενες, σε δι αφορά την έκταση και την ένταση των φαινομένων της. Η σημερινή κρίση, όμως, δεν είναι μια από τις «συνηθισμένες» κρίσεις που πλήγτουν ένα

Αστική φαντασίωση το νέο New Deal

της.

Η παρούσα κρίση στον πυρήνα της είναι μια τυπική καπιταλιστική κρίση, η οποία εκδηλώνεται με ιδιαίτερα καταστροφικό τρόπο, λόγω της «παγκοσμιοποίησης», που αποτελεί τη γενίκευση-κορύφωση της διεθνοποίησης μιας τάσης εγγενούς στην κεφαλαιοκρατική οικονομία. Για να έκεινήσουμε από το δεύτερο, θα δώσουμε μια εντελώς συνοπτική περιγραφή της βασικής τάσης της παγκοσμιοποίησης: κεφαλαιαία μετανάστευσης μαζικά από τις ιμπεριολογικές μητροπόλεις και επενδύθηκαν παραγωγικά σε χώρες όπου έχασαν το μέγιστο ποσοστό υπεραρχίας, λόγω των δυνατοτήτων υπερεκμετάλλευσης της ντόπιας εργατικής δύναμης. Ταυτόχρονα, εντάθηκε ο παρασιτισμός του χρηματιστικού κεφαλαίου στη σφαίρα του χρηματικού κεφαλαίου. Έχει ήδη περάσει στη σφαίρα της παραγωγής, σ' αυτό που οι αστοί οικονομολόγοι αποκαλούν «πραγματική οικονομία». Η χρηματοπιστωτική σφαίρα και η «πραγματική οικονομία» είναι δεμένες σαν το νύχι με το κρέας. Αυτός είναι ο χαρακτήρας του μονοτωλιακού καπιταλισμού και του χρηματιστικού κεφαλαίου (για περισσότερες πληροφορίες πάνω σ' αυτό ανατρέξτε στο κλασικό έργο του Λένιν «Ιμπεριαλισμός, ανώτατο στάδιο του καπιταλισμού», που χρήσιμο είναι να ξανακοιταχτεί και από όσους το έχουν μελετήσει).

Η παραγωγή εμπορευμάτων σε όλη και μεγαλύτερη κλίμακα σκοντάφεται συνεχώς στη στενή καταναλωτική δυνατότητα των εργαζόμενων μαζών, όχι μόνο στις νέες «αποικίες», όπου οι εργαζόμενοι κρατούνται σ' ένα τρισάθλιο βιοτικό επιπτέδο, αλλά και στις μητροπόλεις, όπου η «αποβιομηχανίστη» μεγάλωσε το στρατό των ανέργων και σε συνδυασμό με την ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων οδήγησε σε μείωση, επίσης, της καταναλωτικής ικανότητας των πλατιών εργαζόμενων μαζών. Η κρίση των τροφίμων, που έπληξε κυρίως το λεγόμενο τρίτο κόσμο, και το «κραχ» στον τομέα των στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ είναι τα δυο τυπικότερα δείγματα του πυρήνα της σημερινής κρίσης

Θα τους πληρώσουμε για να μας διατηρήσουν

■ Τα νέα golden boys του φιλελευθερισμού

Εξαιρετικά ανακλαστικά επέδειξε για μια αικόμα φορά η Βασιλική Ακαδημία της Σουηδίας, απονέμοντας το φετινό Νόμπελ Οικονομικών στον Πολ Κρούγκμαν, καθηγητή στο Πρίνστον και μόνιμο αρθρογράφο των «New York Times». Εδώ και μερικά χρόνια ο Κρούγκμαν ήταν συνεχώς υποψήφιος, αλλά η επιλογή πήγαινε σε άλλους, διότι αυτός εθεωρείτο «αιρετικός», αφού προειδοποιούσε για το επερχόμενο σκάσιμο της «φρουσκασίας». Τώρα που η «φρουσκασία» έσκασε, ήρθε η ώρα να πάρει το Νόμπελ, γιατί αυτή τη σπιγμή οι φιλελευθεροί (και όχι νεοφιλελευθεροί) τύπου Κρούγκμαν είναι οι καλύτεροι προπαγανδιστές του συστήματος.

«Η κυβέρνηση Μπράουν φάνηκε πρόθυμη να εκτιμήσει ξεκάθαρα την οικονομική κρίση και να δράσει γρήγορα ώστε να ξεπεραστεί», έγραφε ο Κρούγκμαν στους «New York Times» λίγο πριν ανακοινωθεί η απονομή του Νόμπελ. Στη συνέχεια, επαινούσε τις ευρωπαϊκές ιμπεριαλιστικές κυβερνήσεις επειδότι «δήλωσαν έτοιμες να ακολουθήσουν τη βρετανική γηγεσία, να διοχετεύσουν εκαποντάδες δισεκατομμύρια δολάρια στις τράπεζες, την ώρα που εγγυώνται τα χρέη τους». Αφού εξέφραζε τον προβληματισμό του («δεν γνωρίζουμε αν αυτές οι κινήσεις θα φέρουν αποτέλεσμα»), κατέληγε με έναν ύμνο για τον Μπράουν: «Ευτυχώς για την πταγκόσμια οικονομία, που ο Γκόρντον Μπράουν και οι αξιωματούχοι του έχουν λογικές προτάσεις και μπορούν να μας υποδείξουν το δρόμο για την έξοδο από την κρίση».

Το μοναδικό μέλημα των οικονομολόγων τύπου Κρούγκμαν είναι να σωθεί ο καπιταλισμός. Κι όχι μόνο να σωθεί ο καπιταλισμός, αλλά να μείνουν στο απυρόβλητο τα κέρδη της πιο αεριτζιδικής, της πιο παρασιτικής μεριδιού του κεφάλαιου, μέσω μιας τεράστιας επιχειρήσης αναδιανομής εθνικού εισοδήματος, την οποία θα εγγυθεί και θα φέρει σε πέρας το κράτος. Είναι χαρακτηριστικό, ότι ο Κρούγκμαν δεν προτείνει ούτε ένα μέτρο για την τόνωση της ζήτησης, τίποτα που να θυμίζει το new deal της περιόδου του Ρούσβελτ. Γιατί ξέρει πολύ καλά, ότι με τον πταγκόσμιο καπιταλιστικό καταμερισμό της εργασίας που έχει διαμορφωθεί και με την παραγωγική βάση να έχει μεταφερθεί σε χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία, η τόνωση της εσωτερικής ζήτησης στις ιμπεριαλιστικές χώρες θα ευνοήσει αυτές τις οικονομίες. Υποστηρίζει, λοιπόν, εκείνες τις κρατικομονοπωλιακές ρυθμίσεις που θα ευνοήσουν το χρηματιστικό κεφάλαιο στις ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις. Τη στήριξη των αεριτζιδικων κερδών από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, μια στήριξη που συνιστά την πιο επαχθή μέθοδο διαχείρισης της κρίσης, την πιο συγκινήσιμη ανταλλακή-αντεργατική μέθοδο.

Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που τα ΜΜΕ προβάλλουν με υστερικό τρόπο τους οικονομολόγους τύπου Κρούγκμαν, οι οποίοι δεν ήταν θιασώτες του άκρατου νεοφιλελευθερισμού. Το σύστημα έχει ανάγκη από νέους παραμυθάδες, τώρα που οι προηγούμενοι χρεοκόπησαν.

Tα παλαιότερα (αυτά που συνέβησαν πριν από κάνα διμήνο) ας τ' αφήσουμε καλύτερα. Οσοι τα υποστήριζαν έχουν ήδη γίνει ρόμπερς. Αναφερόμαστε στις διαβεβαιώσεις κυβερνήσεων και οικονομικών αναλυτών, ότι η κρίση είναι μόνο χρηματοπιστωτική και αφορά μόνο τις ΗΠΑ. Ούτε μόνο χρηματοπιστωτική είναι η κρίση ούτε στις ΗΠΑ περιορίστηκε. Πέρασε ωκεανούς, βουνά και κάμπους και απλώθηκε σε όλο τον καπιταλιστικό κόσμο με τη μορφή που εξαπλώνονταν οι επιδημίες σε άλλες εποχές της ανθρώπινης ιστορίας. Ας μείνουμε, λοιπόν, μόνο στα καινούργια.

Στην αρχή είχαμε το «σχέδιο Πόλου», που παρουσιάστηκε σαν πανάκεια για την αντιμετώπιση της κρίσης σε όλες τις χώρες. Οι κυβερνήσεις, μέσω των κεντρικών τραπεζών, άρχισαν να ρίχνουν χρήμα στην τραπεζική αγορά, ζητώντας εξαιρετικά χαμηλά επιτόκια, προκειμένου να λειτουργήσει ο διατραπεζικός δονεισμός και να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη. Εκαντάδες δισεκατομμύρια ευρώ, δολάρια και γεν έπεισαν, αλλά η αγορά παρέμεινε πολύωντας και τα χρηματιστήρια κατέγραψαν το ένα αρνητικό ρεκόρ μετά το άλλο. Η ρευστότητα απορροφούνταν αστραπιαία από το σύστημα, αλλά το χρήμα δεν ανακυκλωνόταν. Οι τράπεζες εξακολούθησαν να μη δανείζουν η μία την άλλη και τα κρίσιμα επιπτώκια διατραπεζικού δονεισμού τραβούσαν την ανηφόρα, δημιουργώντας ασφυκτική κατάσταση.

Τότε «ανακαλύφτηκε» το «σχέδιο Μπράουν». Ο βρετανός πρωθυπουργός, ένα πρόσωπο που εθεωρείτο πολιτικά τελειωμένο, αναγρεύτηκε ξαφνικά σε οικονομολόγο ολίκης και πολιτικό πλανητικού διαμετρήματος. Η αστική πολιτική πάντοτε έχει ανάγκη από μόθους και ο Γκόρντον Μπράουν είναι ο μόθος των ημερών. Και να πεις ότι ειση-

γήθηκε τίποτα το πρωτοποριακό. Επιστροφή στις παλιές, σύγουρες κρατικομονοπωλιακές ρυθμίσεις εισηγήθηκε. Δηλαδή, το κράτος να μη περιοριστεί στην ενίσχυση της αγοράς με ρευστότητα, αλλά να στραφεί στην κεφαλαιακή ενίσχυση των τραπεζών. Τι σημαίνει αυτό; Να αγοράσει μετοχές των τραπεζών, ώστε με την ενίσχυση της ζήτησης να ανακοπεί η πτωτική τάση των τιμών των μετοχών.

Ο Μπράουν πρότεινε να λειτουργήσουν τα αστικά κράτη όπως δε θα λειτουργούσε ποτέ μια καπιταλιστική επιχείρηση. Οταν οι μετοχές πέφτουν, τότε εκείνοι που έχουν ρευστό και θέλουν να τοποθετηθούν περιμένουν να συνεχιστεί η πτώση (τη βοήθουν κιόλας με διάφορους υπόγειους τρόπους) για ν' αγοράσουν στη χαμηλότερη δυνατή τιμή. Τα αστικά κράτη παρεμβαίνουν τώρα και αγοράζουν σε ψηλές τιμές, με σκοπό να ανακόψουν την πτώση! Αναλαμβάνουν να προσφέρουν το φιλί της ζωής σε καταρρέουσες τράπεζες, που οι άλλες τράπεζες δεν τις εμπιστεύονται και γι' αυτό δεν τις δανείζουν! Κι εμείς ρωτάμε: αγοράζει κανένας μια χρεοκοπημένη επιχείρηση σε τιμή ψηλότερη από την πραγματική της; Οχι, αν είναι καπιταλιστής, ναι, αν είναι το αστικό κράτος που θέλει να βοηθήσει την επιχείρηση.

Μάλιστα, το κράτος δεν αγοράζει μετοχές για να τις κρατήσει. Ιδιού

πως περιγράφει τη διαδικασία ο Μπράουν: «Δεν πρόκειται για τη συνήθη δημόσια ιδιοκτησία. Εδώ η κυβέρνηση αγοράζει μετοχές, επιτρέποντας στις τράπεζες να λειτουργήσουν εμπορικά, ενθαρρύνοντας και άλλους επενδυτές στο τραπεζικό σύστημα, και μετά, εφόσον το μερίδιό μας είναι προσωρινό, θα είμαστε έτοιμοι να το πουλήσουμε, όταν οι τράπεζες δυναμώσουν»!!! Μονάχα των τραπεζιτών, δηλαδή. Πωλούν τώρα ακριβά στο κράτος, του φορτώνουν τις ζημιές τους, κι όταν έρθει η ώρα (μετά την εξιγίανση και το «συμμάζεμα» της κρίσης) θα ξαναγοράσουν φτηνά τις μετοχές τους.

Κυριακάτικα μαζεύτηκαν στο Παρίσι οι ηγέτες της ευρωζώνης, άκουσαν τον Μπράουν, που πήρε μέρος αν και η Βρετανία είναι έξω από το σύστημα του ευρώ, και υιοθέτησαν το «σχέδιό» του. Αποφάσισαν δηλαδή να αγοράζουν μαζικά μετοχές κλονιζόμενων τραπεζών, μπασ και ανακόψουν την προρεία της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Εβγαλαν και πύρινες ανακοινώσεις για ενεργοποίηση της κοινωνικής αλληλεγγύης (μανούλες είναι σ' αυτά), όμως η πρόταση Σαρκοκί για δημιουργία κοινού ευρωπαϊκού ταφείου συντηρίσεως των τραπεζών δεν έγινε δεκτή, μολονότι την υπέβαλε για δεύτερη φορά (η πρώτη ήταν όταν συναντήθηκαν οι ηγέτες των τεσσάρων ιμπεριαλιστικών

χωρών της ΕΕ που ανήκουν στο G8). Το γερμανικό βέτο παρέμεινε ακλόνητο: «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω». Τι συμφώνησαν; Οτι απλά θα συντονιστούν στις ίδιες πολιτικές. Ομως η έκταση των παρεμβάσεων που θα κάνει κάθε κράτος είναι αποκλειστικά δική του υπόθεση. Σε τι συνίσταται ο συντονισμός; Στο ότι βάζουν στη μπάντα τις δεσμεύσεις του Συμφώνου Σταθερότητας (μόνο για την ενίσχυση των τραπεζών, ενδεχομένως αύριο και άλλων καπιταλιστών, και όχι για την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής). Πλέον, επιτρέπεται κάθε χώρα να κάνει παρεμβάσεις υπέρ των δικών της τραπεζών, χωρίς να λογαριάζει το έλλειμμα (με λογική αλληλιμοστή συμφώνησαν αυτά τα χρήματα να καταφέρουν στο χρέος και όχι στο έλλειμμα, λες και έχει σημασία που θα γραφεί ένα κονδύλι και όχι την αντιπροσωπεύει). Ομως, κάθε κράτος θα πληρώσει μόνο του το κόστος στήριξης των δικών του τραπεζών. Η αγωνία για τη σωτηρία του συστήματος τους ενώνει σε επίπεδο συντονισμό, όμως ο ενδιμπεριαλιστικός ανταγωνισμός μαίνεται ανελέητος πίσω από τα πλατιά χαμόγελα των ιμπεριαλιστών ηγετών. Η κρίση φέρνει καταστροφή, φέρνει όμως και ανακατατάξεις. Μάλιστα, μια τόσο βαθιά κρίση θα δώσει στο τέλος, κατά την έξοδο απ' αυτή, ένα νέο συσχετισμό δύναμης ανάμεσα στα βασικά ιμπεριαλιστικά κέντρα και τις χώρες της «διεύτερης ταχύτητας».

Τη Δευτέρα τα χρηματιστήρια ανεβήκαν και τα παπαγαλάκια της αστικής προπαγάνδας άρχισαν να πανηγυρίζουν ξεσηκωνόντας τον κόσμο. Την Τρίτη φάνηκαν τα πρώτα σύννεφα: μεγάλη άνοδος στην αρχή, εξισορρόπηση στη συνέχεια. Η Τετάρτη, όμως, ήταν «μαύρη» με τεράστιες πτώσεις. Και η Πέμπτη (

Ξαναληστέψουν μόλις συνέλθουν!

γανδιστές μπορούν να αναφωνήσουν σαν τον τσοπάνη της ελληνικής παροιμίας: Νύχτα τα βγάζω, νύχτα τα μπάζω, τι έχουν τα έρ' μα και ψωφούν;

Από τη στιγμή που τα κράτη αρχισαν να βοηθούν με ρευστό (δάνεια), με εγγυήσεις και με αγορά μετοχών, η κερδοσκοπία των «ραντιέρηδων» θα περάσει σε άλλη φάση. Ο λόγος στην αναμπουμπούλα χαίρεται και αυτή η περίοδος είναι ευκαιρία για πλιάτσικο σε βάρος των δημόσιων ταμείων. Βέβαια, κάποια στιγμή θα σταματήσει η κατρακύλα. Η φούσκα θα ξεφουσκώσει και θα φτάσει στις πραγματικές της διαστάσεις. Στο μεταξύ, θα έχουν γίνει τεράστιες ανακατατάξεις (σε ικλαδικό, περιφερειακό και κρατικό επίπεδο) και –το κυριότερο– τα αστικά κράτη θα έχουν αδειάσει τα ταμεία τους για να στηρίξουν τα κέρδη των τραπεζιτών και των «ραντιέρηδων». Γιατί αυτό είναι που γίνεται με τα διάφορα «σχέδια» (Πόλοι, Μπράουν και οι άλλοι προκύψει στο μέλλον).

Γιατί, όμως, έσπευσαν να στηρίξουν τις τράπεζες, μολονότι έφρουν πολύ καλά ότι η κρίση πέρασε ήδη και στον τομέα της παραγωγής και θα αφανίσει ολόκληρους κλάδους την επόμενη διετία; Γιατί οι τράπεζες (γενικότερα ο χρηματοπιστωτικός τομέας) είναι η καρδιά του μονπαπλιακού καπιταλισμού. Οι τράπεζες παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διοικασία κυκλοφορίας του παραγωγικού κεφαλαίου, επομένως στη συνολική αναπαραγωγή του κεφαλαίου. Σπεύδουν, λοιπόν, να ελέγξουν την κρίση

στην πιστωτική σφαίρα, για να μπορέσουν να την ελέγξουν στη συνέχεια και στη σφαίρα της παραγωγής, όπου σίγουρα θα εκδηλωθεί. Διότι έχει διαταραχθεί η συνολική ισορροπία του συστήματος. Από την άλλη, στις ιμπεριαλιστικές χώρες ενα μεγάλο τμήμα της κεφαλαιοκρατίας ζει καθαρά παρασιτικά, «κουρεύοντας κουπτόνια». Δεν είναι τα «golden boys» στα οποία ρίχνουν το ανάθεμα. Είναι το βασικότερο κομμάτι της αστικής τάξης που έχει εγκαταλείψει την παραγωγή και κερδοσκοπεί με τις μετοχές, τα νομίσματα και τα διάφορα «σύνθετα προϊόντα». Τα «golden boys» είναι τα εκτελεστικά όργανα. Οι άνθρωποι που ανέλαβαν –με το αζημώτο– φυσικά να ξεσφαλίζουν στους αεριτζίδες του χρηματοπιστοκύ περιβάλλοντα κέρδη.

Γ' αυτό και κανείς δεν πρόκειται να πειράξει αυτούς τους τεχνικούρατες της παρασιτικής κερδοσκοπίας. Λένε πολλά και διάφορα για περιορισμό των αμοιβών και των μπόνους τους, αυτό όμως είναι προσωρινό και κατέστη αναγκαίο για να μην πυροδοτηθεί η εργατική οργή. Άλλωστε, οι όροι που βάζουν οι κυβερνήσεις σ' αυτό τον τομέα δεν είναι για... φτωχούληδες. Στη Γερμανία, για παράδειγμα, ο υπουργός Οικονομικών έβαλε ως όριο για τους μισθούς των μάνατζερ το μισό εκατομμύριο ευρώ το χρόνο. Δηλαδή, μιλάμε για κάτι λιγότερα από 42.000 ευρώ το μήνα, χώρια μίζες, προμήθειες και προσωπικό παιχνίδι με μετοχές. Στην Ελλάδα, βάζουν όριο το μισό του διοικητή της ΤΤΕ (πάνω

από 300.000 ευρώ το χρόνο), αλλά δε μις λένε τι θα γίνει με τους τραπέζες που έχουν συμβάσεις (για παράδειγμα, ο Αράπογλου της Εθνικής παίρνει 600.000 ευρώ το χρόνο, χώρια τα μπόνους).

Η κρίση είναι ακόμα στην αρχή της. Ειδικά στην παραγωγή θα έχουμε τεράστιο «κάθισμα» το 2009, ενώ κανένας δε ρισκάρει να προβλέψει ορίζοντα ανάκαμψης. Το πρώτο αποτέλεσμα της κρίσης είναι η αύξηση της ανεργίας. Ιδιού δείγματα χαρακτηριστικά των τάσεων που ίδη διαμορφώνονται: 62.000 θέσεις θα χαθούν στο χρηματοπιστωτικό τομέα στο Σίτι του Λονδίνου. 165.000 στην περιμέτρο της Wall Street. Τα παπαγαλάκια του κεφαλαίου, που στηρίζουν τα μέτρα στήριξης των τραπεζών από τα κρατικά ταμεία, δε λένε κούβεντα γι' αυτό. Μιλούν για ταπείνωση των «golden boys» που πέρα απ' αυτά που έχουν συνειδάσει θα εξακολουθήσουν να εισπράττουν υπέρογκες αμοιβές, δε μιλούν όμως για την ταπείνωση τόσων χιλιάδων εργαζόμενων που ζουσαν από το μισθό τους και για τους οποίους δεν έχει ανακοινωθεί καμιά κρατική μέριμνα.

Ομως, τεράστια θα είναι η απώλεια θέσεων εργασίας και στον καθαρά παραγωγικό τομέα και στον τομέα της διανομής, που συναρτάται άμεσα από την παραγωγή. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες άνοιξαν πρώτες το χορό, ανακοινώνοντας η μία μετά την άλλη κλείσιμο εργοστασίων και μείωση της παραγωγής και των θέσεων εργασίας. Οταν χάνεται μια θέση εργασίας σε μια μεγάλη βιομηχανία, χάνονται τουλάχι-

στον άλλες τρεις στην «περιφέρεια» αυτής της βιομηχανίας, όπως λένε όλα τα μοντέλα μετρητησης. Η μείωση των κρατικών δαπανών, προκειμένου να στηριχτούν οι τραπέζες, θα οδηγήσει επίσης σε αύξηση της ανεργίας (αυτά τα πρόγραματα είναι αλιστρά). Εύκολα μπορεί να γίνει αντιληπτό πως η αύξηση της ανεργίας (οι εργαζόμενοι αποτελούν τη μεγάλη καταναλωτική μάζα) και κατά συνέπεια μείωση της παραγωγής σε όλη την κλίμακα και παραπέρα αύξηση της ανεργίας.

Ουδέποτε στην ιστορία του καπιταλισμού υπήρξε τέτοιας έκτασης αναδιανομή, τέτοια ληστεία του λαϊκού εισοδήματος προς όφελος των κορυφών του χρηματοπιστοκύ περιβάλλοντος και ταυτόχρονα τέτοια αδιαφορία για τις συνέπειες της κρίσης στις εργαζόμενες μάζες. Το new deal του Ρουσβέλτ περιέχει και στοιχεία στήριξης των θέσεων εργασίας που ζουσαν από το μισθό τους και για τους οποίους δεν έχει ανακοινωθεί καμιά κρατική μέριμνα.

Ουδέποτε στην ιστορία του καπιταλισμού υπήρξε τέτοιας έκτασης αναδιανομή, τέτοια ληστεία του λαϊκού εισοδήματος προς όφελος των κορυφών του χρηματοπιστοκύ περιβάλλοντος και ταυτόχρονα τέτοια αδιαφορία για τις συνέπειες της κρίσης στις εργαζόμενες μάζες. Το new deal του Ρουσβέλτ περιέχει και στοιχεία στήριξης των θέσεων εργασίας που ζουσαν από το μισθό τους και για τους οποίους δεν έχει ανακοινωθεί καμιά κρατική μέριμνα.

■ Όλα για τους τραπεζίτες, τίποτα για τους εργαζόμενους

Μπορεί ο Καραμανλής να δίνει δαικύμερες παραστάσεις, στις οποίες εμφανίζεται θλιμένος και ανήσυχος, αλλά και αποφασισμένος να προστατέψει το εισόδημα των εργαζόμενων, μπορεί να έχει πέσει γραφμή από τους επικοινωνιολόγους του Μαξιμου ή μη γίνονται προκλητικές δηλώσεις για «προνομιούχους», «ρετιρέ», «συντεχνίες», «βολεμένους» και τα παρόμοια (δεν τους παίρνει, βλέπετε, αυτή την περίοδο), όμως η κυβέρνηση δηλώνει αποφασισμένη να συνεχίσει στην ίδια αντεργατική-αντιλαϊκή ρότα. Δεν έχει τη διάθεση να χαλαρώσει έστω και λίγο τη σκληρή δημοσιονομική πολιτική ή να κάνει πίσω στις ιδιωτικοποίσεις και στις άλλες αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις. Η πολιτική της μπορεί να διανθιστεί μόνο με ανούσια μέτρα φιλονθρωπικού χαρακτήρα, όπως το επιδόματα θέρμανσης σε πολύ λίγους χαμηλολουσταξιούχους και άνεργους.

Χαρακτηριστικές είναι οι απαντήσεις για κρίσιμα θέματα, που έδωσε ο Αλογοσκούφης σε συνέντευξη του στον «Τύπο της Κυριακής».

Οταν ρωτήθηκε: «Αν υπάρξει πρόβλημα στα Ταμεία, θα το καλύψει ο Προϋπολογισμός», προτίμησε να αποφύγει κάθε συγκεκριμένη απάντηση: «Μα τα Ταμεία της Κοινωνικής Ασφάλισης έτσι κι αλλιώς επιχορηγούνται από τον Προϋπολογισμό. Χωρίς τον Προϋπολογισμό θα είχαν τεράστια ελλείμματα». Το ερώτημα, όμως, ήταν συγκεκριμένο: Θα καλύψει ο προϋπολογισμός τυχόν πρόβλημα που θα εμφανιστεί στα Ταμεία; Δηλαδή, η ερώτηση αφορούσε πρόβλημα πέραν της όποιας θεσμοθετημένης κρατικής συμμετοχής. Μη απαντώντας στο ερώτημα, ο Αλογοσκούφης ουσιαστικά παραδέχτηκε ότι τα Ταμεία θα οδηγηθούν στη ρευστοποίηση αποθεματικών. Δηλαδή, θα πουλήσουν με χασούρα τα κωλόχαρτα που οι κυβερνήσεις τα έχουν αναγκάσει να αγοράσουν.

Οταν ρωτήθηκε αν θα υπάρξει πρόβλημα ανεργίας το 2009, απάντησε: «Δεν μπορώ να μιλήσω με υποθετικά σενάρια. Εμείς κινούμαστε με βάση τις προβλέψεις που έχουμε στον Προϋπολογισμό. Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν αυξημένες αβεβαιότητες, αλλά προχωράμε με βάση το βασικό σενάριο, το οποίο προβλέπει μια επιβράδυνση της πτώσης της ανεργίας!!! Εδώ πιο μιλάμε και για υποτιμήση της νοημοσύνης μας. Οταν όλοι οι διεθνείς οργανισμοί και οι αναλυτές όλων των κεφαλαιοκρατικών κέντρων μιλούν για κατακόρυφη πτώση της παραγωγής και αύξηση της ανεργίας, όταν πριν μερικές μέρες το ΔΝΤ στην έκθεσή του προβλέπει αύξηση της ανεργίας στην Ελλάδα, ο Αλογοσκούφης έχει το θράσος να μιλά για... μετρητικά σενάρια και να... προβλέπει... μείωση της ανεργίας!»

Παράλληλα, λειτουργώντας σαν μαντρόσκυλα του συστήματος, οι συντάκτες στα αστικά ΜΜΕ έχουν βάλει μπροστά την προπαγάνδα των εθνικών κινδύνων, για την αντιμετώπιση των οποίων πρέπει να υπάρξει «σύνεση» και «αυτοσυγκράτηση». Αυτό, φυσικά, αφορά μόνο τους εργαζόμενους, τις διεκδικήσεις και τους αγώνες τους. Εγραφε, για παράδειγμα ο «Ελ. Τύπος» την περασμένη Δευτέρα, αναφερόμενος στην αναγγελθείσα απεργία των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: «Σε οιαδήποτε άλλη χρονική στιγμή τα αιτήματα αυτά θα μπορούσαν να συ

■ Του φαίνονται πίγια!

«Η Ευρωπαϊκή Ενωση έκανε χθες ένα πρώτο βήμα, αλλά ένα μικρό βήμα για ένα μεγάλο πρόβλημα», δήλωσε τη Δευτέρα ο Γ. Παπανδρέου!!! Του φάνηκαν λίγα τα εκαποντάδες δισεκατομμύρια ευρώ που θα πάνε στις τσέπες των τραπεζιών και λοιπών μεγαλοκαπιταλιούτων και ζητά «ισχυρή κρατική παρέμβαση και νέους κανόνες στην αγορά και στο τραπεζικό σύστημα. Με την εξασφάλιση της πίστης μεταξύ των τραπεζών, για να έχουν ρευστότητα για τον πολίτη και τον επιχειρηματία». Ο «πολίτης», ο εργαζόμενος τι να την κάνει τη ρευστότητα, όταν ο μισθός του είναι καθηλωμένος σε επίπεδα αθλιότητας ή -ακόμη χειρότερα- όταν μείνει άνεργος; Οταν στραγγιστούν τα κρατικά ταμεία, ο πολίτης μόνο θα πληρώνει και ο επιχειρηματίας μόνο θα εισπράττει.

Οι Πασόκοι καμαρώνουν, επειδή τα μέτρα που αποφάσισαν οι ευρωπαίοι ηγέτες τα εισηγήθηκε ο Μπράουν, ένας... σοσιαλιστής. Εύγι!

Σε συνέντευξη του στα «Νέα» ο Παπανδρέου ζήτησε να εργαστούμε για μια «νέα κοινωνική συμφωνία, για ένα ελληνικό «Νιου Ντίλ», στο οποίο θα συμπράξουμε όλοι και από το οποίο θα κερδίσουμε όλοι: οι εργαζόμενοι, το κράτος, η υγιής - παραγωγική - επιχειρηματικότητα. Να συμφωνήσουμε όλοι σε αμοιβαίνες δεσμεύσεις για να πάμε τη χώρα μπροστά!!! Σαν ν' ακούμε το Σημίτη την εποχή που ζητούσε «κοινωνική συμφωνία» για την είσοδο της Ελλάδας στην ΟΝΕ. Ξέρουμε πλέον τι έγινε τότε...

■ Ρεφορμισμός παλαιάς κοπής

Είπε, μεταξύ άλλων, η Α. Παπαρήγα, στη συνέντευξη Τύπου που έδωσε την περασμένη Δευτέρα: «Για το πρόβλημα της λαϊκής στέγης: Γιατί πρέπει να δανειζόμαστε για να κάνουμε ένα σπίτι 80 τ.μ. ή για να επισκευάσουμε το σπίτι μας; Αυτό πρέπει να ενταχθεί μέσα σε μία πολιτική λαϊκής στέγης».

Η κυρία Παπαρήγα και το κόμμα της έχουν τόση σχέση με το μαρξισμό και την ταξική πολιτική όστι ο φάντης με το ρετσινόλαδο. Τι είναι οι δαπάνες στέγασης της εργατικής οικογένειας; Ο, τι και οι δαπάνες διατροφής, ένδυσης, μεταφοράς κ.λπ. Είναι τμήματα της αξίας της εργατικής δύναμης. Η αξία της εργατικής δύναμης είναι το σύνολο των δαπανών για τη συντήρηση και την αναπαραγωγή της. Το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για ένα μέσο επίπεδο διαβίωσης της εργατικής οικογένειας. Η αξία της εργατικής δύναμης πρέπει να καλύπτεται από το μισθό εργασίας. Οταν αφαιρούνται οι δαπάνες στέγασης, τότε πέφτει ο μισθός, όχι όμως και η αξία της εργατικής δύναμης. Απλά, η ίδια η εργατική οικογένεια αναλαμβάνει να εξασφαλίσει τις δαπάνες στέγασης της. Γ' αυτό και το δύνειο «δικό μου κεραμίδι». Τι προτείνει ο Περισσός; Να αναληφθούν αυτές οι δαπάνες από κάποιο φρέα λαϊκής στέγης. Δηλαδή από το κράτος (που εξασφαλίζει τα έσοδά του φορολογώντας τους εργαζόμενους) και όχι από τους καπιταλιστές, οι οποίοι θα εξακολουθήσουν να μη πληρώνουν τις δαπάνες στέγασης και έτσι να εξασφαλίζουν πιο φτηνή εργατική δύναμη, αυξάνοντας το βαθμό εκμετάλλευσής της.

■ Πετρέλαιο: Για τα κέρδη των

εταιριών...

Σε τιμές μεταξύ 68,5 και 75 λεπτά το λίτρο κυμάνθηκε το πετρέλαιο θέρμανσης στο άνοιγμα της νέας σεζόν. Τιμές αυξημένες κατά 10% έως 15% σε σχέση με το περιστόν άνοιγμα, τη στιγμή που οι διεθνείς τιμές του αργού εμφανίζονται μειωμένες περίπου 10%. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν πρέπει να παίρνουμε «τοις μετρητοίς» τις τιμές στο άνοιγμα, ειδικά με τις καλές καιρικές συνθήκες που επικρατούν. Γιατί στο άνοιγμα, πέρα από τη χαμηλή ζήτηση, έχουμε και τα πολιτικά παιχνίδια της κυβέρνησης. Ο Φώλιας συναντήθηκε με εκπροσώπους των ΕΛΠΕ και της Μότορ Οιλ, καθώς και εκπροσώπων των εταιριών εμπορίας πετρελαιοειδών και της Ομοσπονδίας Βενζινοπωλών και μετά τη σύσκεψη εξέφρασε... την ελπίδα, ότι θα ανταποκριθούν σ' αυτά που συζήτηθηκαν! Οι εκπρόσωποι των εταιριών, όμως, συμφώνησαν μόνο πως οι τιμές θα είναι χαμηλότερες απ' αυτές του Απρίλη! Αρά, μόλις σφίξουν τα κρύα, θ' αρχίσει να «τσιμπάει» η τιμή, μολονότι υπάρχει σημαντική πτώση των διεθνών τιμών του πετρελαίου.

Οι εκπρόσωποι των δυο διυλιστηρίων ανέλαβαν να παραδώσουν μοθήματα... πολιτικής οικονομίας στον ελληνικό λαό, ανακοινώνοντας ότι «τυχόν ισχυρισμοί ότι μέτρο καθημερινής σύγκρισης για την τιμή του πετρελαίου θέρμανσης ή της βανζίνης πρέπει να είναι η τιμή του αργού πετρελαίου δεν είναι σωστοί! Πώς γίνεται, όμως, στην άνοδο της τιμής του αργού να έχουμε άνοδο και στις τιμές λιανικής, ενώ στην πτώση της τιμής του αργού δε συμβαίνει το ίδιο;

Εγγύηση για τους τραπεζίτες

Το πρώτο πρόγμα που θα μπορούσε να ρωτήσει κάποιος, μετά την αστραπαία κυβερνητική ρύθμιση για την κρατική εγγύηση των καταθέσεων μέχρι 100.000 ευρώ (στην πραγματικότητα η εγγύηση δεν έχει όριο, αφού μπορεί ο μεγαλοκαπάθετης να σπάσει το ποσό και να έχει εγγύηση για κάθε κομμάτι των 100.000) είναι ποιος έχει τόσο λεφτά. Εύκολο το ερώτημα, θα μπορούσε να κατηγορηθεί ως λαϊκιστικό, γι' αυτό το προσπερνάμε.

Δε μπορούμε, όμως, να εξεπεράσουμε το ουσιαστικό ερώτημα: η κυβέρνηση εγγύηση

γιάται τις αποταμιεύσεις των πολιτών ή τα κέρδη των τραπεζιών; Τα κέρδη εγγύησης και δεν χρειάζεται να έχει διδακτορικό στα Οικονομικά για να το καταλάβεις. Αρκούν δυο απλές επισημάνσεις.

1. Το σχετικό νομοθέτημα δεν συνοδεύεται από κανένα μέτρο ελέγχου των τραπεζιών ως προς την προσωπική τους περιουσία. Ξέρουμε πολύ καλά τι σοδειάζουν αυτοί που διαχειρίζονται τις τραπεζές. Επομένως, η εγγύηση γίνεται αποκλειστικά από τα κρατικά ταμεία και αν χρειαστεί να εφαρμοστεί οι τραπεζίτες θα διατηρήσουν

αλώβητη την τεράστια περιουσία τους. Όπως γίνεται με τους βιομήχανους που χρεοκο- πούν σκόπιμα επιχειρήσεις και τις παρατούν, έχοντας μεταφέρει σε πρωτι- κούς λογαριασμούς κέρδη και δάνεια.

2. Το ίδιο νομοθέτημα πρωθήθηκε εσπευσμένα προκειμένου να σταματήσει την τάση φυγής των καταθετών από τις μικρότερες ιδιωτικές τραπεζές και την αναζήτηση καταφύγιου στην Εθνική, την οποία ο κόσμος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ως κρατική τράπεζα. Οι άλλοι τραπεζίτες τα έβαλαν με τον Αρά-

πογλού και κατέφυγαν στον Προβόπουλο, ο τελευταίος προχώρησε στην ασυνήθιστη κίνηση να κάνει δημόσια καταγγελία (χωρίς να πει όνομα τράπεζας) και η κυβέρνηση έσπευσε να σταματήσει το κύμα φυγής με τη νομοθετική ρύθμιση για την εγγύηση. Επομένως, λειτούργησε ως ασπίδα προστασίας των τραπεζιών και όχι των καταθετών.

Αλλαστε, οι μικροκαταθέτες ουσιαστικά χάνουν εδώ και χρόνια, αφού τα επιτόκια καταθέσεων ταμευτήριου είναι αρνητικά σε πραγματικά μεγάθη.

■ Διαχείριση... νέου τύπου

Στην καπιταλιστική κρίση αφιέρωσε η Αλ. Παπαρήγα το τελευταίο κεφάλαιο της εισηγητικής της ομίλιας στη συνέντευξη Τύπου όπου παρουσίασε τις θέσεις για το ερχόμενο συνέδριο του κόμματός της. «Η κρίση στην Ελλάδα δεν έχει ξεσπάσει ακόμα», είπε. «Έχει τις συνέπειες από την ευρωπαϊκή κρίση, αλλά ακόμα δεν έχει ξεσπάσει. Θα ξεσπάσει όμως και θα είναι πάρα πολύ βαθιά και πάρα πολύ βαριά, γι' αυτό το κίνημα πρέπει να είναι έτοιμο να την αντιμετωπίσει και όχι να συρθεί σε μια πολιτική ενσωμάτωσης στο σύστημα, να διασωθεί κάπι, που το κάνουν η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ. Συνασπισμός και ΛΑΟΣ, διότι δεν έχουν βέβαια ανατρεπτική πρόταση».

Και ποια είναι η ανατρεπτική πρόταση που έχει το ΚΚΕ και δεν έχουν οι άλλοι; Ο λόγος και πάλι στην κ. Παπαρήγα: «Η εργατική τάξη και ο λαός γενικότερα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε αυτήν την κατάσταση. Και βεβαίως θα είμαστε έτοιμοι όχι μελετώντας και καθίμενοι στα σπίτια μας και αναλύοντας, αλλά θα είμαστε έτοιμοι αν με ακό-

■ Διαχείριση κουκουλώματος υπό το κράτος πανικού

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3

πουλού έξω από την αίθουσα που θα συνεδρίαζε η κυβερνητική επιτροπή να ανακοινώσει ότι θα ζητήσει τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής της Βουλής, παραβιάζοντας την πάγια αρχή του να μη συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για θέματα που ακόμα τα ερευνά η Δικαιοσύνη!

Δηλαδή, το ένα λάθος φέρνει το άλλο. Πρώτα-πρώτα, το θέμα δεν είναι ανοιχτό στη Δικαιοσύνη αφού οι δυο εισαγγελέις που το χειρίστηκαν το έστειλαν στη Βουλή. Ενα από τα δυο, ή έχουν δίκιο οι εισαγγελέις, οπότε το θέμα δικαστικά έχει κλείσει και πλέον βρίσκεται στη δικαιοδοσία της Βουλής, ή έχει δίκιο η τριπλέτα Καρούτσου-Σανιδά-Χατζηγάκη, οπότε οι παραιτήσεις των εισαγγελέων έπρεπε να γίνουν δεκτές. Δεύτερο, τι δουλειά έχει η εξεταστική επιτροπή; Ο

■ Κοινωνική Ασφάλιση

Συνεχώς στην κλίνη του Προκρούστη

Στα τέλη της περασμένης εβδομάδας ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος Γ. Προβόπουλος έδωσε στη δημοσιότητα και παρουσίασε την «Ενδιάμεση έκθεση για τη νομισματική πολιτική 2008». Τα ΜΜΕ ασχολήθηκαν μόνο με τις αναφορές της έκθεσης και του Προβόπουλου στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το 2008 και το 2009, οι οποίες ζωγραφίζονται με χρώματα μελανά, εν αντιθέσει με τα φωτεινά χρώματα που ακόμα χρησιμοποιεί ο Αλογοσκούφης (σχετικά γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο μας). Ομως, σημαντικό μέρος στην έκθεση της ΤΤΕ καταλαμβάνουν οι αναφορές στο Ασφαλιστικό, οι οποίες πέρασαν στο ντούκου.

Πριν λόγο καιρό, όταν η Εθνική Αναλογιστική Αρχή έδωσε στη δημοσιότητα τη δική της επίστια έκθεση και έθεσε θέμα νέων ανατροπών, η Πετραλιά έσπευσε να τη βγάλει όχρηση, δηλώνοντας ότι έγινε πριν το δικό της ασφαληστρικό νόμο, ο οποίος έλυσε όλα τα προβλήματα που επισημαίνει η Εθνική Αναλογιστική Αρχή. Δεν έκανε, όμως, το ίδιο με τις ανάλογες επισημάνσεις της ΤτΕ. Οταν ειδε δότι τα σχετικά με το Ασφαλιστικό δεν σχολιάστηκαν (εν αντιθέσει με την έκθεση της

Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, που παρουσιάστηκε ως δείγμα αποτυχίας του ασφαληστρικού νόμου), η Πετραλιά τα ξεπέραισε χωρίς να κάνει καμιά δήλωση, κανένα σχόλιο. Στη φάση που περνάει η κυβέρνηση δε θέλει να ξεκινήσει τέτοια φιλολογία. Γ' αυτό άλλωστε έχει μπει στο ψυγείο και η ρύθμιση για τα Βαρέα και Ανθυγιεινά, μέχρι να ξεκαθαρίσει κάπως το πολιτικό τοπίο.

Η διοίκηση της ΤΕ δεν φειδεται επαίνων για τον ασφαληστρικό νόμο αλλά και γι' αυτούς που προηγήθηκαν. «Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990», αναφέρει, «έχουν γίνει ορισμένες σημαντικές νομοθετικές πα-

«Σε ό, τι αφορά την Ελλάδα, η κυβέρνησή μου έχει πάρει μέτρα που εγγυώνται τις τροπεζικές καταθέσεις και που ως στόχο έχουν να περιορίσουν τις αρνητικές συνέπειες στην οικονομική ανάπτυξη και το οικογενειακό εισόδημα», δήλωσε ο Καραμανλής στη Βαλέτα και οι προπαγανδιστές του Μαξίμου φρόντισαν να «παίξει» αυτή η δήλωση σε όλα τα ελληνικά ΜΜΕ.

Αν ο Καραμανλής έδινε εξετάσεις σε οικονομικό μάθημα και έδινε αυτή την απάντηση σε σχετική ερώτηση, θα κοβόταν με άσο. Διότι η εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων δεν έχει καμιά άμεση επίπτωση στην οικονομική ανάπτυξη όσο παραφένει σε επίπεδο διοικήρυξης. Αν χρειαστεί να γίνει πράξη, τότε θα έχει επίπτωση όχι απλώς αρνητική αλλά καταστροφική. Διότι μια έστω τράπεζα να χρεοκοπήσει και το κράτος να χρειαστεί να καταβάλει τα χρήματα στους καταθέτες της, θα τιναχτεί στον αέρα σειρά ολόκληρη κρατικών προϋπολογισμών.

ρεμβάσεις που περιόρισαν σε κάποιο βαθμό το μέγεθος του προβλήματος». Ομως, θεωρεί ότι το πρόβλημα δεν λύθηκε, διότι «η ενίσχυση της ανταποδοτικότητας που επιτυγχάνεται από την περιστολή των πρώωρων συνταξιοδοτήσεων είναι περιορισμένη, σε σχέση με το μέγεθος του προβλήματος». Θεωρεί δε ότι «σε σχέση με όλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα έχει μάλλον καθυστερήσει μια ευρεία, ολοκληρωμένη και μακρόπνοη ασφαλιστική μεταρρύθμιση».

Ουσιαστικά, η ΤΕ υποστηρίζει πως ούτε με το νόμο Πετραλιά λύθηκε το Ασφαλιστικό. Θεωρεί πως γορείαζεται γένια σαρωτή.

τική μεταρρύθμιση και την εστίζει στα όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση. Σε πρώτη φάση μιλά για την πτρόωρη συνταξιοδότηση. Τι έχει απομείνει σ' αυτό; Τα Βαρέα και Ανθυγιεινά και οι σχετικές ρυθμίσεις στο συνταξιοδότικό του δημόσιου τομέα. Ομως και αυτά δε θεωρούνται αρκετά. Η ΤτΕ μιλά για «ευρεία, ολοκληρωμένη και μακρόπνοη ασφαλιστική μεταρρύθμιση», εννοώντας ότι πρέπει να υπάρξει γενική αξιολογήση των ορίων ηλικίας και αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων, ώστε να επέξει γενική μείωσή τους.

Το Ασφαλιστικό θα το βρίσκουμε συνέχεια μπροστά τους οι εργάτες ζόμενοι. Η πογκόδημια κρίση του καπιταλισμού, που βρίσκεται σε εξέλιξη, θα επιταχύνει την εξάπλωση φάνιση των αποθεματικών (απώλειες από το χρηματιστήριακό τζόγο και μείωση της κρατικής συμμετοχής στη χρηματοδότηση). Επομένως, η επόμενη επίθεση χρονικά θα έρθει πιο κοντά. Και δε θα είναι η τελευταία. Οσο οι εργαζόμενοι δίνουν μέρη χρησιμοφυλακών, όσο δε βγαίνουν επιθετικά-διεκδικητικά στην προσκήνιο, θα βλέπουν την ασφαλιστικά τους δικαιώματα να πετσοκόβονται με διαδοχικά καμάτα ανατροπών.

Ψευτομέτρα για τους δανειολήπτες

Ακόμη και κυβερνητικό βουλευτές εξέφρασαν αντιρρήσεις και ζήτησαν βελτιώσεις στο νομοσχέδιο για την «προστασία των δανειοληπτών» που ψηφίστηκε στη Βουλή. Ενα νομοσχέδιο καθαρά δημιαγωγικό, που δεν προσφέρει καμία ουσιαστική προστασία στους εργαζόμενους που αδυνατούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τους, αλλά βοηθά την κυβέρνηση στο πολιτικό της παιχνίδι. Τη βοηθά να εμφανίζεται ως τάχα δραστήριος αρωγός των λαϊκών στρωμάτων έναντι της ληστρικής πολιτικής των τραπεζών.

Πρώτα-πρώτα, το νομοσχέδιο δεν υπεισέρχεται καθόλου στην ίδια τη ληστεία που αισκούν οι τράπεζες σε βάρος των δανειοληπτών, στην πτηγή δηλαδή του προβλήματος, που οδηγεί πλούτούς σε οδυναμία αποπληρωμής των δανείων. Αν η κυβέρνηση ήθελε να έχει μια στρατηγική

βοηθήσει κάπως τον κομάκη που στενάζει υπό το βάρος των χρεών, θα υποχρέωνται τις τράπεζες να κατεβάσουν -για πα-

ντας αύξησή του. Ο ΟΕΚ επιβεβαίωσε ότι ήδη η Eurobank ζήτησε με επιστολή της να αντικατασταθεί το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που ισχύει στη σχετική σύμβαση (4,25%) με το υψηλότερο επιτόκιο Euribor (5,31%)! Επειδή, κινδυνεύουν να βρεθούν στον αέρα 45.000 δικαιούχοι δανείου, που τα δάνεια τους εγκρίθηκαν αλλά δεν έχουν ακόμα εκταμιευτεί (αυτοί, όμως, έχουν πληρώσει προκαταβολές στους κατασκευαστές), το πιθανότερο είναι ο ΟΕΚ να υποκύψει στον ωμό εκβιασμό των τραπεζιτών.

Τρίτο, ακόμα και εκείνοι που αδυνατούν να πληρώσουν καταναλωτικά και στεγαστικές κάρτες δεν προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομοσχέδιο Αλογοσκούφη. Γιατί έτσι και φτάσουν το νέο όριο (20.000 έναντι 10.000 ευρώ που ίσχυε ως τώρα), θα πρέπει να αποδειξούν ότι βρίσκονται «σε αποδεδειγμένη και ανυπαίτια αδυναμία» να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώ-

σεις. Ποιος, αλήθεια, θα καθορίζει ειδικά το «ανυπαίτιο»; Κάποιο δικαστήριο, προφανώς. Δηλαδή, ο δανειολήπτης που βρίσκεται σε ανάγκη θα πρέπει να πληρώσει δικηγόρους για ν' αντιμετωπίσει τα καλά οργανωμένα νομικά γραφεία των τραπέζων. Δικηγόρους θα πρέπει να πληρώσει και για να ασκήσει ανακοπή στην εκτελεστική πράξη. Αν δεν το κάνει, η τράπεζα θα του βγάλει το σπίτι στο σπουδαίο ακίνητο και συνιστού-

Πριν από την επέριπου ενάμιση αιώνα, έγινε στο Παρίσι η πρώτη στην Ιστορία προλεταριακή επανάσταση, που οδήγησε στη δημιουργία της Κομμούνας. Ενα από τα πρώτα προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει η Κομμούνα του Παρισιού ήταν η λειτουργία του ενεχειροδανειστήριου. Οι εργαζόμενοι άφηναν πολύτιμα ειδή του νοικοκυριού τους για να πάρουν μερικά φράγκα και ν' αγοράσουν ψωμί. Επειδή δε μπορούσαν να επιστρέψουν το δάνειο συν το ληστρικό τόκο, τα πρόγματα

ά τους έμενων εκεί και την ενεχιεροδανιστήριο την ουλούσε σε πλειστηριασμό τους. Ετοι, το ενεχιεροδανιστήριο ήταν στα μέσα των εργατών σύμβολο της απόφοιτης εκμετάλλευσης, ιστότοπος με τη Βαστιλλή που επέδειπε στην γκρεμίσει την πατιτρούσα τους. Γ' αυτό και το πατιτρούσα τους πλήθος αποφάσισε να φέρει στην επιστροφή στα νησιά την εκμετάλλευση των προγμάτων της σύγχρονης κοινωνίας.

Σήμερα, τη θέση των πολιτικών ενεχειρίδων αποκαλύπτεται στην πάρει οι τράπεζες και τα «προϊόντα» που διατίθενται από την εφερβίρουν: πιστωτικές, από μέρτη και κάθε ειδους, απαναλωτικά δάνεια, που διανομούνται να αντικαθιστούν στην τρέχουσα περιόδο την αγορά της έναγκες τους, τα εργαζόμενα νοικοκυριά τα οποία παραπέμπουν το «τυρί» χωρίς να αποτελούν τη «φάκα» ή βλέπονται ως τάξ την και απλά αγνοούνται πηγή, επειδή η πίστα του συλλογικού αγώνα για την ένηση μισθών, μεροκενών και συντάξεων χρειάζεται. Μόνο μια καινούρια Κομμούνα μπορεί να προστατεύει τους απαλλάξει απ' αυτή τη βροχήν.

Αστική φαντασίωση το νέο New Deal

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 9

τέρο βαθμό έχουν μετατραπεί σε προσωπικά κέρδη για τους ιδιοκτήτες και διαχειριστές τους.

Το χρήμα που θα διατίθεται γι' αυτό το σκοπό κι αυτό που διατεθεί –καθώς οι κυβερνήσεις συνεχίζουν την ίδια τακτική– δημιουργεί ασφυκτικές συνθήκες στους κρατικούς προϋπολογισμούς. Αφαιρείται από κοινωνικές δράσεις, αφαιρείται από την παραγωγική δραστηριότητη της κρατών στον τομέα των υποδομών. Αυτή η τάση θα επιδράσει με τη σειρά της στην «πραγματική οικονομία» επιτείνοντας τα κρισιακά φαινόμενα.

Τα σχέδια του Πόλσον και του Μπερνάκι, του Σαρκοζί και του Τρισέ, του Μπράουν και του Μπερλουσκόνι δεν έχουν καμιά σχέση με το New Deal του Ρούσβελτ και του Κέινς. Οχι γιατί οι σημερινοί είναι υποδεέστεροι των παλαιών ή «κακοί» ενώ εκείνοι ήταν «καλοί», αλλά γιατί σήμερα είναι διαφορετικές οι δομές του καπιταλισμού και η παγκόσμια διάρθρωση του «διεθνοποιημένου» κεφαλαίου. Σημειώστε το γεγονός ότι οι διάδοχοι του Ρού-σβελτ, ο Δημοκρατικοί και το νέο τους αστέρι, ο Μπαράκ Ομπάμα, είναι φανατικότεροι θιασώτες του σχεδίου Πόλσον από τους Ρεπουμπλικανούς, που ήταν αυτοί που προς στιγμήν το μπλοκάρισαν στο αμερικανικό Κονγκρέσο. Αυτό είναι κάτι που έντεχνα παραμερίζουν οι θιασώτες του νεο-κείνσιανισμού και οι προπαγανδιστές της σοσιαλδημοκρατίας.

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, ο Μπράουν έχει κρατικοποιήσει όλες τις βρετανικές τράπεζες και ο Μπους έχει καταθέσει την ίδια πρόταση στη σύνοδο των υπουργών Οικονομικών των χωρών-μελών του ΔΝΤ, που γίνεται στις ΗΠΑ. Δεν γνωρίζουμε αν θα καταλήξουν σε μια συμφωνία και ποιο θα είναι το περιεχόμενό της, δεδομένου ότι η Γερμανία αντιδρά και ο διμπεριαλιστικός ανταγωνισμός μαίνεται, παρά τα πλατιά χαμόγελα και τη δήθεν διάθεση συνεργασίας που δηλώνουν οι πολιτικές ηγεσίες των Ιμπεριαλιστικών κρατών. Προτίθενται να κρατικοποιήσουν τις ζημιές που καταγράφουν τα αριττακτικά της πιο παρασιτικής μεριδιας του χρηματιστικού κεφαλαίου, που συμπεριφέρθηκαν με τον ίδιο τρόπο που συμπεριφέρονται τα λαμόγια της πιάτσας, με τη διαφορά ότι οι δικές τους λαμογιές ήταν πλανητικού επίπεδου.

Οποια κι αν είναι τα μέτρα στα οποία θα καταλήξουν, ένα είναι το βέβαιο. Στραγγίζοντας τα κρατικά ταμεία (άρα τους φορολογούμενους) για να καλύψουν τις ζημιές των μεγαλολαμπίγιων, θα βυθίσουν τις οικονομίες σ' αυτό που ονομάζουν «ύφεση». Δηλαδή, σε μια μεγάλη πτώση της ζήτησης –άρα και της παραγωγής– τόσο στον τομέα της παραγωγής μέσων παραγωγής όσο και στον τομέα της παραγωγής μέσων κατανάλωσης, η οποία αλυσιδωτά θα αγκαλιάσει όλο τον κόσμο και θα πλήξει καίρια τις πιο δυναμικές καπιταλιστικές οικονομίες (Κίνα, Ινδία, Βραζιλία), όπως η προηγούμενη κρίση έπληξε ανεπανόρθωτα τις πολυθρύλητες «ασιατικές τίγρεις» (τις έχοσαν κι αυτές, όπως έχουν κάθε διαιφευόμενο μύθο της αστικής προσπειράδας).

Φυσικά, αυτή η βαθιά κρίση, που θα επιφέρει νέα δεινά στις εργαζόμενες μάζες του πλανήτη, θα παράξει και πολιτικά αποτελέσματα: ενίσχυση των δικτατορικών τάσεων στα αστικά συστήματα εξουσίας και νέους πολέμους, μέσω των οποίων θα επιχειρηθεί η αποκόμιση υπερκερδών από τον κλάδο της πολεμικής βιομηχανίας και το ξαναμοιρασμα των σφαιρών επιρροής σε διάφορες γυναίκες του πλανήτη.

Πέτρος Γιώτης

■ Η απεργία διάρκειας είναι αναγκαιότητα

Καλή οργάνωση και διδάγματα από το παρελθόν

Και ξαφνικά η ΟΛΜΕ έγινε υπέρμαχος της απεργίας διάρκειας, με τη μορφή των πενθήμερων επαναλαμβανόμενων, που προτείνει να αρχίσει την 1η Δεκέμβρη. Η πρόταση της ΟΛΜΕ θα συζητηθεί στις γενικές συνελεύσεις και την τελική απόφαση θα λάβει η Γενική Συνέλευση των Προέδρων των τοπικών ΕΛΜΕ στις 25 του Οκτώβρη. Ανάλογη εισήγηση αναμένεται να διαμορφώσει και το ΔΣ της ΔΟΕ, που θα συνεδριάσει στις 20 του Οκτώβρη.

Επιτέλους! Θα αναφωνήσουν κάποιοι. Οι συνδικαλιστικές ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών έπινησαν από το βαρύ λήθαργο (της ΟΛΜΕ ο λήθαργος κράτησε μια δεκαετία!) και ετοιμάζονται να ζωστούν άρματα και παλάσκες για να συγκρουστούν με την κυβερνητική πολιτική της εξαθλίωσης, της ανεργίας, της γενίκευσης των ελαστικών μορφών εργασίας, της «δικτατορίας των εγκυκλίων» και του αυταρχι-

συνού.

Ομως τα πράγματα δεν είναι έτσι όπως παρουσιάζονται και υπάρχει και η σκοτεινή πλευρά του φενομονού.

Κατ' αρχάς, πρέπει να ομολογήσει κανείς την αναγκαιότητα ενός τέτοιου αγώνα. Η κατάσταση στην εκπαίδευση και γενικότερα στην κοινωνία, έχει φθάσει στο απροχώρητο. Οι μισθοί των εκπαιδευτικών καθηλώθηκαν εδώ και πολλά χρόνια σε κατώτατα επίπεδα, πιασμένοι στην παγίδα του ενιαίου μισθολόγιου-φτωχολόγιου και αρκούν στην ουσία μόνο για την πρώτη εβδομάδα του 15ήμερου. Τα ασφαλιστικά τους δικαιώματα έχουν υποστεί δυνατά χτυπήματα και απώλειες από τις συνεχείς ασφαληστρικές επιδρομές, ενώ αναμένεται και η ταχόπλακα με το νέο ασφαληστρικό νομοσχέδιο που θα έρθει οσονούπω, προσανατολισμένο σε ανάλογες ρυθμίσεις με αυτές που πέρασαν για τον ιδιωτικό

τομέα, συν το βαρύ πυροβολικό της ίδρυσης χωριστού Ταμείου για τους δημόσιους υπάλληλους (έχουμε γράψει γι' αυτό σε προηγούμενη Κόντρα). Χιλιάδες εκπαιδευτικοί συνωστίζονται στις ουρές της ανεργίας και χιλιάδες άλλοι μετατρέπονται σε σύγχρονους δούλους, αποτελώντας τους ωρομίσθιους των σχολείων. Οι διαπάνες για την Παιδεία βαίνουν σταθερά μειούμενες και η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων παραμένει φτωχή και άθλια σε πολλές περιπτώσεις. Το σχολείο αναπταράγει με χίλιους τρόπους καθημερινά την ιδεολογία υποταγής στο κεφαλαιο και τα αφεντικά, συνθίλει τη ζωντάνια της νεολαίας με την αποστήθιση, τις απέλειωτες εξετάσεις και αξιολογικές κρίσεις, τις πειθαρχικές κυρώσεις, τη βομβαρδίζει με γνώσεις κατακερματισμένες, αναχρονιστικές μιας χρήσης, προάγει τον ανταγωνισμό και παρουσιάζει ως «καινοτόμο δράση» την προχειρότητα, τις

αρπαχτές επιτήδειων στελέχών του μηχανισμού της εκπαίδευσης και την εξυπηρέτηση συμφερόντων του ντόπιου και του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ενώ οι επιχειρήσεις και οι εταιρίες έχουν εισβάλει για τα καλά στην εκπαίδευση. Το λύκειο ειδικά έχει κυριολεκτικά υποταχτεί στον εξοντωτικό αγώνα δρόμου για τις πανελλαδικές εξετάσεις και σοβαρά ταξικά εμπόδια στήνουν τείχη για τα παιδιά των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, όπως η βάση του 10 και ο «ανώτατος αριθμός εισακτέων». Το τελευταίο διάστημα, οι αυταρχικές εγκύκλιοι δίνουν και παίρνουν, έχουν πυκνώσει και οι διώξεις απένοντι σε εκπαιδευτικούς και η αξιολόγηση εκπαιδευτικών-σχολικών μονάδων βρίσκεται προ των πυλών (χαρακτηριστικές οι εγκύκλιοι για τον «προγραμματισμό του εκπαιδευτικού έργου»). Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, στα χίλια δυο δεινά προστέθηκε το δράμα των νηπιαγωγείων και

η προκλητική καταστρατήγηση των εργασιακών δικαιωμάτων των νηπιαγώγών. Στη γενικότερη πολιτική σκηνή, την επικαιρότητα μονοπωλούν τα άγρια σκάνδαλα, όπου εμπλέκεται όλος ο θίασος, από την πολιτική εξουσία, το παπαδαριό, το κεφάλαιο, που προκαλούν τους εργαζόμενους, αλλά και η μεγάλη κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, την οποία το κεφάλαιο και οι πολιτικοί διαχειριστές του επιχειρούν να τη φορτώσουν στους εργαζόμενους.

βέρνηση είναι άσχημα στριμωγμένη στον τοίχο και το λιγότερο που επιθυμεί είναι η εμφάνιση στο προσκήνιο ενός μαχητικού, διεκδικητικού κινήματος εργαζόμενων.

Δε μπορεί, όμως, να ισχυριστεί κανείς το ίδιο για τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ, που έχουν πλούσιο παρελθόν στα ξεπουλήματα την κρίσιμη στιγμή, όταν η αντιπαράθεση και η σύγκρουση με την κυβέρνηση έχει φτάσει στο ζενίθ (για λόγους αντικειμενικούς και όχι γιατί έχουν ανεβεί οι μορφές πάλης). Που κρατούν με υψήλα και δόντια για τον εαυτό τους το διαπραγματευτικό ατού και την απόλυτη διαχείριση της απεργίας, αρνούμενοι να βάλλουν κονωνούνς σ' αυτά τα επίπεδα τη βάση των εκπαιδευτικών, την οποία στην πραγματικότητα τη βλέπουν ως εχθρό, όταν δεν επικροτεί τις θέσεις και την ταχική τους. Που παρατείνουν με γραφειοκρατικές

■ Διεθνές Πανεπιστήμιο

Μπίζνες στις γειτονικές χώρες

Στην αποκλειστική υπηρεσία του ελληνικού κεφαλαίου, που δραστηριοποιείται στην περιοχή της βαλκανικής χερσονήσου, του Ευξείνου Πόντου και της ανατολικής Μεσογείου, είναι το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας. Τούτο τονίστηκε με έμφαση στην ημερίδα, που πραγματοποιήσε το υπουργείο Παιδείας την περασμένη Πέμπτη, για να προβάλλει τη δραστηριότητά του. Επιλέγοντας τη Θεσσαλονίκη -όχι τυχαία- για έδρα του, το Διεθνές Πανεπιστήμιο είναι ένα Ιδρυμα που λειτουργεί με καθαρά επιχειρηματικά κριτήρια και εισπράττει από τους φοιτητές του διδακτρά, αν και είναι δημόσιο. Ολες οι ελληνικές κυβερνήσεις (η ιστορία ξεκίνησε επί ΠΑΣΟΚ), έχουν βαλθεί με ζήλο να εξυπηρετήσουν τα ντόπια κεφαλαιοκρατικά συμφέροντα, που έχουν αναπτύξει στην περιοχή της νοτιοανατολικής Ευρώπης, του Ευξείνου και της ανατολικής Μεσογείου, 4.000 ελληνικές επιχειρήσεις και πάνω από 3.000 παραρτήματα Τραπεζών. Η ελληνική αστική τάξη εκφεταλευόμενη το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι η «πταλαιότερη χώρα της ΕΕ στην περιοχή» και επομένως η χώρα που έχει «αποκτήσει πλούσιες εμπειρίες από την εναρμόνιση στα ευρωπαϊκά δεδομένα» (όπως τονισε χαρακτηριστικά στην ομιλία του ο Στυλιανίδης), φιλοδοξεί να παιζει ρόλο χωροφύλακα, προσεταιρίζόμενη στελέχη των μηχανισμών και των επιχειρήσεων των χωρών αυτών, που θα έχουν περάσει για σπουδές από το Διεθνές Πα-

νεπιστήμιο και επομένως θα έχουν κατανοήσει σε βάθος την «κουλτούρα» της ελληνικής κεφαλαιοκρατίας και των «αξιών του ελληνικού πολιτισμού» (δηλαδή των αξιών του ελληνικού καπιταλισμού και των πολιτικών υπηρετών του). Μπροστά σ' ένα ακροατήριο αποτελουμένο από εκπροσώπους πολυεθνικών επιχειρήσεων, τραπεζών και πανεπιστημιακών, ο υπουργός Παιδείας τόνισε χαρακτηριστικά ότι το Διεθνές Πανεπιστήμιο αποτελεί «την κορύφωση της μεταρρύθμισης στο πεδίο της εξωστρέφειας» και ότι «χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη ευελιξία και ταχύτητα, εδραιώνοντας μια νέα αντίληψη, μια διαφορετική φιλοσοφία και μια σύγχρονη νοοτροπία στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης». Με δυο λόγια, ο Στυλιανίδης είπε πως η κυβέρνηση θεωρεί το Διεθνές Πανεπιστήμιο πρότυπο λειτουργίας στην ανώτατη εκπαίδευση, μοντέλο για την οργάνωση και λειτουργία και των άλλων δημόσιων πανεπιστημίων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Λισαβόνας και της Μπολόνια, τα κείμενα των οποίων υπογράψιμες ότι αποτελούν τη βάση για τη «μεταρρύθμιση» στην ανώτατη εκπαίδευση. Ο Στυλιανίδης απηγόρωνε κάλεσμα σε νέους φοιτητές (προφανώς γόνους μεσοαστικών στρωμάτων των

γειτονικών χωρών) να έρθουν για σπουδές στο Διεθνές Πανεπιστήμιο, στις επιχειρήσεις των χωρών αυτών να στελούν τα στελέχη τους για μετεκπαίδευση και σε οργανισμούς να χρηματοδοτήσουν με υποτροφίες τη συμμετοχή φοιτητών.

Αποκαλυπτικότατος υπήρξε στην ομιλία του ο πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, Γ. Μυλωνάς, που ήταν από τους κεντρικούς ομιλητές της ημερίδας (στη Διοικούσα Επιτροπή του Διεθνούς Πανεπιστήμιου συμμετέχουν δυο επιχειρηματίες). «Για τις ελληνικές επιχειρήσεις, το πρόβλημα της μετακίνησης στελεχών από την Ελλάδα είναι κομβικής σημασίας για την επιτυχημένη δραστηριοποίηση των θυγατρικών μας στα Βαλκάνια και τις Παρευξείνιες χώρες», είπε, που αρχικά κάλυψαν τις ανάγκες τους «εκ των έσω». Κρίνοντας από τη σκοπιά της αποτελεσματικότητας αυτής της δραστηριοποίησης (δηλαδή της μεγιστοποίησης των κερδών και της μεγαλύτερης διεύσδυσης), ο πρόεδρος των βιομηχάνων της Βόρειας Ελλάδας, τόνισε πως τώρα ήρθε η ώρα να υπάρξουν «στελέχη με καταγωγή από τη χώρα εγκατάστασης της επιχείρησης». Τα στελέχη αυτά θα αναλάβει να «εκπαιδεύσει το Διεθνές Πανεπιστήμιο... (ώστε) να γίνουν κοινωνοί της νοο-

τροπίας με την οποία εργάζονται οι επιχειρήσεις μας, να κατανοήσουν την αξία του ελληνικού πολιτισμού και των αξιών του και να επιστρέψουν στην πατρίδα τους ως άξιοι πρεσβευτές της Ελλάδας» (δηλαδή του ελληνικού κεφαλαίου).

Ο Μυλωνάς αισθανόταν το πραγματικό αφεντικό μέσα στην αίθουσα της ημερίδας, γι' αυτό και προχώρησε σε νουθεσίες προς την κυβέρνηση, με απαιτητικό μάλιστα ύφος (αυτά είναι απαιτήσεις του επιχειρηματικού κόσμου της Βόρειας Ελλάδας, είπε). Τόνισε ότι το Διεθνές Πανεπιστήμιο πρέπει να λειτουργήσει ανατρέποντας τα «εμπόδια», που υπάρχουν στη λειτουργία των δημόσιων ανώτατων ιδρυμάτων της χώρας μας («παθογένεις» τα χαρακτήρισε). Παθογένεια για τους βιομήχανους, αποτελούν «η ευθεία εξάρτηση από τον κρατικό προϋπολογισμό και τη δημόσια εξουσία» (δηλαδή η σχετική ανεξαρτησία και αυτονομία στη λειτουργία των πανεπιστημίων, που βασίζεται στη χρηματοδότησή τους από τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ οι βιομήχανοι προφανώς επιθυμούν την άμεση εξάρτηση από τις επιχειρήσεις) και η «συντεχνιακή λογική που επικρατεί και συγκροτείται με βάση τις πρωσαπικές σχέσεις» (δηλαδή οι αντιστάσεις που προβάλλονται

στις αντιδραστικές αλλαγές από το φοιτητικό κίνημα και τους πανεπιστημιακούς της ΠΟΣΔΕΠ).

Ο Μυλωνάς ζήτησε να τερματιστεί «η διαιώνιση της αναντιστοιχίας μεταξύ των προγραμμάτων των ΑΕΙ της χώρας και της αγοράς εργασίας» και «το Διεθνές Πανεπιστήμιο να θέσει σε προτεραιότητα τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή, υλοποιώντας ερευνητικές ένοχες τετοκής εταιρίες».

νητικά εργα με τοπικές επιχειρήσεις, αλλά κυρίως κατά πρότυπο. Το ίδιο πρόγραμμα στην περιφέρεια της Αττικής θα προστατεύει την παραγωγή της γεωργίας, δημιουργώντας νέα αποθέματα για την ανάπτυξη της περιοχής.

■ Ορομίσθιοι και στο πρωινό πρόγραμμα των Δημοτικών

Την επέκταση της ελαστικής-μαύρης εργασίας με την μορφή της ωρομισθίας, καταγγέλλει ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Π.Ε. Κώστας Σωτηρίου. Ο Σύλλογος καταγγέλλει ότι ενάμιση μήνα μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς παραμένουν τα κενά στα σχολεία και σαν να μην έφθανε αυτό τις θέσεις που κάλυπταν «παραδοσιακά» οι αναπτυλρωτές στο πρωινό πρόγραμμα των σχολείων (το κανονικό πρόγραμμα και όχι τη ζώνη του Ολοήμερου, που καιρό τώρα στελεχώνουν οι παρίες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι ωρομίσθιοι), θα τις καλύψουν τώρα οι ωρομίσθιοι. Αυτό γίνεται με κατάτμηση της μιας θέσης του αναπτυλρωτή σε δυο θέσεις ωρομισθίων, παρόλο που αυτό απαγορεύεται ρητά από το νόμο 1566/85. Για το λόγο αυτό το ΥΠΕΠΘ ζήτησε να δοθούν τα κενά ειδικοτήτων με αναγωγή σε ώρες ανά μάθημα και σχολείο, και όχι σε κενά αναπτυλρωτών. Η Διεύθυνση Π.Ε. Ανατολικής Αττικής έσπευσε, βέβαια, να συμμορφωθεί και διέθεσε 208 ώρες για πρόσληψη ωρομίσθιων ειδικοτήτων στο πρωινό πρόγραμμα.

Στον καιρό, που η κυβέρνηση έχει κάνει «το σκατό παξιμάδι» και σε «ανελαστικές» κατά τα άλλα δοπτάνες, όπως είναι η λειτουργία των σχολείων, ώστε να περιοριστούν τα έξοδα, σε βάρος φυσικά της εκπαίδευσης και των ίδιων των εργαζόμενων σ' αυτήν, μια τέτοια εξέλιξη είναι απολύτως «φυσική».

διαδικασίες ανούσιων τάχα «ενημερώσεων» ανά την Ελλάδα, τις περιόδους «ειρήνης», διευκολύνοντας τον ταξικό αντίπαλο να περνά την πολιτική του. Που πρωθυνόνται αιτήματα, που σε πολλά σημεία «μπάζουν» είτε είναι και σε αντιδραστική κατεύθυνση.

Πώς να μασήσουμε, λοιπόν, το γεγονός ότι η ΠΑΣΚ (η συνδικαλιστική παράταξη του ΠΑΣΟΚ, που σε επίπεδο θέσεων δεν διαφοροποιείται από τη ΝΔ και σε μερικά μάλιστα σημεία είναι και πιο «προχωρημένη» από αυτή, όπως π.χ. οι θέσεις για την «αποκέντρωση», τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, το εθνικό απολυτήριο, κ.α.) άρχισε προγματικά ανιδιοτελή σταυροφορία ενάντια στην κυβερνητική πολιτική στο χώρο της εκπαίδευσης; Πώς αυτοί που έβγαζαν μέχρι πρότινος σπυράκια όταν άκουγαν για κατάργηση των πανελαδικών εξετάσεων, για κατάργηση της αποκέντρωσης, για κατάργηση του ενιαίου μισθολόγου και Γνήσιες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, για κατάργηση όλων των αντιασφαλιστικών νόμων, συμπεριλαμβανομένου αυτού του Ρέπτη, για κατάργηση της ευελικτης ζώνης κ.λ.π., τα συμπεριέλαβαν όλα τώρα μονομάχο στο διεκδικητικό τους πλαίσιο (η ΟΛΜΕ, δηλαδή και η ΠΑΣΚ, διεκδικεί κατάργηση του κλειστού αριθμού εισικτέων στην τριποδάθμια εκπαίδευση και όμεση κατάργηση της βάσης του 10, δηλαδή ελεύθερη πρόσβαση στα ΑΕΙ-ΤΕΙ και η ΔΟΕ όλα τα υπόλοιπα που προσαναφέρομε). Πώς αυτοί που υπονόμευαν κάθε προσπάθεια συντονισμού, κατά τη διάρκεια της μεγάλης απεργίας των δασκάλων, (μολονότι είχαν τον τρόπο, αφού είχαν την πλειοψηφία στις εκπαιδευτικές ομοσπονδίες, από κοινού με τις Παρεμβάσεις-Συσπειρώσεις και τον ΣΥΝ), συγκροτούν τώρα από τα πάνω ένα «μέτωπο παιδείας-εργασίας»; Είναι φανερό ότι η ΠΑΣΚ θέλει να αποκομίσει από αυτό τον αγώνα κομματικά οφέλη, ειδικά τώρα που οι συγκυρίες ευνοούν το ΠΑΣΟΚ και το Γιωργάκη. Άλλωστε αντιπολίτευση είναι στην κεντρική πολιτική σκηνή και συνεπώς δεν χάνει και τίποτε να τάξει λαγούς με πετροχήλια, δεν της κοστίζει τίποτε να φορέσει ένα φιλολαϊκό και φιλεκπαιδευτικό προσωπείο, όταν σκοπός είναι η παραπέρα φθορά της κυβερνητικής Καραμανλή, που θα λειτουργήσει ως νερό στο μύλο ανόδου του ΠΑΣΟΚ.

Πρόβλημα δεν έχει και ο ΣΥΝ, χαρακτηριστικός οπαδός της διγλωσσίας, που παίζει σε πολλά ταμπλό, ειδικά τώρα που τούμπησε και στις δημοσκοπήσεις. Τα ερωτήματα τίθενται καυτά για μια ακόμη φορά για τις Παρεμβάσεις, που δε διδάχτηκαν τίποτε, φαίνεται, από την απεργία των δασκάλων. Αφού ο λόγος τους είναι μόλις και εξ απαλών ονύχων καταγγελτικός για τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία και ειδικά για την ΠΑΣΚ, (που όμως δε δίστασε να τους αποκαλέσει χουλιγάκους για τα γνωστά γεγονότα της Γενικής Συνέ-

λευσης της ΔΟΕ το καλοκαίρι, που έτρεψαν σε φυγή τον υφυπουργό Λυκουρέντζο). Που δεν προετοιμάζουν τη βάση των εκπαιδευτικών για τα πισώπλαστα μαχαιρώματα που θα δεχτούν από αυτή, όταν ο αγώνας βρεθεί στο κρίσιμο σημείο, ενώ δε βάζουν καθαρά και ξάστερα ως προϋπόθεση νίκης της απεργίας, τη δισχείριση της αποκλειστικά από απεργιακές επιπτροπές και κεντρική απεργιακή επιπτροπή και αναφέρονται χαλαρά στο «να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους οι εκπαιδευτικοί». Που ακόμη και σήμερα, ενώ οι ίδιες οι εξελίξεις το έχουν επιβεβαιώσει με το κάθισμα των δασκάλων, αρνούνται να παραδεχτούν πως ήταν λάθος το σταμάτημα της απεργίας μετά τη συνάντηση με τον Καραμανλή, το οποίο μάλιστα πρότειναν πρώτοι.

Ο δε περισσός τηρεί, όπως πάντα σε ανάλογες περιπτώσεις, την ίδια επαίσχυντη στάση, που στην ουσία βοηθά την κυβερνητική Καραμανλή: Υποβιβάζει τη σημασία των απεργιακών αγώνων (η μεγάλη απεργία των δασκάλων ήταν απλά μια αικόμη απεργία), τους σαμπτοτάρει ανοιχτά στο έκεινήμα τους κηρύσσοντας την αναποτελεσματικότητά τους και στη συνέχεια μπαίνει μέσα για να τους υπονομεύσει (με χωριστές συγκεντρώσεις, με την άρνηση να συμμετάσχει σε κοινές απεργιακές επιπτροπές, με υπεράσπιση της θεωρικής λειτουργίας του γραφειοκρατικού συνδικαλιστικού κινήματος, με χτυπήμα κάθε πρωτοβουλίας που ξεπέρασε από τα κάτω και δεν ελέγχεται από τις δυνάμεις του, κ.λ.π.), προτάσει ως προσπατούμενο τη συμφωνία σε ένα σεντόνι αιτημάτων, που είναι οι θέσεις του ΠΑΜΕ, υποτιμά τη σημασία της αποκαλύψης των σκανδάλων, στο όνομα μιας γενικόλογης καταγγελίας του καπιταλισμού, για την αφύπνιση της ταξικής συνειδήσης των εργαζόμενων και γενικά δεν πρωθεί και δεν στηρίζει τίποτε που να ξεφύγει από τα δικά του στενά κομματικά όρια, ενώ κατακλείδα είναι η κομματική άνοδος του ψευτοΚΚΕ στις εκλογικές αναμετρήσεις. Επι και τώρα, πρότεινε ως κλιμάκωση της απεργίας της 21ης Οκτώβρη (της ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ) την «αγωνιστική πρόταση» για...48ωρη απεργία στις 11 και 12 Νοέμβρη (δηλαδή άλλη μια απεργιακή τουφεκιά που θα τρομάξει την κυβερνητική Καραμανλή) και μετάξια συνελεύσεις καί έχει ο θεός...Η γελοία δικαιολογία είναι ότι ο Νοέμβρης σε διαφρετική περίπτωση μένει «ανενεργός», ενώ η πρόταση της ΟΛΜΕ βάζει την έναρξη της απεργίας διάρκειας για 50 ημέρες αργότερα!

Θα μπορούσε κανένας να γράψει πολλά για τη σημασία και την οργάνωση ενός απεργιακού ογκού διάρκειας. Θα ήταν όμως λίγο σόλικο, πριν αποκαλυφθούν οι ίδιες οι διαθέσεις των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο καιρός θα δειξει και τότε και εμείς θα επανέλθουμε.

Γιούλα Γκεσούλη

■ Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Μισές αλήθειες και ψέματα από τον Γ. Σουφλιά

ΣΤΙΣ 7 Οκτώβρη του 2008 ο Γ. Σουφλιάς ανακοίνωσε ότι υπογράφει σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης (KYA), το οποίο συνέταξαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, αφού πρώτα απέρριψαν το σχέδιο KYA που τους είχε στείλει το Νοέμβρη του 2006 ο Φορέας Διαχείρισης του Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας. Με την απόφαση αυτή κατακρεούργει το «Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», που είχε δημιουργηθεί το Σεπτέμβρη του 1996 με την KYA-5796. Σύμφωνα με μια παγκόσμια πρωτοτυπία, προβλεπόταν με το άρθρο 6 δίχρονη ισχύ της απόφασης αυτής και δινόταν ένας μόνο χρόνος παράτασης στην ισχύ της. Εποικούσα τη σημερινή της KYA με την οποία το Δέλτα Νέστου-Βιστωνίδας-Ισμαρίδας ανακηρύσσεται σε Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έλλειξε το Σεπτέμβρη του 1999 και οι κυβερνήσεις του Σημίτη μέχρι το 2004 και του Καραμανλή στη συνέχεια δεν φιλοτιμήθηκαν να δώσουν παράταση στην ισχύ της, όπως συνηθίζουν να κάνουν σε όλες περιπτώσεις που σε διατάξεις νόμων προβλέπεται διάρκεια ισχύος. Εκεί φροντίζουν να δίνουν παρατάσεις, γιατί σε πολλές περιπτώσεις οι διατάξεις είναι αυτές είναι ρουσφετολογικές.

Υποστηρίζουμε ότι με την KYA αυτή ο Γ. Σουφλιάς κατακρεούργει το Εθνικό Πάρκο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, γιατί:

Πρώτο, η έκταση που κάλυπτε αυτό με την αρχική KYA ανερχόταν σε 1.500.000 στρέμματα, ενώ με τη νέα KYA μειώνεται η καλυπτόμενη έκταση του Εθνικού Κήπου στα 726.775 στρέμματα.

Δεύτερο, διευρύνει προκλητικά τις επιτρεπόμενες παρεμβάσεις που θα προκαλέσουν μεγάλες καταστροφές στον Κήπο.

Τρίτο, με την πρακτική της διαιώνισης της υπολειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (όπως και στις διατάξεις της δεκάδων δεξαμενών πετρελαϊκού στη Βάσοβας) αφήνει να εννοηθεί ότι η θεσμοθέτησης αυτή γίνεται για πρώτη φορά. Σε σημαντικό βαθμό πέτυχε να παγιδεύσει και εκείνους τους συντάκτες που δεν είναι σπεκουλάντες και αβαντάδοροι του. Και το πέτυχε γιατί, εκτός ελάχιστων περιπτώσεων, δεν είχαν ξανασχοληθεί με τον Εθνικό Κήπο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και δεν γνώριζαν τι διαδραματίζεται στη συγκειριμένη περιφέρεια. Δεν γνώριζαν ότι ο Εθνικός Κήπος θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά το 1996 με την KYA 5796, ότι λειτούργησε νόμιμα μόνο για τρία χρόνια, (γιατί έτσι ήθελαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ) και ότι σ' αυτόν εντάχθηκαν 1.500.000 στρέμματα.

Ολοκλήρωσε τη δήλωσή του με τρία ψέματα:

Πρώτο, ότι «με την θεσμοθέτηση του Εθνικού Πάρκου επιδιώκουμε την αποτελεσματική προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση της φύσης και του τοπίου».

Δεύτερο, ότι «οταν πλαίσια αυτά το Εθνικό Πάρκο χωρίζεται σε τρεις ζώνες προστασίας».

Τρίτο, ότι «για την σύσταση του Εθνικού Πάρκου και το περιεχόμενο της σημερινής απόφασης έχει προηγηθεί ευρεία διαβούλευση με την τοπική κοινωνία».

Αρχίζουμε από το δεύτερο ψέμα (το Εθνικό Πάρκο χωρίζεται σε τρεις ζώνες). Σύμφωνα με το ίδιο το κείμενο της KYA (σελίδα 39) υπάρχει και Δ' Ζώνη: «Ζώνη Δ (Χερσαία περιοχή). Περιφερειακή Ζώνη. Επιτρεπόμενες χρήσεις και δραστηριότητες, για το σύνολο τ

ANTIKYΝΩΝΙΚΑ

Δυο χιλιάδες και οχτώ: έτος φαύλο και φριχτό.

Ακρως σοβαρή πλακίτσα, στίχοι: Κοκκινοσκουφίτσα.

Μπορεί τώρα να φεύγει η μέρα και να έρχεται το Johnny Walker, αλλά σαν σήμερα πριν 27 χρόνια, ερχόταν ο Ανδρέας Παπανδρέου και ο σοσιαλισμός κι έφευγαν οι βάσεις, το ΝΑΤΟ, η φτώχεια κι ένα σωρό άλλα πράγματα. Λίγο αργότερα έφυγε κι η σοθαρότητα, η οποία δεν επέστρεψε ποτέ από τότε... Νωρίτερα –για την ακρίβεια πριν 90 χρόνια από σήμερα– γεννιόταν ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης και δυο χρόνια αργότερα ερχόταν κι η Μελίνα Μερκούρη, η οποία ωστόσο έχει ήδη φύγει... Τέλος, στις 24/10 του 1977, από τη μια πόρτα προφυλάκιζαν τον Ασιμο, τον Μπαλή και τους άλλους αναρχικούς κι «αναρχικούς» κι από την άλλη αποφυλάκιζαν τον Μπάμπαλη μετά από την μακριάνη φυλακισή του που κράτησε 18 αφόρτους... βασανιστικούς μήνες.

Σαν σήμερα γεννήθηκε βέβαια και ο Γιώργος Κιμούλης (πρόσφατα ζήτησε πολιτιστικό άσυλο στη συμβασιλεύουσα), καθώς και η –πάμε χαϊδάνι, πάμε κάπου που δεν έχουμε πάει: στον αγύριστο!– Αλκηστή Σεβαστή Απικουζέλ (ή Πρωτοψάλτη) αλλά αυτά αντιμετωπίζονται, δεν μας ανησυχούν ιδιαίτερα. Εκείνο που δεν αντιμετωπίζεται είναι το ότι έχουν περάσει πάνω από 40.000 χαμένες ώρες από το πάρτι του Μάρτη του 2004... Πέντε χιλιάδες οχτάρια και βάλε κάτω απ' τη γαλάζια πρέσα, ρε ούπστη μου! Ο Δαιλάκης δεν έγινε Διαλάκης, ο Ρατατούλης εξελίχθηκε σε μεγάλο blogopaiδι, γύρωγύρω όλοι και στη μέση ο Μανώλης, η μικρή Ελένη (ποια Ράπτη ρε;) κάθεται και κλαίει γιατί δεν την παιζουν οι φιλενάδες της, η διάλυση ανεστάλη κι η βίζιτα εξελίσσεται σε αρμένικη...

Άλλο Αλογοσκουφίτσα κι άλλο Κοκκινοσκουφίτσα!

Ποιος δ' αναλάβει να δημοσιούσει λίγο αυτή τη σκόνη που σκεπάζει το πολιτικό σκηνικό και να μας υποδείξει πώς να σκεφτούμε και τι σκ@t@r@ να κάνουμε; Βέβαια, δημοσιούσιοντας καταλήγουμε σε δημοσκόπωση, αλλά τι να κάνουμε; Έχει και τα τρωτά σημεία της η φάση, πάντως τα καταφέρνει σαφώς καλύτερα στο lifestyle, ενώ στον τομέα της πολιτικής υστερεί λιγάκι. Ας το κοιτάξουν λίγο οι επιστημονικές ομάδες: πώς γίνεται στο ένα να ομονούν σχεδόν όλοι και στο άλλο να μην μπορεί να βρεθεί λύση; Θα σας μαλώσω. Α ναι, ας έχουμε υπόψη ότι το κοινωνικό μίσος βαθαίνει, μόνο που δεν είναι καδόλου ταξικό. Τοξικό ίσως, έτσι καθώς φτάνουμε σε αδηξοδό... Πάντως –για να επιτελώ και το λειτούργημα της ενημέρωσής σας για το οποίο έχω δώσει τον όρο κο του Rousseau-πουλου– φέτος το χειμώνα δα φορεθεί πολύ το μηνημοσιύ, εκείνο το μοβάκι των μηνημόσυνων ντε. Μάλλον έγινε άρση της συμφωνίας με τον Καπετανάκη –περιγράφεται σε σχετικό άσθμα– για τα μελιτζανιά... Οι κοινωνικές στολές αλλάζουν συχνά για να έχουν δουλειά και τα πολυσκαταστήματα της πολύβουης πολυφυλακής. Χαμηλοτάβανα [ναι] παντελόνια ώστε να φαίνονται οι κεκομημένοι με στρινγκάκια κώλοι, το σύμβολο της δεκαετίας του μηδέν ('00). Μέσην και κοιλιά έχω ανεξαρτήτως αισθητικών κριτηρίων ή καιρικών συνδημών, το ρεβέρ ντεμοντέ κι εξόριστο εδώ και τριάντα χρόνια. Τα γυαλιά όρασης πρέπει να είναι μικρά και παραλλήλογραμμα, έτσι ώστε να παθαίνεις παράκρουση όταν κοιτάς γύρω να τα φοράνε όλοι [κυρίως όλες] και να έρχονται κατά πάνω σου. Οταν όμως πρόκειται για γυαλιά του ήλιου, τότε –αντίθετα– πρέπει να είναι μεγάλα και περίπου στρογγυλά. Φοβάμαι...

Ανακοίνωση προς πράκτορες, άλλοι του συστήματος και μάσματα: Μην δίνετε τροφή στον Περισσό [έχει ήδη φάει άλλωστε], μην χτυπάτε τράπεζες, μην επιβραδύνετε τις απρόσμενα δετικές εξελίξεις!

Ακούς εκεί να βγάζουν κάθε τρεις και λίγο τον αδλητισμό μας ντοπεί και μαστουρμένο οι ανδέλληνες, πολλοί εκ των οποίων κατοικεδρεύουν μέσα στους κόλπους [δεν δέλω κακούς συνειρμόνες] της χώρας! Ως αιδώ και μη παρέλκει! Βάλμεις λοιπόν κι εμείς οι καθεστωτικοί δεματοφύλακες και τερματοφύλακες [φυλάμε το τέρμα, το τέλος, τέλος πάντων τις εξόδους] το έγκριτο BΗΜΑδαζίνο να γράψει για το τόπον γκρ στην πάλαι ποτέ ανατολική Γερμανία, να οκάσουν οι... κομμουνιστές που μας διαβάλλουν. Κάτω το τείχος του Βερολίνου, ζήτω το τείχος του Σαρόν και το τείχος στα φάουλ. Αξίος ο μισθός... Ναι, ναι, δημοσιεύτηκε εκεί δίλα στις μάδες και στις βαδιστόχαστες αναλύσεις των μέγιστων κυνηγιών προβλημάτων: περι τριχόπτωσης, γκουρμέ, λαμπερών εκδηλώσεων, αποδράσεων και του χαβά της ψηλής μας που είναι σε αγενέστατο ρε μείζονα και δυο οκτάβες κάτω από τον ευρωπαϊκό.

Κοκκινοσκουφίτσα
kokinoskoufita@eksegersi.gr

Αργεί το τέλος της προϊστορίας

■ Ax! Θοδωρή...

Σου το είπε ο δάσκαλός σου, ο Σπύρος ο Καρατζαφέρης, χρόνια στο κουρπέτι, αλλά εσύ δεν τον άκουσες. Πίστεψες τελικά ότι είσαι ανίκητος και τώρα βλέπεις τους «νταβατζίδες», αυτούς που νόμισες ότι μπορείς να υποτάξεις στο «σύστημα Μαξίμου», να παρακολουθούν νωχελικά πτώς ξεροψήνεσαι. Πήγες στις έδρες τους, τους προσκύνησες, αλλά αυτοί είναι μοχθηροί άνθρωποι και δε θα ησυχάσουν μέχρι να δουν τη μούρη σου να τρώει χώμα. Τίποτα προσωπικό δεν έχουν μαζί σου, αλλά αυτό που δε σκέφτηκες είναι πως πρόκειται για ζήτημα αρχών (γ' αυτούς): πρέπει οι επόμενοι Θοδωρήδες να πάρουν το μήνυμα και να μη διανοθούν να κάνουν τα δίκα σου. Πίστεψες πως εσύ, ένας «απέκει», ένας «ένον», μπορούσες να βάλεις ολόκληρη δεξιά παράταξη να σε προσκυνάεις και τώρα βλέπεις πρωτοκλασάτους, δευτεροκλασάτους και τριτοκλασάτους να σε ξεφλουδίζουν ηδονικά, όπως ξεφλουδίζει κανείς μια μπανάνα.

Τι μούτρα ήταν αυτά στο press room, όταν ρωτήθηκες για τις αποκαλύψεις του οδηγού σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα; Εχασες την παροιμιώδη ψυχαριμία σου, σε πρόδωσε το πρόσωπό σου. Και η απόντηση σου... άσ' τα να πάνε. Τι θα πει, ρε Θοδωρή, όποιος έχει στοιχεία να τα πάει στους εισαγγελείς; Δεν είπε τίποτα κακό ο οδηγός. Οτι πήγαινε τον Εφραίμ συχνά στο Μαξίμου, όπου θα συναντιόταν με κάπιον Θοδωρή. Προφανώς δεν εννοούσε κάπιον ηπιόντη που ενδεχομένως έχει το ίδιο όνομα. Άλλωστε, τον έφερνε και στο σπίτι σου στο Ψυχικό, είπε ο οδηγός, οπότε δεν έμεινε αμφιβολία σε κανέναν.

Γιατί, Θοδωρή, μιλάς για λάσπη; Για να χουμε λάσπη, θα πρέπει να είναι ψέματα αυτά που δηλώνει ο οδηγός για τις συχνές επισκέψεις του Εφραίμ. Είναι ψέματα; Αν όχι, τότε έχεις πρόβλημα. Οχι βέβαια πτοινικό, γιατί εσύ δεν έχεις βάλει πουθενά υπογραφή, αλλά πολιτικό σίγουρα. Γιατί δικός σου «πνευματικός πατέρεας» είναι ο Εφραίμ, εσένα ερχόταν να δει ακόμα και στο μέρος όπου ασκείς την εξουσία σου. Οπότε, πώς το ξεπερνάμε αυτό; Θυμήσου ότι κάπτως έτσι ξεκίνησε και η προσωπική περιπέτεια του Τσιτουρίδη, του Μαγγίνα, του Βουλγαράκη δεν τα έβγαλαν από το μυαλό τους. Τα άκουσαν πάλι από «πηγή» της Εισαγγελίας.

Ο νόμος, βέβαια, είναι σαφής: συμβολαιογράφος που συντάσσει συμβόλαιο παράνομης αγοραπωλησίας διαπράττει ποινικό αδίκημα. Κι αυτό έκανε η εν λόγω κυρία στην περίπτωση του δάσους της Ουρανούπολης, που δόθηκε πεσκέσι στους καλόγερους μπιζνέσμαν. Ποιος θα ελέγξει τις ποινικές ευθύνες της; Οι εισαγγελείς Εφετών που διεξάγουν προκαταρκτική έρευνα για όλο το «πακέτο», λένε τώρα οι δικαστικές αρχές. Δηλαδή, ζήσε Μάη να φας τριπύλι. Φυσικά, δε χρειάζεται ιδιαίτερη ικανότητα για να καταλάβεις κάπιος ότι η εντολή για αλλοιγή ρότας στην υπόθεση Πελέκη δόθηκε από ψηλά. Δεν πρέπει να προχωρήσει τίποτα που συνδέεται με την κυβέρνηση, έστω και με πρώην μέλη της.

ΥΓ: Την επομένη ο Θοδωρής δεν πήγε στο press room. Εστείλε το σάκο του μποξ, κατά κόσμον Ευάγγελο Αντώναρο, ο οποίος είπε και το εξής αμίμητο: «Οποιος έχει κάτι επιλήψιμο να καταγγείλει, δεν έχει παρά να πάει στον εισαγγελέα. Η υπόθεση ερευνάται από δύο εισαγγελείς. Θα την ερευνήσουν, λοιπόν, την υπόθεση οι εισαγγελείς, αλλά επιμένω στη λέξη «επιλήψιμο»». Δεν είναι, λοιπόν, «επιλήψιμες» οι συνεχείς συναντήσεις Ρουσόπουλου-Εφραίμ, πότε στο Μαξίμου και πότε στο Ψυχικό! Προφανώς, αυτές αφορούσαν πνευματικά και μόνο θέματα!

■ Πάρε κόσμε!

5% του ΑΕΠ για την Παιδεία και 2% για την Ερευνα θα δώσει το ΠΑΣΟΚ άμα γίνει κυβέρνηση. Το επαναλαμβάνει συνεχώς ο Γιωργάκης, αποφεύγοντας όμως να εξηγήσει γιατί δεν έγινε αυτό στα 20 χρόνια που κυβέρνησε το ΠΑΣΟΚ από το 1981 μέχρι το 2004. Θα μας πείτε, τα ιδιαίτερα σε αγενέστατο ρε μείζονα και δυο οκτάβες κάτω από τον ευρωπαϊκό.

ρη μάλιστα έμφαση, μέχρι την παραμονή των πρώτων νικηφόρων γι' αυτόν εκλογών το 2004, για να τα ξεχάσει την επιτάχυνση. Οπότε γιατί να μην επαναλάβει τη συνταγή ο Γιωργάκης; Λίγοι να το συμπιήσουν σ' αυτό, λίγοι στο άλλο, λίγοι στο παρόλα, πολλοί να έχουν μπουχτήσει από τη νεοδημοκρατική διακυβέρνηση, κάπως έτσι κερδίζονται οι εκλογές.

■ Ξεσηκώνονται πάλι οι κρατούμενοι

Κραυγή από τα κολαστήρια

«Εμείς οι κρατούμενοι στα κολαστήρια που κατ' ευφημισμό καλούνται φυλακές του ελληνικού κράτους, κουρασμένοι από τις ψευτικές υποσχέσεις όλων των Υπουργών Δικαιοσύνης, τα τελευταία 10 χρόνια για καλυτέρευση των συνθηκών κράτησης και βελτίωση των, ΠΚ και ΚΠΔ (σ.ο. Ποινικός Κώδικας και Κώδικας Ποινικής Δικονομίας), αποφασίσαμε να κινηθούμε δυναμικά, ώστε να επιβάλλουμε πλέον τις δίκαιες διεκδικήσεις μας. Ζητάμε την αλλαγή της νομοθεσίας, την εφαρμογή ήδη υπαρχόντων νόμων και την προσαρμογή με βάση τους κανόνες της CPT, τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον νόμο πλαίσιο του 2004/757/Δ.Ε.Υ. του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο έχει ψηφίσει η Ελλάδα».

Μ' αυτά τα λόγια ξεκινά το κείμενο που έδωσαν στη δημοσιότητα κρατούμενοι από τις περισσότερες φυλακές της χώρας, που ήρθαν σε επικοινωνία μεταξύ τους και κατέληξαν στη διατύπωση μιας σειράς αιτημάτων που χρονίζουν και στην εκπόνηση ενός πλάνου δράσης.

Τα αιτήματα που διατυπώνονται είναι 45 συνολικά! Ανάμεσά τους αιτήματα που θα παραξενέψουν όσους δεν πα-

ρακολουθούν την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές, διότι αφορούν αυτό που θα έπρεπε να θεωρείται αυτονόητο. Οπως η ιατρική κάλυψη των φυλακών σε 24ωρη βάση και η εγκατάσταση ενός συστήματος άμεσης επικοινωνίας ανάμεσα στα κελιά και τις φρουρές, για να μη πεθαίνουν σαν τα σκυλιά ασθενείς και υπερήλικες κρατούμενοι χωρίς να υπάρχει δυνατότητα να τους παρασχεθεί έγκαιρη ιατρική βοήθεια. Οπως ο εξανθρωπισμός του επισκεπτήριου και η εξασφάλιση στοιχειώδων συνθηκών υγιεινής στα κολαστήρια.

Αλλά και αιτήματα σημαντικά, όπως η επέκταση του συστήματος των αδειών, η εφαρμογή του νομοθετημένου μέτρου της κοινωφελούς εργασίας, για όλα τα πλημμελήματα, η εφάπαξ αποσυμφόρηση όλων των φυλακών με τη μέθοδο της αναστολής μέρους των ποινών και με τη διαδικασία της υφ' όρους απόλυτης που δεν αποτελεί ούτε χάρη, ούτε αμνηστία, η χορήγηση της υφ' όρους απόλυτης σε όλους τους δικαιούμενους χωρίς προσχηματικές προφάσεις και -προπαντός- η εφαρμογή του προβλεπόμενου ήδη από τη νομοθεσία μέτρου για ημειεύθερη διαβίωση, μετά την έκτιση του 1/5 της ποινής και τη χορήγηση μίας άδειας.

Είναι μακρύς ο κατάλογος των αιτημάτων, όχι λόγω... μαξιμαλιστικής διάθεσης των κρατούμενων, αλλά επειδή η κατάσταση έχει φτάσει στο απροχώρητο, όπως δείχνουν

και οι συνεχείς κινητοποιήσεις και εξεγέρσεις των κρατούμενων.

Δηλώνουν οι κρατούμενοι: «Διεκδικούμε το δικαίωμα στη ζωή, για εμάς και τις οικογένειές μας, να πάψουμε να εξοντώνωμαστε μέσα στα ελληνικά κολαστήρια, με πάμπολους νέους ανθρώπους να βρίσκονται σε συνεχή καταστολή, κολυμπώντας μέσα σε "Θάλασσες" ηρώινης, μεθοδευμένα χορηγούμενης και "βουνά" ψυχοφαρμάκων, αφειδώς χορηγούμενων, με 180 και 250 νεκρούς τον χρόνο. Οι αναφορές του υπουργείου για 12.000 κρατούμενους είναι ψευδείς. Με προσκλητήριο δικό μας 14.000 στις φυλακές και 2.500-3.000 στα κρατητήρια μεταγωγών. Επίσης με προσκλητήριο νεκρών τον χρόνο 180-250. Δεν μετρούν τους νεκρούς στα δημόσια νοσοκομεία, χρεώνταν εκεί.»

Για όλους τους παραπάνω λόγους, επειδή τα πράγματα συνεχώς χειροτερεύουν και επειδή η υπομονή και οι αντοχές μας υπερέβησαν τα όρια, ΑΓΑΙΤΟΥΜΕ όπως άμεσα και μέχρι την 30ή Οκτωβρίου 2008, ο Υπουργός Δικαιοσύνης προβεί σε καταγγελία αποδοχής δύσων παρακάτω εκτεθειμένων αιτημάτων με άμεση υλοποίηση των πρακτικά δυναμένων.

Σε περίπτωση που για μία ακόμα φορά αντιμετωπίσουμε την άρνησή του ή οποιασδήποτε μορφής προσπάθεια εξαπάτησής μας, κωλυσιεργώντας με διάφορες προφάσεις τότε δηλώνουμε πως θα κατεβούμε σε πανελλαδική απεργία πείνας.

Μ' ΕΝΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΣΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ

Αγαπητά μου παιδιά

Δεν θέλω να κάνω τον δάσκαλο αφού είμαι, αλλά κατέστη τη πλέον σαφές ότι το μόνο που απομένει στη γλυκιά σαν κουρκουμπίνι και μοναδική σαν φρονικό μύκητα πατριδιά μας, είναι η παράδοση. Και μάλιστα όντων όρων. Ανευ πτώρων, μόνο η ολοκληρωτική παράδοσή μας σε υγείς (οικονομικά κυρίως) σχηματισμούς μπορεί να εξασφαλίσει την επιβίωση του έθνους, της ελευθεροτυπίας, της γυναίκας, του playboy και του εφτά μέρες τοιβί.

Σήμερα θα εοπιάσουμε στο ανυπέρβλητο και συχνά παραγνωρισμένο μεγαλείο της τζάμπτα μαγκιάς, καθώς και στη μαγκιά του τζάμπτα μεγαλείου. Οδηγός μας ένα ακόμη δημάρδες, δυσώδες άσ(θ)μα που μας έρχεται από τα χρόνια της ασυμβίβαστης στάσης του Πανίκα, από τα πέτρινα χρόνια του Σταμάτη Σπανουδάκη, από τα χρόνια χελιδόνια που πετάζοτε, που 'ναι η ευτυχία που μου τάξατε...

Ο Κωνσταντής, ο άρχοντες κι ο πρόεδρος αντάμα καθόνται, τρών' και πίνουνε και γλυκοχαριετούνται χαμογελούν με σιγουρία χωρίς σίγουρο να 'χουν ενώ έξω παρακολουθούν σα χάνονται οι λιμασμένοι.

Κι εκεί που ξεκοκάλιζαν ό, τι 'χε απομείνει και τ' αποφάγια μάζευαν πτακέτο για το σπίτι -σαν των φρονίμων τα παιδιά το αύριο φροντίζαν' - ο Κωνσταντής σηκώθηκε, έλυσε το ζωνάρι ρεύτηκε σαν κελαρυστό σερραϊκό ρυάκι που μπαζωμένο αναζητά την ένταξη στο ΕΣΠΑ και θαρρετά καυχήθηκε μπροστά στους αφεντάδες:

«Εσείς χοντρό με βλέπετε, ζαρό με θεωρείτε μα 'γω τη μαύρη θάλασσα μπορώ να την περάσω». Κόκαλο η ομήγυρη! «Πάει, τα 'παιξε, αυτό ήταν» μουρμούριζαν οι κοσμικοί, γελάγανε οι κλώσες μα ένας διαπλεκόμενος σαν τ' άκουσε φωνάζει:

«Αν την περάσεις Κωνσταντή και αν περάσεις νόμο να φέρνει με τη σέσουλα ευρώ κι επιδοτήσεις τότε εγώ χοντρούλη μου γαμπρό θέ' να σε κάμιο. Θέλεις στην πρώτη μου αδερφή, θέλεις στη θυγατέρα θέλεις σε κόρη υπουργού, στον υπουργό τον ίδιο; Πέρνα εσύ τη θάλασσα, φέρε έστω ελαφρύνσεις κι εγώ σου δίνω ταίρι σου όποια ή όποιον θέλεις». Ο Κωνσταντής σαν τ' άκουσε πολύ καλό του εφάνη για λόγους ανεξήγητους -δεν είναι του παρόντος - και δίχως να πολυσκεφτεί τραβάει σε μιαν άκρη, ξεντύθη, ξαρματώθηκε, στη θάλασσα πηδάει. Αγρίψων τα κύματα, πηδήξανε ως την Κάντζα τραντάχτηκε η Μεσόγειος, τα παίξανε στη Γάζα τρελό τουνάμι έσκασε στο Γιβραλτάρ με κρότο και τα ψαράκια χάθηκαν, λούφαξαν τα χταπόδια.

Δώδεκα μίλια πέρασε με γελια, με τραγούδια κι άλλα δώδεκα πήγαινε με μαύρα μοιρολόγια: «Θάλασσα, πικροθάλασσα και πολυκυματούσα τόσες φορές σε πέρασα με γέλια και τραγούδια και τώρα που 'χω στούρημα, τώρα που θ' αποδείξω πως είμαι άξιος χειριστής και μέγας τιμονιέρης σαν τους "αντάρτες" μ' απειλείς, βουλιήθης να με πνίξεις». Της θάλασσας τα κύματα κουνούσαν τα κεφάλια βγάζων' τις γλώσσες, έγνεφαν, χόρευαν στον αέρα κι απ' τα βαθιά της διαπλοκής οι καρχαρίες κράζαν': «Χοντρούλη μου πού μπλέχτηκες; Μήπως έχεις σαλτάρει;

Δεν είναι εδώ dvd club ούτε ψαροταβέρνα δω δεν μετράει ο τσαμπουκάς, δεν πιάνουν οι παρόλες μόν' είναι δω που κόβονται τα φράγκα τα μεγάλα και κάπι σαν εσένανε τους έχουμε για λάντζα». Κι εκεί που επινήγη ο Κωνσταντής, ταβέρνα εθεμελιώθη να κάνει το κομμάτι του, μασώντας ν' αγορεύει στου κάτω κόσμου τα βαθιά, στης θάλασσας τον πάτο να λέει τα μεγαλόστομα, να ρεύεται γελώντας. Και πάνω απομείνανε νύφες-γαμπροί αράδα τη θάλασσα μαλώνανε και τηγε καταριόταν: «Αχ θάλασσα τα σπλάχνα σου πώς θα τονε χωνέψουν που 'ταν χοντρός κι αποκοτίες έκανε στην αράδα»;

κι η θάλασσα τους κοίταζε, σαρδόνια γελούσε έστελνε κύμα να ρωτά «σειρά τώρα ποιος έχει;... Μαύρα man data

■ Βιομηχανική παραγωγή Εξακολουθεί να πέφτει

Mπορεί η κυβέρνηση Καραμανλή να ισχυρίζεται ότι η κρίση δεν έχει περάσει στην «πραγματική παραγωγή» και να διαβεβαιώνει ότι δεν πρόκειται να περάσει, όμως, ο επίσημος δείκτης βιομηχανικής παραγωγής εξακολουθεί να κατρακυλά.

Τα τελευταία στοιχεία της ΕΣΥΕ αφορούν τον Αύγουστο του 2008 και δείχνουν σημαντική υποχώρηση και γ' αυτό το μήνα. Η πτώση είναι μεγαλύτερη στη μεταποίηση, γεγονός που αντανακλά την πτώση της καταναλωτικής ζήτησης, που έρχεται ως αποτέλεσμα της πτώσης της λαϊκής κατανάλωσης (αυτή

KONTPA

**Αλλο πράγμα το
μετόχι και άλλο η
μετοχή, γεια και
χαρά σου Δάμαλε
και σένα Θοδωρή...**

✓ Η οικονομική κρίση που σαρώνει τα χρηματιστήρια σε όλο τον κόσμο είναι πολύ πιθανό να επηρεάσει σημαντικά και το ποδόσφαιρο. Τα μηνύματα είναι ανησυχητικά για το πρωτάθλημα στην Αγγλία, αφού αρκετές ομάδες έχουν οικονομικά νταλαβέρια με τράπεζες ή εταιρίες που βρίσκονται στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Στην πιο δύσκολη κατάσταση δείχνουν να είναι η Γουέστ Χαμ (ο πρόεδρός της είναι ιδιοκτήτης ισλανδικής τράπεζας που έχει καταρρεύσει) και η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ (ο υπό κατάρρευση ασφαλιστικός κολοσσός AIG είναι ένας από τους βασικούς χορηγούς της), ενώ το συνολικό χρέος των ομάδων ξεπερνά τα 4 δισ. ευρώ. Ήδη, η αγγλική ποδοσφαιρική ομοσπονδία και η ΟΥΕΦΑ ψάχνουν να βρουν λύσεις για να εκτονωθεί η κρίση με τις μικρότερες δυνατότερες συνέπειες και ο πρόεδρος της ΟΥΕΦΑ Μισέλ Πλατινί προειδοποιήσε ότι οι ομάδες που έχουν δημιουργήσει μεγάλα χρέη κινδυνεύουν με αποβολή από τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις.

Το αρνητικό κλίμα επιδεινώνεται και από την οικονομική κατάσταση που βιώνουν οι λαοί, η οποία έχει αντίκτυπο στην προσέλευση θεωτών στα γήπεδα αλλά και στην αγορά προϊόντων των ομάδων (φραντζές, σουβενίρ κτλ.). Σε αντίθεση με τα δεδομένα στη χώρα μας, στην Αγγλία αλλά και στις άλλες προηγμένες ποδοσφαιρικά χώρες, τα έσοδα των ομάδων από τα εισιτήρια και τα προϊόντα της ομάδας αποτελούν σημαντικό ποσοστό στον προϋπολογισμό των ομάδων. Αρκεί να τονίσουμε ότι, σύμφωνα με δημοσιεύματα του αθλητικού Τύπου στην Αγγλία, αν οι οπαδοί της Τσέλσι σταματήσουν να αγοράζουν εισιτήρια διάρκειας και σουβενίρ, ο Αμπράμοβιτς θα πρέπει να βάλει πολύ βαθιά το χέρι στην τσέπη για να αντεπεξέλθει στις οικονομικές υποχρεώσεις της ομάδας

Δεν σκοπεύουμε ν' αμφισβητήσουμε τα στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, μπορούμε όμως ν' αμφιβάλλουμε για τις αγαθές προθέσεις όσων διοικούν το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο. Τα αρνητικά οικονομικά δεδομένα των αγγλικών ομάδων ήταν γνωστά στους αξιωμα-

ΚΟΡΑΚΙ ΣΦΥΡΑ ΤΟ

τούχους της αγγλικής ομοσπονδίας και της ΟΥΕΦΑ πολύ καιρό πριν, όμως δεν ένιωσαν την ανάγκη να κρούσουν το κώδωνα του κινδύνου, όπως κάνουν σήμερα. Το αντίθετο μάλιστα. Η καλή αγωνιστική πρειτία των αγγλικών ομάδων στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις είχε σαν αποτέλεσμα δημοσιεύματα που υμνούσαν το αγγλικό πρωτάθλημα και τα επιτεύγματα των ομάδων που αγωνίζονται σε αυτό. Τώρα όμως που σκουριάνουν τα πράγματα και η οικονομική κρίση απειλεί το οικοδόμημα που έχουν χτίσει και τα χοντρά φράγκα που βάζουν στις ταύτες τους, προσπαθούν να ετοιμαστούν για την επόμενη μέρα, αν οι ομάδες δεν καταφέρουν ν' αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση και καταρρεύσουν. Ολα τα δεινά θα φορτωθούν στις πλάτες των καουμπόηδων προέδρων, που δεν έχουν κάνει καλές επιλογές και έχουν φέρει τις ομάδες τους στα πρόθυρα της διάλυσης, και θα μείνει στο απυρόβλητο το πραγματικό πρόσωπο τους ακραίου επαγγελματικού

αθλητισμού.
Οπως ακριβώς συμβαίνει και στο χρηματιστήριο, έτσι και στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο ο σκοπός των λαμπρών που «επενδύουν» σ' αυτό είναι να πουλάνε αέρας και να αποκομίζουν το μέγιστο δυνατό κέρδος, χωρίς να ενδιαφέρονται για τις συνέπειες. Αξιοποιούν τις δυνατότητες που τους δίνει το ποδόσφαιρο (εισιτήρια διαρκείας, αγοραπωλησίες παιχτών, τουρνουά ομάδων σε Ασία και Αμερική, βιομηχανία σουβενίρ, τηλεοπτικά δικαιώματα κτλ.), βγάζουν ζευτόχριμα και αν κάτι στραβώσει την κάνουν με ελαφρά πηδηματάκια, αφήνοντας την ομάδα στο χειλός της καταστροφής.

Ποιος πληρώνει το μάρμαρο; Καταρχάς, οι οπαδοί της ομάδας που βάζουν το χέρι στην τσέπη (για μια ακόμη φορά) και αναλαμβάνουν δράση για να τη βγάλουν από το αδιεξόδιο. Στη συνέχεια,

βάζουμε το χέρι στην τσέπη
όλοι οι υπόλοιποι. Οι οπαδοί
της ομάδας (προς αποφυγή
παρεξήγησεων: αναφερόμα-
στε στις μεγάλες ομάδες κά-
θε χώρας) στη συνέχεια πιέ-
ζουν την κυβέρνηση να πά-
ρει τα απαραίτητα μέτρα
σωτηρίας της.

Σχολιάζουμε δεδομένα με αφορμή ογγλικές ομάδες και κάποιοι θα μας υπενθυμίσουν ότι στη συγκεκριμένη χώρα αρκετές ομάδες έχουν υποβιβαστεί για χρέη. Ξεχωνύν όμως δυσ βασικά παραμέτρους. Οι ομάδες τές δεν ήταν πρωτοκλασικές και δεν επηρέαζαν συνολικά το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο οικοδόμημα. Αποτελούσαν μεμονωμένες περιπτώσεις ενώ σήμερα απειλείται το νολο σχεδόν των ομάδων. Πρέμιερ Λιγκ. Ας σκεφτούμε ποια θα είναι η αναστάτωση στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο αν τις επόμενες μέρες Τσικιά, Αρσενόλ και Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ καταρρεύσουν. Συνεχίζετε να έχετε αμφιλίες ότι η ογγλική κυβέρνηση και η ΟΥΕΦΑ θα κάνουν τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να μην καταρρέουσαν ομάδες τέτοιου

✓ Μετά την τακτοποίηση των εικρεμοτήτων που είχε με την κυβέρνηση (την οποία ανάγκασε σε μια ήττα άνευ προηγουμένου), ο πρόεδρος της ΕΠΟ Βασιλης Γκαγκάτσης αποφάσισε να τακτοποίησει τις εικρεμότητες που έχει με τη Σούπερ Λίγκα και τη διαιτησία. Έχουμε γράψει στην «Κ», ότι οι φωσφοριζέ τις πρώτες αγωνιστικές του πρωταθλήματος έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό και κατάφεραν να κλέψουν την παράσταση. Εξηγήσαμε επίσης, ότι η αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκλογών στην ΕΠΟ έκανε ορισμένους διαιτητές να σφυρίζουν κατά το δοκούν, γεγονός που έφερε τους παράγοντες στο πρόθυρα νευρικής κρίσης. Την επαύριο της επονεκλογής του ο Γκαγκάτσης έσπευσε να καταστήσει σαφές ότι είναι ο κυρίαρχος και στο χώρο της διαιτησίας, ξεκαθαρίζοντας στους ανδιστελείς εργάτες τους ελληνικού ποδοσφαιρίου, ότι πρέπει να είναι σε συνεννόηση μαζί του για οποιαδήποτε ενέργεια αποφασίσουν να κάνουν στο χώρο της διαιτησίας.

Απέδειξε ότι είναι πολύ μεγάλη γάτα, κάνοντας την πρόταση να αναλάβει την ελληνική διαιτησία ένας ξένος διαιτητής, ο Αντρές Φρισκ, που θεωρούνταν μια από τις κορυφαίες σφυρίχτρες στην Ευρώπη. Ανεξάρτητα από την αποδοχή ή όχι της πρό-

τασής του από τη Σούπερ Λίγκα, απαλλάσσεται από την ευθύνη αυτών που θα συμβιών στο χώρο της διαιτησίας. Για δόσους δεν γνωρίζουν ο Γκαγκάτσης πρότεινε το εξής απλό: «Έρχεται ο Φρισκ και σε συνεργασία με την ΕΠΟ και τη Σούπερ Λίγκα αναλαμβάνει να βάλει σε σειρά τους φωσφοριζέ από τη θέση του ορχιδιαστηή. Προκειμένου ο Φρισκ να κάνει ανεπηρέαστος τη δουλειά του, κατά τη διάρκεια της θητείας του καταργούνται παρατηρητές, βαθμολογίες διαιτητών και πταύνουν οι διάφοροι πρώην διαιτητές να κάνουν κριτική από τις αθλητικές εκπομπές».

Το μπαλάκι είναι πλέον στην πλευρά της Αίγκας. Ο παράγοντες έχουν δυο επιλογές. Ή αρνούνται την πρόταση Γκογκάτση και πλέον θα πρέπει να τα βρουν μόνο τους με τους φωσφοριζέ την αποδέχονται και μένουν απλά παραπτηρητές των εξελίξεων, χωρίς φωνή και γνώμη. Η πρώτη αντίδραση από τη Λίγκα είναι αρνητική, όμως οι εκπρόσωποι ΑΕΚ και Παναθηναϊκού δείχνουν να τη συζητούν. Αν προσθέσουμε τη μέχρι στιγμής ουδετερότητα του Ολυμπιακού, όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά. Προσωπικά πιστεύω ότι το ενδέχομενο να έρθει ο Φριστός είναι πολύ μικρό, γιατί παρότις κόντρες και τις αντίπαλες ραθέσεις που έχουν μεταξύ τους οι «ανιδιοτελείς εργάτες» του ελληνικού ποδοσφαίρου δεν ανηφέζουμε έναντι των

οεν ουντιζουν να έχουν τηρηση τους ανάμεσά τους. Θα απορρίψουν, λοιπόν, την πιρόταση του Γκαγκότση, παρά το γεγονός ότι γνωρίζουν ότι δε θα έχουν το δικαίωμα να γκρινιάζουν και να κατηγορούν την ΕΠΟ ότι παίζει παιχνίδια συγκεκριμένων ομάδων και χειραγωγεί το πρωτάθλημα. Θα λειτουργήσουν με τη λογική του μικρότερου κακού και θα συνεχίσουν να κάνουν στο παρασκήνιο τις απαραίτητες λυκοφιλές για να προωθήσουν και να διασφαλίσουν τα συμφέροντα τους.

Κος Πάπιας
papias@eksegersi.gr

■ ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΜΕΓΡΕΓΙΕΣ Περί τυφλότητος

Ενας βαρύγδουπος σκηνοθέτης κι ένας βαρύγδουπος συγγραφέας συναντώνται σε μια χολιγουντιανή ταινία φτωχών νοημάτων, επιφανειακής ανάλυσης και αμφίβολης στόχευσης. Ο μεν Μεϊέργιες, μετά την «Πόλη του Θεού», κινήθηκε σε πλαίσια αισφαλή, εμπορικά και προβλέψιμα, ο δε Ζοζέ Σαραφάγκου (Πορτογάλος, τιμηθείς με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1998) ποτέ δεν έπεισε για τις ικανότητές του ως συγγραφέας και στοχαστής και φυσικά δεν τον αθωώνουν οι αριστερές του καταβολές.

Η αληγορία για ένα κόσμο που τυφλώνεται από μια ανεξήγητη επιδημία θα μπορούσε να οδήγησε σε αποκαλυπτικούς συνειρμούς για τον κόσμο που ζούμε. Ομως στην τανία αυτή ο θεατής το μόνο που μπορεί να δει είναι κυρίως ένα μεταφυσικό θρίλερ με αδύναμες και άνευ ουσίας φιλοσοφικές προσεγγίσεις.

Σ' έναν κόσμο που τυφλώνεται σταδιακά, το κράτος εγκλωβίζει τους τυφλούς σ' ένα βάρβαρο γκέτο. Εκεί που όλοι νόμιζαν ότι «δεν υπάρχουν τυφλότητες αλλά τυφλοί, η εμπειρία δείχνει ότι δεν υπάρχουν τυφλοί αλλά τυφλότητες». Πρόκειται για «τυφλούς που βλέπουν και για τυφλούς που δεν βλέπουν κι ας βλέπουν». Σ' αυτή την παραδράφο συνοψίζεται όλη η προβληματική του έργου, όχι του σκηνοθέτη αλλά του Σαραφάγκου. Γιατί το πόνημα του Μεϊρέγιες είπαμε ότι είναι ένα μεταφυσικό θρίλερ. Του δε Σαραφάγκου ένα δοκίμιο-μυθιστόρημα απ' όπου αποουσιάζει κάθε ταξική διάσταση. Ολοι, κυβερνήτες, πλούσιοι και φτωχοί, γίνονται έρμαια μιας αράτης επιδημίας και το μόνο που αναδύεται είναι η χαοτική φύση του ανθρώπου, η έλλειψη κάθε κατεύθυνσης και προσανατολισμού και η ανάληψη της προσωπικής ευθύνης του καθένα.

Οσοι τώρα ψάχνουν για βαθυστόχαστα νοήματα εκεί που δεν υπάρχουν, ας ψάξουν λίγο ακόμα. Κι αν τα βρουν αις μας τα πουν κι εμάς. Δεν είμαστε δα τόσο κακοπροαιρέτοι...

■ TZONAΘΑΝΛΕΒΙΝ
Το χιουαδιό

Αδόκιμη μετάφραση του τίτλου "The wackness" που σημαίνει «περιέργος, εκκεντρικός, αλλοπρόσωπος». Γιατί στην πραγματικότητα αυτές οι λέξεις περιγράφουν την προσωπικότητα του νεαρού κεντρικού ήρωα που πορεύεται από μια μετέωρη εφηβεία σε μια προβληματική ωριμότητα.

Ο Τζόναθαν Λέβιν κάνει μια ταινία για τη νεολαία της δεκαετίας του '90 σε μια Νέα Υόρκη που θέλει να θικολογήσει για όλα, ακόμα και για τα ναρκωτικά. Επιστρατεύει λοιπόν λίγο χιούμορ, λίγη μελαγχολία και πολλή ειλικρίνεια για να αφηγηθεί τις σχέσεις των γενεών, την κουλτούρα της εποχής και την αμηχανία της εργείας που σε πείσμα ενός πολύπλοκου,

Τώρα που το κεφάλαιο μπαίνει σε κρίση, ξέρουμε ποιοι (όπως πάντα) τρώνε το ...μήσι

Από μικρή αγγελία: «Ζητούνται αντιστάσεις»

Βυζαντάκου for ever

«Βαθύ κάθισμα» του ελληνικού καπιταλισμού: σε μας τους εργαζόμενους θα την «κάτσουν» (εκ του ιταλικού κάτσο) πάλι.

Το σοκ του καπιταλισμού χρειάζεται ηλεκτροσόκ από τους εργαζόμενους

◆ «...εναντίον εκείνων που συγχέουν τη δικτατορία του προλεταριάτου με τη "λαϊκή" εξουσία, την ειδελγεμένη από όλους», την "ανεξάρτητη από τάξεις" ...» (I.B. Στάλιν: «Για το λενινισμό»)

◆ «Ένας αρχιφύλακας με ζάλιζε για ώρες παινεύοντας τον "Διευθυντή μας" κ. Χλιντίτς: "Ο κ. Χλιντίτς είναι πραγματικός χριστιανός έρεις, δεν τον άκουσα ποτέ να πει κάπι του έστω να μοιάζει με ψέμα! Ήπεις το αυτό στους 400 άνδρες αυτών των Η Μπλόκς, που τους έχουν ρημάξει στο ξύλο εδώ και τεσσεράμισυ χρόνια", του πέταξα αγριεμένος. Τι άλλο να του πεις, ο άνθρωπος είναι παθολογικά ηλιθιος, κάποιος που έχει μάθει να σκύβει το κεφάλι και να λέει "μάλιστα αφεντικό". (Το πημερόλογιο του Bobby Sands). Οπεις a cop, always a cop.

◆ Μύριζα, γύριζα, συγύριζα, σύριζα. ◆ Μας παίρνουν και τα ρέστα: θα συνεχίσουμε, απλώς, να τζογάρουμε τη ζωή μας; ◆ «Δώσε λίγα, εγώ δίνω λιγότερα: κυβέρνηση – αντιπολίτευση.

◆ Dixi et salvavi animam meam: τη φράση χρησιμοποίησε ο Μαρξ στην κριτική των προγραμμάτων Γκότα και Ερφούρτης.

◆ Μικρο-νυφίτσες οι ΚΚΕ-δες (τους) στο δήμο Καλλιθέας: από τα μέσα, να σπάσουμε το «φρόντημα» (και όχι μόνο). Τακτική δεκαετιών (στο εργατικό κίνημα).

◆ Εξανεμίζονται τα αποθεματικά των Ταμείων. Τα-μείον.

◆ Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη με Μειωνόμενη Ωριαία Αποζημίωση.

◆ Μαλα(Κ.Υ.Α)(;) για τη Βιστωνίδα.

◆ Rumble fish : ένας αξεπέραστος Μίκη (o) Ρουρκ κι ένας εκφραστικότατος Ματ Ντιλον. (Motorbike boy rules!).

◆ Soy Cuba (1962). Ahora, no soy Cuba...

◆ Σαφώς και δεν έχει προσπτική για μορφές πάλης ο Περισσός («οι Τοίχοι έχουν φωνή», 11-10-08). Εχει προσπτική για πάλι (εκλογές).

◆ (Εσείς ξέρετε ότι) η υπουργία των «πράσινων» στης ΗΠΑ για τις εκλογές του 2008 Σύνθια Μακκίνι (πρώην μέλος του Δημοκρατικού Κόμματος και επίτετα μέλος του Κογκρέσου) το 1994 ψήφισε νομοσχέδιο του σεξο-φρονίστα Κλίντον που αύξανε τους μπάτσους και τον αριθμό των φυλακών και επέκτεινε την εφαρμογή της θανατικής ποινής στην αμερικανική επικράτεια, ενώ το 1998 ψήφισε να ζητηθεί η έκδοση της As-sata Shakur (η Shakur, πρώην μέλος των Μαύρων Πανθήρων, ζύσε ως πολιτική εξόριστη στην Κούβα); (Η πληροφορία από την εφημερίδα Workers Vanguard, 29-8-08). Οταν λέμε πράσινοι/πράσινα άλογα κάπι εννοούμε.

◆ Για να δούμε το φοιτηταριάτο θα κρατήσει την υπόδοχεση του; Rekana so natzat na vrashata: το ποτάμι πίσω δεν γυρνάει (είναι πομάκη παροιμία).

◆ «Δάκτυλο» στην επιστήμη της βιολογίας με «ενέσιμες» θρησκευτικές δοξασίες.

◆ Και – πριτ! πρατσ! – μόλις ξεκίνησαν (κάποιες) καταλήψεις σε σχολεία, τσουπτ!, νάσου και η διαφήμιση της πορδής (βουλής) των εφήβων.

◆ Να βγούμε (μεν) στους δρόμους, αλλά να μην σηκώσουμε την γραφειοκρατία στους ώμους.

◆ Ειλικρινής και εκφραστικός

της «ομόνοιας» του καπιταλισμού ο τίτλος της ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗΣ, 6-10-08: «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω».

◆ Γιατί δεν μας τόλεγε πριν 26 χρόνια (αλλά και τότε που «έλεγχε την εξουσία») η Ελευθεροτυπία; (Φύλλο θης Οκτωβρίου 2008: «Δακτύλιος: 26 χρόνια προσωρινός και όχρηστος»).

◆ Ο Παλαιοκώστας γδύνει τους πλούσιους, ο Κώστας τους φτωχούς.

◆ Οι καλλιτέχνες βγάζουν πληθώρα δίσκων κι εμείς βγάζουμε δίσκο...

◆ «Οαση» ονόμασε ο Δ. Τσακνής τον Τζερόνιμο Γκρούβι της εκκλησίας σε εκτομπή του (τηλεοπτικού) SKAI. Αυτός, ο συνήθως κολά πληροφορημένος, δεν γνωρίζει τον «βίο και την πολιτεία» του εν λόγω κυρίου στη Βοιωτία ή ...;

◆ Να και κάτι που να γελάσει τ' αυχέλι μας : «Η ΕΕ αποφασίζει "φράγμα" στην αποσταθεροποίηση» (ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 6-10-08). Λες και μία ρύθμιση ρυθμίζει την απορρύθμιση.

◆ Οχι άλλα γκάλοπ! Ελεος!

◆ Εγγυμένες καταθέσεις (στον καπιταλισμό);

◆ Μια Βυζαντάκου θα λύσει την –στήθος με στήθος– αγωνία ΠΑΣΟΚ και ΝΔ.

◆ Πέντε λίρες το δευτερόλεπτο κερδίζει η συγγραφέας του Χάρι Πότερ (η μαλακία επαρκώς αμειβεται).

◆ Ωστε έτσι; Οι αυτόχθονες (αμπτορίτζινι) της Αυστραλίας δεν ήταν ούγκα-μπούγκα όταν οι άποικοι πήγαν να τους «εκπολίτισουν»; (βλ. ΕΘΝΟΣ, 6-10-08, σελ. 43).

◆ «Εκρήξεις ακρίβειας σε τρόφιμα – πετρέλαιο». Η αντιρομποκατική περιμένει κάπι άλλες.

◆ «Στενωπός και το 2009» γράφει ο Ελεύθερος Ρύπος, 6-10-08. (Βλέπω μια μαύρη τρύπα, ένα τούνελ, το δικό μας, μετά τον πολλαπλό και κατ' εξακολούθηση βιασμό μας...).

◆ Ε, να μην την πει τη μαλακία του και ο Michael Stipe των REM περί Ομπράμα;

◆ Διάβασμα χρειάζεται ο Chirash (ο αρχηγός).

◆ Τι κουλή και αυτή η σπήλη της Sadahzinia's στον Ελευθύπο...

◆ Νόμιμο το «cut» («αραβικό τοδι») στην Αιθιοπία (πότε φεύγει το αεροπλάνο);

◆ Σ' αυτή τη φάση τα Σκόπια (η πολιτική γησεία, δηλαδή) το παίζουν ότι δεν είναι όποια κι όποια.

◆ Υποπτα τρόφιμα από την Κίνα έφτασαν στην Ελλάδα. (Κέρβερος ο ΕΦΕΤ...);

◆ Θετικότατη η κατάληψη (σχολείων). Αρκεί να μην έχει (γρήγορη) κατάληξη.

◆ Και μιας οι καταλήψεις σχολείων, ίδιου στάδιον δόξης λαμπρών για τον «εκπαιδευτικό κλάδο».

◆ Χαμόρια Γάμ(ησε τα) ο τρίτος της δυναστείας.

◆ Μην πίνετε νερό – ιδιωτικοποιείται, οσονούπω.

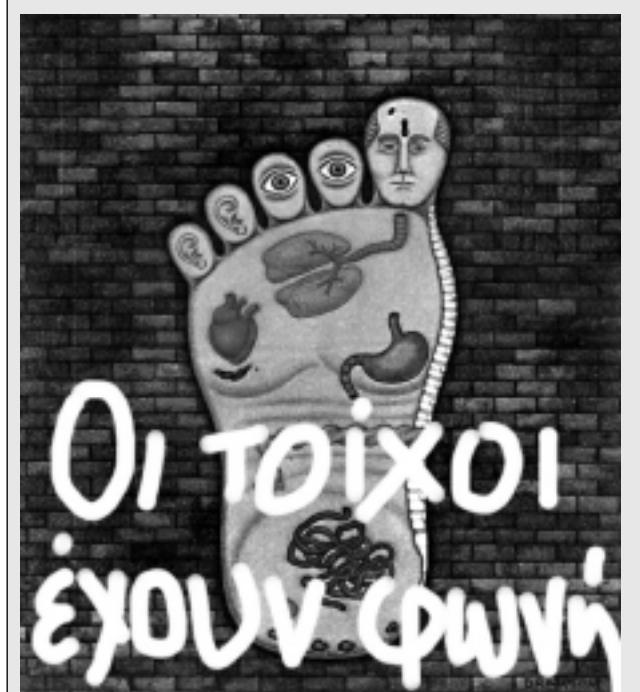
◆ Μαύρες, μαύρες, μαύρες μέρες – μήπως πέσουν τίποτα σφαίρες.

◆ Το euribor, bor-i, οι δανειολήπτες δεν... euri-borun...

◆ Μόλιον συμφωνούμε (εν μέρει) με τις διαπιστώσεις του (ηθοποιού και σκηνοθέτη) Θανάση Παπαγεωργίου (βλ. και Ελευθεροτυπία, 9-10-08, σελ.64).

◆ Στην Γαλλία «ξανάθισαν» –λόγω ακρίβειας– τα περιβόλια (P.Branas, στα NEA).

Βασιλης

◆ **Μοναχισμός. Το ανώτατο στάδιο του καπιταλισμού (Ξεκίνημα)**

Τώρα τι να πεις. Με τόσο χιούμορ... πεθάνωμε στα γελια!!! Εντάξει και σεις. Ξεκίνημα είναι, τι περιμένατε, μαρξιστική επιάρκεια; Μη λέμε βλακείς. Και να μην έχουν μια θέση στο ανώτατο όργανο του ΣΥΡΙΖΑ; Ντροπή! Ρε, υπουργοί πρέπει να γίνουν. Θα πέσει πολύ γελιο.

◆ **Μπροστά χωρίς συμβιβασμός (ONNEA)**

Οι... ασυμβίβαστοι. Ήθελα να 'ξερα, όταν ένας Οννεδίτης συζητάει πολιτικά με κάποιο νέο, τι λέει; Πήρες το τελευταίο cd της Σαμπρίνας; Έχεις πάει Μύκονο; Ξέρεις, οι αριστεροί κάποτε έσφαζαν με κονσερβοκούτια; Οι ξένοι είναι απολίτιστοι; Εμείς οι Ελληνες –δηλαδή οι δεξιοί– δώσαμε τα φώτα μας στον κόσμο; Τι λένε, ρε παιδιά; Τι άλλο ιδιαίτερο καλλιεργούν οι άνθρωποι; Οι Κωστάκης είναι μεγάλος ηγέτης. Αυτό όντως είναι ιδιαίτερο. Το πήρα απόφαση. Είναι ασυμβίβαστοι.

◆ **Οχι στον λιθάνθρακα! Θαλάσσια καταφύγια τώρα! (Greenpeace)**

Τελείωσε και η νέα παράσταση της πρώτης επαγγελματικής οικολογικής οργάνωσης. Για ένα θέμα πολύ σοβαρό, όπως είναι αυτό του λιθάνθρακα. Τώρα κάτι άλλο θα βρεθεί για να συνεχίσει τη δουλειά της. Ο καπιταλισμός να είναι καλά. Και οι επιδοτήσεις του. Α, ναι. Και οι εθελοντές.

◆ **Η καλλιτεχνική παιδεία είναι ανάγκη όχι πολυτελεία (Ενωση Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων M.E.)**

Ποιος είπε ότι είναι πολυτελεία; Εδώ όλα τα πρωινόδικα κάθε μέρα προσφέρουν πολιτισ

Πάνω από 100 οι μαθητικές καταλήψεις

Οι μαθητές ξαναμπήκαν στο δρόμο του αγώνα. Κάνουν τα πρώτα τους βήματα στη συλλογική διεκδίκηση αιτημάτων και αυτό είναι πολύ σημαντικό για τους ίδιους, τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους, την απόκτηση κοινωνικής συνειδησης και τις παρακαταθήκες που αφήνουν πίσω τους.

Είναι φυσικό να δείχνουν απειρία, τα αιτήματά τους να εστιάζουν μόνο στην υλικοτεχνική υποδομή και στα προβλήματα λειτουργίας των σχολείων και να μην επικεντρώνονται σε σημαντικότερα ζητήματα, που έχουν ευθέως

ταξική και πολιτική σημασία, όπως είναι η βάση του 10, ο ταξικός φραγμός των πτανελλαδικών εξετάσεων, η ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης, κλπ., μιας και το νήμα των μαζικών, μοχητικών μαθητικών κινητοποιήσεων έχει σπάσει εδώ και κάποια χρόνια και έχουν «ξεχαστεί» αιτήματα, όπως π.χ. αυτό της Ελεύθερης Πρόσβασης.

Ακόμη κι έτσι, όμως, η μάχη τους είναι σημαντική, αφού οι μαθητές υποκινούμενοι αποκλειστικά από τα δυσβάσταχτα προβλήματα, που τους ταλαντίζουν καθημερινά στα σχολεία, νιώθοντας (ακόμη και αν δεν το έχουν συ-

νειδητοποιήσει απόλυτα) την αγωνία της οικογένειάς τους για το μεροκάματο και την επιβράση, μέσα σε ένα όλο και πιο αγριανθρωπικό περιβάλλον, διαλέγουν τη μοχητική και όχι κακομοδική στάση. Αυτή θα είναι το μεγαλύτερο σχολείο γ' αυτούς.

Μέχρι στημής πάνω από 100 είναι οι καταλήψεις στα σχολεία σε όλη τη χώρα, ενώ είναι γνωστό ότι σε αυτές τις ηλικίες οι εξελίξεις παίρνουν το ρυθμό «επιδημίας». Ευχής έργο είναι να συνεχιστούν με ένταση, να γενικευτούν και να «ωριμάσουν», στριμώχνοντας άγρια την κυβέρνηση.

■ Εκλεισαν στη φυλακή 23χρονο που πάσχει από βαρύ άσθμα

14 χρόνια για μια μολότοφ!

Μια παρέα νέων σε μια επεταρχιακή πόλη (Αμφισσα), αγονακτισμένοι από το ανελέητο κυνηγητό των μπάτων που τους έγραφαν με τα μηχανάκια, μαζεύτηκαν κι έστησαν μια επίθεση με μολότοφ ενάντια σ' ένα περιπολικό. «Για πλάκα», όπως είπαν στη συνέχεια. Οταν έτρεξαν να φύγουν, ένας δεν

άντεξε και σωριάστηκε στο οδόστρωμα. Πάσχει εικανετής από βαριά μορφή άσθματος και βρίσκεται συνεχώς υπό θεραπεία με κορτιζόνη σε μεγάλη δόση. Οι φίλοι του τον μετέφεραν στο νοσοκομείο και συνελήφθησαν όλοι. Ο Διονύσης Χονδρός επέδειξε γενναιότητα. Ανέλαβε την ευθύνη αυτός: εγώ πέταξα

τη μολότοφ. Δεν ανέφερε κανένα άλλο όνομα, γιατί ο οξιακός του κώδικας δεν το επιτρέπει, όπως δηλώνει.

Προφυλακίστηκε και αποφυλακίστηκε για λόγους υγείας. Στη δίκη επανέλαβε θαρραλέα όσα είχε παραδεχτεί από την αρχή. Μοναδικό κίνητρό μας ήταν η «πλάκα» –είπε– και σε καμιά περίπτωση δεν είχαμε πρόθεση να βλάψουμε άνθρωπο ή να προκαλέσουμε πυρκαγιά.

Το σκηνικό όμως ήταν στημένο. Επτετρε τα σταλεί ένα τρομοκρατικό μήνυμα σε όλη τη νεολαία της περιοχής. Το μπατοσούνδικάτο μίσθωσε δικηγόρους οι οποίοι την παραστάθηκαν ως πολιτικώς ενάγοντες. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου (Μικτό Ορκωτό) προσπαθούσε συνεχώς να ενισχύσει την κατηγορία. Η πίεση στους λαϊκούς δικαστές ήταν τρομακτική. Η δίκη ξεκίνησε στις 9 το πρωί και ολοκληρώθηκε στις 3 τα ξημερώματα!

Η επυμηγορία ήταν καταπέλτης. 5 χρόνια με αναστολή στους δυο κατηγορούμενους για απλή συνέργεια, 14 χρόνια χωρίς ανασταλτικό χαρακτήρα στον Δ. Χονδρό. Ούτε για φόρο να δικαζόταν. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν του αναγνώρισαν ούτε ένα ελαφρυντικό, μολονότι είναι μόλις 23 ετών και έχει λευκό ποινικό μητρώο.

Στη φυλακή της Αμφισσας ο Δ. Χονδρός άρχισε να παθαίνει συνεχείς κρίσεις άσθ-

ματος. Επειδή ήταν ανογκαρισμένοι να τον μεταφέρουν συνεχώς στο νοσοκομείο, τον μετήγαγαν στο κατ' ευφημισμό νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού. Εκεί διαπίστωσαν τη σοβαρότητα της κατάστασής του και εδώ και τρεις εβδομάδες νοσηλεύεται φρουρούμενος στη «Σωτηρία».

Η κατ' έφεση δίκη έχει οριστεί για το Μάρτη του 2009, όμως ο πρόεδρος του δικαστήριου δεν καθαρογράφει την απόφαση και έτσι ο κρατούμενος δεν έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την αποφυλακίση του μέχρι τη δίκη. Ενα νέο παιδί, θύμα των κατασταλτικών μηχανισμών (αστυνομίας και δικαιοσύνης) που τον επέλεξαν ως παράδειγμα για να τρομοκρατήσουν τους συνομίληκους του, θύμα του κοινωνικού ρατσισμού απέναντι στους νέους, καταδικάζεται σε αργό θάνατο, αντιμετωπίζομενο σαν μεγάλος κακούργος.

Την ώρα που οι μεγαλοαπατεώνες τριγυρνούν ελεύθεροι, την ώρα που γύρω μας χορεύουν τα σκάνδαλα και οι πρωταγωνιστές τους μας βγάζουν κοροϊδευτικά τη γλώσσα, την ώρα που το κεφάλαιο στραγγίζει κάθε οικονομική ικμάδα του τόπου μας με τις πλάτες του κράτους, αυτό το ίδιο κράτος συμπεριφέρεται εκδικητικά σε ανθρώπους σαν τον Δ. Χονδρό, επειδή οι πράξεις τους αμφισβήτησαν την εξουσία.

Κοροϊδία

Την ερχόμενη Τρίτη έχουμε πανελλαδική απεργία την οποία κίρυζαν ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ. «Δεν αντέχουμε άλλο: την υποβάθμιση των κοινωνικών δικαιωμάτων – τις ιδιωτικοποίησεις απολύτες», αναφέρει η μια αφίσα των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων. «Δεν αντέχουμε άλλες αντεργατικές πολιτικές», αναφέρει η δεύτερη αφίσα, «Αλλαγή πολιτικής τώρα», αναφέρει η τρίτη αφίσα.

Θα μπορούσαν κάλλιστα να είναι αφίσες του ΠΑΣΟΚ ή του ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ. Ακριβώς επειδή δε λένε τίποτα συγκεκριμένο, δεν ερμηνεύουν την κρίση, αφήνουν το κεφάλαιο στο απυρόβλητο, δε διατυπώνουν ούτε ένα συγκεκριμένο αίτημα. Θα μας πουν, βέβαια, ότι η ΓΣΕΕ έχει υποβάλει υπόμνημα με αιτήμα προς την κυβέρνηση. Ομως, κανένας δεν πληροφορήθηκε αυτό το υπόμνημα, ενώ οι αφίσες δίνουν τον τόνο, δίνουν το στίγμα της απεργίας, αποκαλύπτουν τις προθέσεις των οργανώσεων. Να κάνουμε αντιπολίτευση στην κυβέρνηση, να τη φεύγουμε πολιτικά, αυτός είναι ο στόχος και δεν τον κρύβουν καθόλου. Είναι βέβαιο πως τη μέρα της απεργίας τα στελέχη της αντιπολίτευσης θα σουλατσάρουν στους χώρους των συγκεντρώσεων, κεφαλαιοποιώντας πολιτικά την οργή των εργαζόμενων που θα πάρουν μέρος.

Και γιατί είναι κακό αυτό; Θα ρωτήσει κάποιος. Μήπως προσχωρίσατε και σεις στη χορεία εκείνων που λένε «έξω η πολιτική από τα συνδικάτα», «μόνο καθαρά εργατικά αιτήματα» και τα παρόμοια. Οχι βέβαια, μόνο που εδώ δεν έχουμε την πολιτική γενικά, αλλά την αστική πολιτική που υποτίθεται ότι διώχνεται από την πόρτα και μπαίνει καμαρώτη από το παράθυρο. Άλλωστε, το μόνο πολιτικό αίτημα που διατυπώνεται είναι αυτό της αλλαγής κυβέρνησης, που ξέρουμε πολύ καλά που οδηγεί (πόσες φορές δεν το ξουμε δει το έργο); Η απουσία συγκεκριμένων αιτημάτων-διεκδικήσεων δεν οφείλεται σε διάθεση υπέρβασης του... ρεφορμισμού, αλλά στοιχειοθετεί έναν αστικό ρεφορμισμό που έχει απεκδυθεί κάθε αγωνιστικού οικονομισμού. Άλλωστε, αυτοί καμαρώνουν επειδή ξεπούλησαν το μεροκάματο με την αισχρή διετί σύμβαση του ενός ευρώ την πημέρα.

Πέρα όμως από το πλαίσιο, υπάρχει και η τακτική. Αυτές οι απεργίες έχουν εύστοχα ονομαστεί εθιμοτυπικές, από πρωθυπουργικά χείλη (Ζολώτας). Φέτος ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ είπαν ν' αρχίσουν λίγο πιο νωρίς και να πηγαδιούν στην εθιμοτυπική του Δεκέμβρη. Από τη μια η αγανάκτηση των εργαζόμενων και η ανησυχία που προκαλεί η παγκόσμια κρίση του καπιταλισμού, από την άλλη η ανάγκη να στηριχθεί η αντιπολίτευση που άρχισε να ξεπερνά την κυβέρνηση στα γκάλοπ... έτοιμη π 24ωρη. Μπορεί να υπάρξει και μια ακόμη 24ωρη, άμα το απαιτήσουν οι πολιτικές ανάγκες της αντιπολίτευσης.

Αυτό, βέβαια, δεν είναι αγωνιστική τακτική. Δε χαράζει καμιά προοπτική. Οχι μόνο για τους εργαζόμενους συνολικά, αλλά ούτε και για κλάδους που αντιμετωπίζουν άμεση επίθεση (Ολυμπιακή, ΟΣΕ κ.ά.). Είναι μια τακτική ελέγχου και χειραγώγησης και όχι απελευθέρωσης και ανάπτυξης της ταξικής πάλης. Κάποιος πρέπει να «εκπροσωπεί» τους εργαζόμενους με αγώνες φιέστα, για να μην αρχίσουν να «εκπροσωπούνται» μόνοι τους με αγώνες ταξικούς που θα πλήξουν το σύστημα και θα αναγκάσουν την αστική τάξη και το κράτος της να κάνουν υποχωρίσεις.

Το ερώτημα, λοιπόν, τίθεται και πάλι και στο πλαίσιο της κρίσης τίθεται με δραματικό τρόπο: ουρά της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, αριστερή αντιπολίτευση στο σύστημά της ή ανεξάρτητη ταξική οργάνωση και δράση, για να υπάρξει επιτέλους ταξική απάντηση στην κρίση και την επιθετικότητα της κεφαλαιοκρατίας;

Π.Γ.

ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΘΗΝΑ: Αγρούπολες 65-Τ. Κ. 112 25, ΤΗΛ. 8675243, FAX 8663100

<